II. III

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
8 A
6

~~6-4-8-c.67~~

~~6 42 6 68~~

~~6 42 F 27~~

~~6 36 F 41~~

6 35 F 41

GUIDONIS FERRARII

E SOCIETATE JESU

INSCRIPTIONUM

EDITIO ALTERA ITALICA

Auctior Ducentis.

MEDIOLANI, MDCCLXXII. +

APUD JO. BAPTISTAM DE SIRTURIS
IMPRESSOREM ARCHIEP.
Superiorum permissu

TYPOGRAPHUS Lectori S.

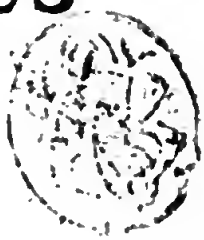

FErrarii Inſcriptiones ante quinquennium prodiere Mediolani cura Joſephi Marellii Typographi ſane præſtantis. Ex illo aliæ non paucæ olim confectæ ad Auctorem ſuum delatæ fuerunt, multo autem plures denuo fuere conficiendæ. Earum numerus cum excreviſſet circiter ad CC., opus ego vulgandum iterum ſtatui.

Plures jam habebis Publicos Adventus, Gratulationes, Pompas Solemnes, & Funebres; atque in his Funera tria Imperatoria, quorum duo cum omni deſcriptione, ita

uti

uti fuere edita, huc intuli, ut conſtet Pompa Mediolani habita: adjectas ad priorem editionem Aſteriſcorum ſeries directa in lineam deſignabit.

Æqui, ſpero, bonique facies laborem hunc noſtrum, Lector Optime, voleſque meminiſſe, quod a priore Typographo monitum fuit, ſcilicet ex his Inſcriptionibus aliquot nulli uſui, quaqua demum de cauſa, fuiſſe; & Auctorem, ſicubi ignoraret eorum nomina, quibus deſignabatur Inſcriptio, Romana ſuppoſuiſſe. Vale, a meque in dies majora expecta Litteratæ Reip. bono.

ER.

	ERRATA		CORRIGE.
Pag.		lin.	
24.		15. Temlpum	Templum
43.		13. Penocomiique	Ptochotrophiique
			idem in ſeq. inſcr.
76.		13. *Dannubius*	*Danubius*
102.		3. Ornate	Ornatae
138.		9. Clmentia	Clementia
186.	not.	5. quæ	qua
227.	not.	4. optatus	Optatus
285.		(Titulus)	(Legata)
290.	12.	13. M. Plautus *Sa-cellum extra Pagum.*	*Titulum repone ante verſiculum.*
312.		22. Comes	Comiti

INDEX

INSCRIPTIONUM

Quas in Claſſes ita diſtribui placuit.

Opera Publica	*pag.* 1
Gratulationes Publicæ	53
Adventus Publici	89
Pompæ Funebres	106
Pompæ Solemnes	170
Oppida	188
Faſti	209
Picturæ	220
Vota	273
Legata	285
Epitaphia	297
Monumenta Privata	317
Inſcriptiones Scholaſticæ	337

o(I.)o

Cloaca exsiccata Novariæ.

CAROLO. EMMANVELI

SARDINIAE . REGI

QVOD

PER . OMNEM . AMBITVM

MURALIS . FOSSAE

RIVO . IN . CVNICVLVM

INDVCTO

CLOACAM . SVBSIDENTEM . PROLVI

EXSICCARIQVE . IVSSIT

NOVARIA

COELO . SVO . SALVBRITATIQVE

REDDITA

BENEFICII . PERPETVI . MEMOR

P.

o(II.)o

Ibidem accessus ad urbem silice strati.

CAROLVS. EM. SARDIN. REX
FOEDOS. DISRVPTO. SOLO
AD. VRBEM. ACCESSVS
SILICE. NOVO. INSTERNI
ET. PONTES
QVI. SVNT. AD. INTROITVM
PROTEGI. VTRIMQ. REPAGVLO
IVSSIT.

o(III.)o

Pontes ibidem excitati.

CAROLVS. EM. REX. SARDIN.
SVBLATIS. PONTIBVS. SVBLICIIS
LATERICIIS. MVNIRI. IVSSIT
OMNES. MILITARES. VIAS.

o(IV.)o

Fere idem.

CAROLO. EMMANVELI
SARDIN. REGI
QVOD

RIVA-

RIVAROLIO. MARCH. GVBERNANTE
SVBLATIS. PONTICVLIS
FORNICIBVS. SVBSTRVCTIS
ET. SILICE. STRATIS
IVNCTI. SVNT. OMNES
NILI. ET. EVRIPI
IN. NOVARIENSIBVS
PROSPECTVMQVE. EST
COMMEANTIVM. PERICVLO.

∘(V.)∘

Planities exaquata Novariæ.

CAROLO. EM. REGNANTE
RIVAROLIVS. MARCHIO. GVB.
CLIVO. CIRCA. CASTELLVM
SVBACTO
COMPLANATO. SOLO
SATIS. ARBORIBVS
LOCVM. ANTEA. SEPTVM
VEPRIBVS
POMERIDIANIS
AMBVLATIONIBVS
HONESTOQ. CIVIVM. OTIO
APERVIT.

o(VI.)o

Basilica Pigneratitiorum (Monte di Pietà)
refecta Novaria.

HAS. AEDES. QVAE. PR. ID. MAIAS
A. MDCCLXI.
NOCTV. DE. COELO. TACTAE. ABSVMPTAE
INCENDIO. FVERANT. CVM. PIGNORIBVS
AVRI. ARGENTI. ET. VESTIS. ET. TABVLIS
KALENDARIIS. NOMINIBVS. PRAEFECTI
PIGNERATITIAE. MENSAE. EXTRVCTIS
PARIETINIS. TECTO. LAQVEARIBVS. DIAE-
TIS. RESTITVTO. SACELLO. ABSTERSO-
QVE. TEMPLO. INTRA. BIENNIVM. REFI-
CIVNDAS. CVRAVERVNT.

o(VII.)o

Arcus refectus.

Q. POMPEIANVS
ARCVM. REFECIT
ET. SPECVLAM. SVPERIMPOSITAM.

o(VIII.)o

Turris extructa.

SEX. MINVCIVS

TVRRIM

IN. SECVRITATEM. PVBLICAM

ET. NVMIDARVM. TERROREM

EXTRVXIT.

o(IX.)o

Viæ ſecuritas a Latronibus.

NE. PERICVLVM. SIT. A. LATRONIBVS CAVTVM. EST, EDICTO. PRINCIPIS. VTI DEINCEPS, HAEC. MILITARIS. VIA. DEXTRA. SINISTRAQVE. QVADRAGENOS. PASSVS. AGRVM. HABEAT. SYLVA. ET. SEPE VACVVM.

o(X.)o

Mucia Foſſa (la Muzza) *in Mediolanenſibus.*

MEDIOLANENSES

MVCIA. FOSSA. DEDVCTA. A. MCCXX.

ABDVAQVE. FLVMINE

IN. LAVDENSEM. AGRVM. EFFVSO

OPIMVM. ET VBERRIMVM

EX. EXILI. ET. VASTO
EFFECERE.

(XI.)

Ibid. Euripus Ticinenſis (Naviglio Grande)
MEDIOLANENSES
POST. FRIDERICIANVM. EXCIDIVM
PATRIA. RESTITVTA
TICINENSEM. NILVM. DVXERE
VT. CVRSV. PATEFACTO
AD. VERBANVM. LACVM
ET. AD. HELVETIOS
OPVLENTIAE. MAGNITVDINI. PRAESIDIO
NOVAE. VRBIS
CONSVLERENT. (1)

XII.

(1) A. 1179. 5. Aug. Mediolanenſes Euripum deduxere ab Ticino fl. ad urbem: A. 1257. Turrianis rerum ſummam Mediolani adminiſtrantibus, Prætore Brenno Gagiano, ſeu Gazzano, Bononienſi univerſum alveum refecere, ut naves onerariæ pateretur. V. Triſt. Calchum Hiſt. Mediol. p. 323.

o(XII.)o

FRANCISCVS . SFORTIA . VICEC.
DVX . IV.
AB . VRBE
AD . SVPERVM . LACVM . LARIVM
NAVIGATIONE . DESIGNATA
PER . ABDVAE . EVRIPVM
INSVBRIAM
PARVVLO . INTERVALLO
AMICAE . GERMANIAE
IVNGEBAT. (1)

(1) A. 1457. Franciſcus I. Sforzia Vicec. Euripum derivavit, quo Mediolano in Abduam fl. ex Abdua in Larium adnavigari poſſet uſque ad Vallem Tellinam, unde pauculorum dierum ſpatio eſt Iter Cnlpontem: id eo conſilio, ut Urbi rerum copiam ac commercium, ſibi autem, ubi opus eſſet, auxilia commodo itinere, ac perbrevi accerſeret ab amicis Vicecomitum Auſtriacis. Opus tamen non potuit perficere nec ipſe, nec Ludovicus XII. Gall. R., qui magnam vim auri in hanc rem profudit, cum Mediolanum habuit. Extant Cataractæ quadrato lapide, aggereſque plane Romani operis, ſupra Trieium M. P. VI., nec multum aut laboris, aut ſumptus deſideratur, ad navigationem perducendam per M. P. III. uſque in Abduam alveo jam effoſſo.

o(XIII)o

Caſtellum Mediolanenſe.

A . PORTA . IOVIS (1)
NOMEN . EST . ARCI
GALEATIVS . VICECOMES
MEDIOL. DOM.
EXSTRVXIT. A. MCCCLXVIII.
CIVES, PATRIA. IN. LIBERTATEM
VINDICATA
DIRVE'RE. A. MCCCCXLVII.
FRANCISCVS. I. SFORTIA. VICEC.
IMPERIVM . ADEPTVS
RESTITVIT. A. MCCCCL.

o(XIV.)o

Templum Maximum ibid.

IO. GALEATIVS . VICEC. MEDIOL. DVX . I. VIRGINI . MATRI . VOVIT . DEDICAVITQVE VT . FAMILIARVM . STIRPES . NON . EXARESCERENT . PROLE . MASCVLA . IN . VRBE PASSIM . INFANTIAM . NON . PRAETERGREDIEN-

(1) Urbis Porta antiquitus Jovi dedicata proximæ Arci nomen tribuit.

DIENTE. ATQVE. OPERI. PERFICIVNDO ADDIXIT. GANDOLIAE. MONTES. CANDIDISSIMI. MARMORIS. IN. OSCELLANA VALLE.

o(XV.)o

Ibid. Nosocomium.

BARNABOS. VICECOMES
MEDIOL. DOM.
INSTITVIT
FRANCISCVS. SFORTIA. VICEC. DVX. IV.
VRBANIS. OMNIBVS
NOSOCOMIIS
ORPHANOTROPHIIS
XENODOCHIIS
EORVMQVE. REDDITIBVS
ADIECTIS
DITAVIT. AMPLIAVITQVE.

o(XVI.)o

Euripus ad navigationis usus Mediolano Papiam perductus.

GALEATIVS. VICECOMES
MEDIOL. DOM.
EVRIPVM. PAPIENSEM

ET . CATARACTAS . ET . MVNIMENTA
F. MCCCLIX.
VT . SECVNDO : TICINO . IN . PADVM
INDEQVE
IN . HADRIATICVM . MARE
ADNAVIGARI . MEDIOLANO
POSSET.

o(XVII.)o

Galeatii Vicecomitis monumenta Papiæ.

GALEATIVS . VICEC. MED. DOM.
LYCEVM . OMNIVM . SCIENTIARVM
PONTEM . TICINO . FL.
IMPOSITVM
CASTELLVM
PERAMPLVM . AVGVSTVM
REGIAE . VRBIS
ORNAMENTO . ET . AVCTORITATI
MAGNIFICENTIAE
VICECOMITVM
MONVMENTO . AETERNO
STATVIT.

XVIII.

o(XVIII.)o

Carthusia Papiensis juxta septa Ferarum (Parco) qua pertinebant ad Ticinense Castellum.

IO. GALEATIVS . VICECOMES
MEDIOLANI . DVX . I.
EXTRVXIT
VT . FERARVM . SEPTA
DELICIAEQVE . PRINCIPVM
INTER
PATERNVM
TICINENSE . CASTELLVM
ET . COENOBIVM
TEMPLVMQVE . REGIVM
INTERPOSITA
INSTAR . ESSENT
RELIGIONIS . VICECOMITVM
AMPLITVDINISQVE.

o(XIX.)o

Primus lapis ædium ad corrigendos mores juventutis Mediol. (Casa di correzione.)

FRANCISCVS . III . D . MVT . ADMINISTR. INSVBR . P . L . P . HARVM . AEDIVM . ADOLESCENTIBVS . NEQVAM . MVLCTANDIS

MENDICVLISQ. ALENDIS. AD. VSVS. REIP.
A. MDCCLXII.

o(XX.)o

Ibid. a Porta.

IN. SPEM
NEQVITIAE. DESIDIAE. MENDICITATIS
EXTERMINANDAE. EX. VRBE.

o(XXI.)o

Templum Novariæ.

S. AGABIO
NOVARIAE. EPISCOPO. ET. PATRONO
VETERI. DIRVTO
MVNIENDAE. VRBIS. CAVSA
NOVVM. TEMPLVM
EX. PECVNIA. PVBLICA. ET. PRIVATA.

o(XXII.)o

Ibidem Nosocomium.

COLLEGIVM. SVTORVM
S. IVLIANO. PATRONO
NOSOCOMIVM. DICAVIT
SED. NEC. QVEMQVAM. RECIPITO

SI . EX . CORIO . SCVTVLAM
COLLEGII . ANVLO . OBSIGNATAM
NON . EXHIBVERIT .

o(XXIII. (o

Porticus nundinandi causa .

M. MARCELLVS
TECTAM . PORTICVM
NVNDINANDI . GRATIA
ET . PVTEVM . MVRO . CLAVSVM
POPVLO . DEDIT .

o(XXIV.)o

Horti publice dati .

HORTOS . AREOLAS . SYLVVLAM
RIVVM . SALIENTES
AMBVLATIVNCVLAS
ET . PILAM . FOLLEM
ET . OMNES . LVDOS
NEC . TAMEN . ALEAM
QVA . LVDI . VETO
PRAEBERI . VOLVI
NVLLO . SVMPTV
CVIQVE . INGENVO . CIVI .

XXV.

o(XXV.)o

Curſus in urbis muris patefactus Mediolani.

COM. IO. LVCA. PALLAVICINO
GVBERNANTE. INSVBRIAM
IN. VRBIS. MVRIS
DIRECTI. ANFRACTVS
EXAEQVATVM. SOLVM
PATEFACTVS. CVRSVS. SATAE. ARBORES
AREAE. ET. SVBSELLIA
EX. CESPITE. ADORNATA
CIVIBVS.

o(XXVI.)o

Horologium.

P. SEXTIVS
TVRRI. REFECTA
AERA. CAMPANA. QVATVOR
HOROLOGIVM. ET SERVVM
AD. MINISTRANDVM
S. P. D.

(XXVII.)

Fontes Vrbani.

AQVAE
VETVSTATE . ET . BELLORVM . RVINA
INTERRVPTAE
RESTITVTIS . DVCTIBVS
REFECTIS , FISTVLIS
AD . VRBANOS . FONTES . PERDVCTAE
PEC. PVB. A. MDCCIL.

(XXVIII.)

Puteus publicus.

L. CORNELIVS
PVTEVM . SVA . IMPENSA . DEFOSSVM
ET . MACERIA . CLVSVM
POPVLO . DEDIT
LEGATIS. INSVPER. QVOTANNIS
AVREIS . VENETIS . IV.
IN . TYMPANVM
ET . CATENAM . ET . FVNEM
ET . AD . REPVRGANDVM
AC . REFICIENDVM.

XXIX.

o(XXIX.)o

Farni publici.

M. NIGER

IN PERPETVVM PVBLICE DEDIT

OB. EAM. REM

LEGATIS. COENOBIO. PROXIMO

SYLVA. CAEDVA

ET. AGRI. FRVGIFERI. IVGERIBVS

QVINGENTIS.

o(XXX.)o

Termini Viarum in Mediolanenſibus.

BELTRAMVS. CHRISTIANVS

COMES, PLENIPOT.

HIS. CIPPIS

FINES. QVIBVSQVE. OPPIDIS

ET. PAGIS. ET. VICIS

AGRI. MEDIOLANENSIS

STATVI. IVSSIT

VIARVM. MILITARIVM

REFICIENDARVM.

o(XXXI.)o

Jus Aquarum.

CANDIDA. NEGIDIA
IVGERA. AGRI. FRVGIFERI. C.
PRATI. XXX. ET. AQVAS
IVSQVE. EARVM. DVCENDARVM
VT. RECTE. PRAEFLVERE
POSSINT
VICANIS. SVIS. EX. TEST. REL.

o(XXXII.)o

Puteus.

CVLTORIBVS. HVIVS. FVNDI
ET. PECORI
PVTEVM. EFFODI.

o(XXXIII.)o

Fons.

VENATORIBVS
FONTEM. LABRO. CLVSI
CANIBVS. RIVVM. DEDVXI
SYLVAE. DOMINVS.

XXXIV.

o(XXXIV.)o

Collegium Thereſianum Vienna.

QVAS . DELICIAS . SVAS
CAROLVS . VI. AVG. FECERAT
M. THERESIA . AVG.
PATRIBVS . SOCIETATIS . IESV
MVNIFICENTISSIME
DEDIT
ET . COLLEGIVM
LIBERIS . PROCERVM . INSTITVENDIS
AD . OMNES . ARTES
INGENVAS
CONDI . IVSSIT.

o(XXXV.)o

Templi facies reſtituta.

IVLIVS . MACER
OSTIVM . ANTEPAGMENTVM . VALVAS
ET . AB . EPISTYLIO
ACROTERIA . CORONAM . FASTIGIVM
D. S. P. F. C.

* * *

XXXVI.

o(XXXVI.)o

Gradus ex marmore.

VERONICA . CRISPA
GRADVS . EX . MARMORE
AD . TEMPLVM . PERDVCENTES
SVA . IMPENSA . FECIT .

o(XXXVII.)o

Statua S. Joannis Nepomuceni.

TVTELAE . COMMEANTIVM
A . LATRONIBVS.

o(XXXVIII.)o

Cancelli Templi.

CLAVDIVS . PORTIVS
CANCELLOS . EX . MARMORE
ET . CLATHROS . INAVRATOS
IMPENSA . S. F.

o(XXXIX.)o

Sacellum refectum.

SACELLVM . REFICIENDVM
PICTVRAS . POLIENDAS
FORNICEM . INSTAVRANDVM

AN-

ANTONIVS . GALLIVS

S. P. C.

c(XL.)o

Pavimentum Templi.

PAVIMENTVM . DE . TESSERVLIS

ET . EMBLEMATE . VERMICVLATO

STRATVM . A. MDCCLXIX.

c(XLI.)o

Sacellum Rosarianum.

EX . STIPE

BOMBICVM . ET . FRVGVM

QVAM . POPVLVS . CONTVLIT .

c(XLII.)o

Sacellum Virgini.

TIBI . SALVTIFERAE

SVPERVM . REGINA

SACELLVM . POSVIMVS

IN . OPPIDI . INTROITVM

VTI . TV . MORBOS . VISOS . INVISOSQVE

A . NOBIS

ET

ET . FRVGIBVS . ET . PECVBVS
ARCEAS .

o(XLIII.)o

Aliud D. Rocchо.

SI . PESTILENTIA
HINC . EMOTA . FVISSET
D. ROCCHO . SACELLVM
MAIORES . VOVERVNT
NEPOTES . REFECIMVS
A. MDCCLII.

o(XLIV.)o

Aliud Virgini votum.

SACELLVM . MONTANVM . TIBI
DEIPARA . MARIA . SOSPITA
SI . PASTORES . PECVAQVE
SALVA . SERVASSIS
DVISQVE . BONAM . SALVTEM
INCOLIS . ET . GREGI
VOVEMVS , DABIMVS .

o(XLV)o

Statua S. Joanni Nepomuceno.

TIBI . DIVE . IOANNES . NEPOMVCENE . SI
BELLATVM . ADVERSVS . HOSTES . PROSPERE
FVAT . RESQVE . AVSTRIA . IN . EVMDEM
QVO . ANTEA . STATVM . IN . GERMANIA
REDIERIT . SACELLVM . VOVI . HOC . ANNO
QVOD . SALVA . SERVATA . EST . BOEMIA
STATVAM . DO . DEDICO .

o) XLVI. (o

Sacellum Rosarianum.

SACELLVM . REFECTVM
EX . STIPE . COLLATA
NOVO . ANNO
SI . QVIS . TERGERE . ORNARE . VOLET
NEC . PROHIBETO
ET . NOMEN . EIVS
SODALITATI . TRADITO
NVLLO . SVMPTV .

o(XLVII.)o

Sacellum D. Antonio Ægyptio.

EX . VOTO . SVSCEPTO
QVOD . DIV . ERAT . NEGLECTVM
NEC . REDDITVM
INCENDII . CAVSA
QVANDO . ANTE . ANNOS . XX.
DOMVS . ARSIT .

o(XLVIII.)o

Templum campestre Virgini Matri refectum.

VIDVERTATEM . VASTITVDINEM
INTEMPERIES . RVBIGINEM . A . FRVGIBVS
AVERTAT . ILLA
CVI . EIVS . REI . ERGO
TEMPLVM . MAIORES . NOSTRI
DEDERANT
NOS . REFECIMVS .

o(XLIX.)o

Simile.

T . MENENIVS
TEMPLVM . ET . SACRARIVM

QVOD

QVOD. ANTE. DECENNIVM
IGNI. CONSVMPTVM. FVERAT
REFECTIS
TECTORIO. FORNICE. ET. TVRRI
AMPLIATISQ. SACELLIS
RESTITVIT
IN. QVOD. OPVS
LEGATOS. QVÓQVE. SIBI
EX. TESTAMENTO. AVVNCVLI
AVREOS. FLOR. CCC.
EROGAVIT.

o(L.)

Templum instauratum Mediomagi (Mezzago) *in Insubribus.*

TEMLPVM. SQVALLIDVM. VETVSTATE. AC SITV. ADIECTIS. PARASTATIS. CORONA LVMINIBVS. IMPOSITA. CONCAMERATIONE PRODVCTAQVE. AREA. MEDIOMAGENSES EXAEDIFICAVIMVS. TIBI. ASSVMPTAE. AD SVPEROS. DEIPARAE. TVTELARI. TV. SIS VOLENS. PROPITIA. NOBIS. ET. LIBERIS POSTERISQVE. NOSTRIS.

o(LI.)o

Simile Ceri (Cero) ibidem.

SVPERVM . REGINAE
NOVVM . TEMPLVM . EXTRVXIT
POPVLVS . CERENSIS
DEVOTVS . NOMINI . NVMINIQVE . EIVS
IOSEPHVS . PVTEOBONELLVS
CARDIN. ARCHIEP. MEDIOL.
CONSECRAVIT . A. MDCCLXI.

o(LII.)o

Sacellum exſtructum.

COMES . IOS. SIMONETTA
EXTRVXIT , EXORNAVIT . EXCOLVIT
QVOTIDIANVM . SACRVM
INSTITVIT
ET . VIVENS
TVMVLVM . SIBI . P.

o(LIII.)o

Monaſterium inſtauratum Papiæ,

LVITPRANDVS
LANGOBARDORVM . REX
CONDIDIT

CANONICI. REGVL. LATERANENSES
REFICIVNDVM. CVRAVERVNT.

o(LIV.)o

Sacellum exornatum.

RVGERIA. ATESTINA
COM. BARBIANI. BELGIOIOSII &c.
EXORNAVIT
VT. VBI
PATRIS. AVI. ET. MAIORVM
OSSA. REQVIETEM. HABENT
PIETATIS. MVNIFICENTIAEQ.
EIVS
MONVMENTVM. ESSET.

o(LV.)o

Ara, & Sacerdos.

ANTONIAE. MATRI. OPTIMAE
VICTOR. NAVTIVS. P.
ADDIDITQVE. ARAM
ET. SACERDOTEM
VT. BIS. CENTIES
ET. QVINQVAGIES
PER. ANNVM

IN-

INTER . SACRA . MANIBVS . EIVS
PARENTARET.

o(LVI.)o

Statua aneâ.

STATVAM . AENEAM
S. ALEXANDRI . EPISCOPI
STANTIS
CONTRA . LACVSCVLVM (1)
COLL. CARBONARIORVM . P.

* * * * o(LVII.)o * * * *

Turris Gaudentiana Novariæ.

CIVES
TVRRIM . ADMIRANDI . OPERIS
EXTRVXERVNT
AD . SVMPTVS . SVPEREROGATO
IN . LIBRAM . CARNIS . SEMISSE.

(1) Lacuſculum (*Laghetto*) vocatur Mediolani ſinus, ubi Nilus urbanus Portum veluti quendam efficit. Naves eò appellunt, Carbonariæ potiſſimum: Carbonarii autem Statuam in quadrivio, huc proſpectantem, ex ære conſtituerunt.

)o(LVIII.)o

Sepulchretum Merati in Mediolanenſibus.

BARBARA. DE. ABDVA
COM. BARBIANI. BELGIOIOSII &c.
PVRGATO. CADAVERIBVS
TEMPLO
EGESTIS. CLVSISQ. TVMVLIS
SEPVLCHRETVM. MERATENSIBVS
EXTRVXIT. DONO. DEDIT
A. MDCCLXVI.

)o(LIX.)o

Mediolanum ampliatum.

FERDINANDVS. GONZAGA
GVBERNATOR. INSVBRIAE
POMERIVM
FINIBVS. AMPLIAVIT. TERMINAVITQVE
ET. QVADRATO. LAPIDE
VRBEM. CIRCVMDEDIT. MAENIBVS
A. MDIIL.

o(LX.)o

Aera Campana Bergomi.

ASSVMPTAE. MATRI. VIRGINI
ET. DIVIS. PATRIAE. TVTELARIBVS
AERA. CAMPANA. QVINQVE
PROBE. FLATA. SIGNATAQVE
XVIRI. REI. MARIANAE
PROCVRANDAE
DICARVNT. A. MDCCLXVII.

o(LXI.)o

Sacellum Saronii in Mediolanenſibus.

SODALITAS. S. VICTORIS
COLLATA. STIPE
EXORNAVIT. A. MDCCLXVI.

o(LXII.)o

Cippus.

CIPPVS. MILLIARIVS
AB. VRBE
MILLIA. PASSVVM. SEXDECIM.

BIBLIOTECA NAZ. S. M. B. 3 VITTORIO EMANUELE

o(LXIII.)o

Stabula publica.

STABVLA
NE . EQVI . IVMENTAQVE
CVRSVS . PVBLICI
DIFFICVLTATE . ITINERIS
DISPERIRENT.

o(LXIV.)o

Canonicorum Ædes refectæ.

MANSIONES . DECVMANORVM (1)
FATISCENTES
INIVRIA . TEMPORVM
REPARATAE . A. MDCCLX.

o(LXV.)o

Chartæ ædificium.

AEDIFICIVM . NOVVM
CHARTAE . CONFICIVNDAE
P. A. MDCCLVI.

LXVI.

(1) Canonici in Insubria hoc antiquitus nomen tulerunt, unàque habitabant.

o(LXVI.)o

In subalpinis.

CAROLVS . EMMANVEL . SARDINIAE. REX AVGVSTA . TAVRINORVM . AEDIFICIIS . RENOVATA . VRBES . PROVINCIARVM . MVNITIONIBVS . DEFENDI . ET . AD . MELIOREM FACIEM . ET . CVLTVM . EXORNARI. VIAS OMNES . MILITARES . VARIE . INTERRVPTAS REFICI . AMPLIARIQVE . PONTES . SVBLICIOS . VBIQVE . DIRVI . SILICEOS . ET . FORNICATOS . A . FVNDAMENTIS . EXTRVI PRAETEREA . ACCESSVS . IN . PEDEMONTIVM . A . MEDITERRANEO . MARI . PATEFACTA . PER . ALPES . VIA . MVNITOQVE APVD . NICAEAM . PORTV . FIERI . IVSSIT AERARII . SVMPTIBVS . AD . SECVRITATEM COMMODVM . BONVM . POPVLORVM . AMPLISSIMAS . SVAS . COGITATIONES . OMNIAQ. CONSILIA . REFERENS . PRINCEPS . INDVLGENTISSIMVS . VNA . OMNIVM . EIVS . PROVINCIARVM . VOCE . PATRIAE . PATER .

§ § §

(LXVII.)

Turris refecta.

QVAE . VI . TEMPESTATIS
ET . ICTV . FVLMINIS . ARSERAT
COMMVNI . IMPENSA
LVCIVS . PAROCHVS
AD . SPLENDOREM . OPPIDI
IN . MELIOREM . QVAM . ANTEA . FVERAT
STATVM . ET . ALTITVDINEM
RESTITVI . CVRAVIT . A . MDCCLX.

(LXVIII.)

Templum refectum.

TEMPLVM
PER . SERIEM . TEMPORVM
COLLAPSVM
CVM . TVRRI
AD . CVLTVM . PRISTINVM
EX . RVINA . RESTITVTVM
A . MDCCLXVIII.

* * *

LXIX.

o(LXIX.)o

Saluzii in ſubalpinis.

IOS. PHILIPPVS. PVRPVRATVS. EP. SALVT. MONASTERIVM. ET. FVNDVM. (1) ANTONIANVM. ECCLESIAE. SALVTIENSI. TRIBVTVM. EX. QVO. VIRGINES. CISTERCIENSES. TRIDENTINO. IVRE. INDICTO. INDE SALVTIVM. ET. FOSSANVM. MIGRARVNT ILLVM. DICO. FVNDVM. DESERTVM. LAPIDOSVM. PVRGARI. SVBIGI. ET. VINEAS ET. ARVVM. FRVGIFERVM. ET. ARBORES CONSITAS. ET. FOSSAS. ET. SEPES. INSTITVI IVSSIT. ITEM. VILLAM. RVSTICAM. PONI CVM. OMNI. INSTRVMENTO. ET. BVBILIBVS. ET. LACVBVS. VINARIIS (2) ET. TORCVLARIO. IDEM. FANVM. SQVALLIDVM TECTORIO. (3) PAVIMENTO. TECTO. BENE CANTERIATO. LVCIBVS. (4) ARIS. TRIBVNALIBVS. (5) SEDIBVS. SVPELLECTILE. INSTRVXIT. ET. DOMVNCVLAM. PAROCHO PROBE. AEDIFICATAM. ADIECIT. DENIQVE IN. MONASTERII. RVINIS. ET. CAEMENTIS

(1) Abbazia di S Antonio. (2) Tine. (3) Incroſtatura, intonico del muro. (4) Invetriate. (5) Confeſſionali.

VILLAM. VRBANAM. LOCAVIT. ET VETVS AMBVLACRVM. ET. QVOD. RELIQVVM. FVIT OB. MEMORIAM. ANTIQVITATIS. INCLVDI INDVCIQVE. IN. AEDIFICIVM. STVDVIT MINVS. SIBI. QVAM. SVCCESSORIBVS. CONSVLENS. AERE. SVO. DVPLICATIS. REDDITIBVS. MON. POS. A. MDCCLXVIII.

o(LXX.)o

Belinzagii in Novarienſibus.

GAVDENTIO. BOVIO
SACERDOTI. BELINZAGIENSI
QVOD
HOC. TEMPLVM. MVNIFICE. DOTARIT
PRAEFECTI. FABRICAE
OPTIME. MERITO. MONVMENTVM
POSVERVNT. A. MDCCLXIX.

o(LXXI.)o

Genuae ad S. M. ad Vineas.

IO. ANDR. MONTICELLVS. I. B. FIL.
HVIVSCE. SACELLI
ARA. TECTO. FORNICE
PAVIMENTOQ. EX. MARMORE
RE-

REFECTIS
MONVMENTVM. SIBI. ET. SVIS
V. P. A. MDCCLXIX.

o(LXXII.)o

Caſtillionei in Mantuanis.

S. ALOYSIO . GONZAGAE
FORNICEM . TESTVDINEM
ARAM
ET. LOCVLVM . (1) ET. PVLVINAR
LVCRETIA . ET . OLYMPIA
CONRADI . STIRPIS . SVPERSTITES
ET . POLYXENA . AMITA
VTINAM . SVPERSTES
IESV. COLLEGII . VIRGINES
GENTILI . BENEMERENTISSIMO
AERE . SVO . POSVERVNT
A. MDCCLXX.

(1) Poſt Aram maximam ſublimi in parte eſt Loculus auro, & cryſtallo ſplendens, ubi magnifico pulvinari impoſitum eſt ſacrum Kranium S. Aloyſii Gonzagæ.

o(LXXIII.)o

Sacellum Caſtillionæi apud Variſium in Inſubria.

CARDINALIS . BRANDA . CASTILLIONAEVS A. MCCCCX. EXTRVXIT . APOSTOLORVM PRINCIPI . DICAVIT . ET . SACERDOTII . ET CANONICI . SCHOLASTICI . TITVLO . AVXIT EA . LEGE . VT . IVRE . PATRONATVS . GENTIS . SVAE . ESSET . PERPETVO ET . QVOTANNIS SEMEL . PER . OPPIDI . CASTILLIONAEI COLLEGIVM . CANONICORVM . A . SE . CONDITVM . SOLEMNE . SACRVM . FIERET .

SACELLVM . FATISCENS . INIVRIA . TEMPORVM . FAMILIA . DE . CHRISTOPHORIS SVIS AEDIBVS . ET . PVBLICAE . RELIGIONI SERVIENS . NIHILQ . SIBI . DE . IVRE . ARROGANS . REFECIT . A. MDCCLX.

o(LXXIV.)o

In Salaſſis (Val d'Aoſta)

CONFRAGOSA . LOCA

ROMANIS

IMPERVIA . INTENTATA

SALASSI

DIRECTIS . ANFRACTIBVS

COM-

COMPLANATIS. SALTVBVS
VIAQ. MILITARI . COMMVNITA
APERVERVNT. Æ. S.
A. MDCCLXX.

o(LXXV.)o

In Pago Riparia Agri Mediolanenſis.
SS. MACHABAEIS . FRATRIBVS
ET. EVSEBIO. EP. VERCELL.
TEMPLVM. DICATVM. A. MAIORIBVS
AVCTVM . ODAEO
ET . BAPTISTERIO
ET. MARMORATIS. EXORNATVM
A. MDCCLXVI. A. NEPOTIBVS
QVIBVS. PLACVIT. DECR. PVBL.
CVSTODIBVS . ANGELIS
SOLEMNIA. QVOTANNIS. FIERI
IN. TVTELAM. POPVLI . ET . FRVGVM.

o(LXXVI.)o

Aquaductus, & Fons.

AVLVS. SEMPRONIVS. AQVAM. IN. OPPIDVM. SVA. IMPENSA. PERDVXIT. CANALES. VETVSTATE. CORRVPTOS. RESTITVIT FONTEM. HVNC. IN. PVBLICO. FORO. EXTRVXIT. OPERE. MVSIVO. ET. SIGILLIS AHENEIS. EXORNAVIT. STATVAS. ET. AEDICVLAM. ET. SEDES. MARMOREAS. AESTIVO OTIO. P. A. MDCCLXI.

o(LXXVII.)o

Via instaurata.

P. METELLVS

CVRATOR. VIARVM

VRBIS. ET. AGRI. FACTVS

INCISIS. RVPIBVS

VIAM. DILATAVIT

ET. QVADRATO. LAPIDE. STERNI

IVSSIT. A. MDCCXLV.

LXXVIII.

)o(LXXVIII.)o(

Similis.

PAVLVS . MERVLA
CLIVVM
IN . PLANITIEM . REDEGIT
ET . SECTO . LAPIDE
VIAM . STERNVNDAM
CVRAVIT . A. MDCCLXIV.

)o(LXXIX.)o(

Templum Cernuſculi (Cernuſco)
in Mediolanenſibus.

ASSVMPTAE . MATRI . VIRGINI
CERNVSCVLENSES
AERE . CORROGATO . PERFECERVNT
A. MDCCL.
S. CAROLVS
PRIMVM . LAPIDEM . P.
A. MDLXXXIV.

o(LXXX.)o

Ibidem.

FR. M. ABBIATVS
EP. BOBIENS.
TEMPLVM . ET . ARAM
MAXIMAM
CONSECRAVIT
VII. CAL. SEXT. MDCXLII.

o(LXXXI.)o

In Insubribus.

S. IOANNI . EVANG.
COLLATO . AERE
A . FVNDAMENTIS . EXTRVCTVM
A. MDCCLV.
HYEMALI : AESTIVOQ. TEMPLO
QVOD. VETVSTATE. FATISCERENT
AD . SACRARII
SEPVLCHRETIQVE . VSVS
DEDVCTIS.

(LXXXII.)

Statua Duci Boffferio Genua.

DVCI . BOFFLERIO
QVOD
DIFFICILLIMO . REIP. TEMPORE
VRBE . TERRA . MARIQ. CLAVSA
ET . OPPVGNATA
SVBMISSVS . CVM . AVXILIIS
A . LVDOVICO . GALL. REGE
CONSILIVM . ET . ANIMVM
PRAESTITIT . VT . CIVIS
INTERQVE . PROPVGNANDVM . OBIIT
S. P. Q. G.
STATVAM . PEDESTREM
EX . MARMORE . CVM . BASI
IN . PALATIO . STANTEM
FILIOSQ. EIVS . ET . POSTEROS
IVRE . PATRICIORVM . DONAVIT
A. MDCCXLVIII.

)o(LXXXIII.)o(

Similis Duci Richelio.

DVCI . RICHELIO

QVOD

BOFFLERIO. SVCCESSOR. DATVS

PARI . VIRTVTE . HOSTES

IRRVPTIONE . PLVRIES

PEPVLIT . MVLCTAVIT

VTRAMQ. ORAM. LIGVSTICAM

EXILICAVIT . AD . EXTREMVM . SVSTINVIT

NEC . DISCESSIT . NISI

REPVBLICA . IN . PRISTINVM . STATVM

SVAMQVE . LIBERTATEM

RESTITVTA

S. P. Q. G.

PATRICIORVM . HONORES

EI. ET. LIBERIS . POSTERISQ. EIVS

ET . STATVAM . MARMOREAM

IN . PALATIO

DECR. P. D. A. MDCCXLVIII.

LXXXIV.

)o(LXXXIV)o(

Savonæ Statua cum baſi.

MARCH. IOSEPHO. MONTESIXTO
PATRICIO . SAVONENSI
QVOD
OPVM . COPIAM . NEC . LIBEROS . NACTVS
PATRIAM. SIBI. SVBLEVANDAM
ET . EXORNANDAM . SVMPSIT
AVRI. MAGNITVDINE
SAEPE . ALIAS
ET. NOVISSIME
AD . PRAESENS . SVBSIDIVM
TEMPLI. PENOCOMIIQVE
MARIANI
TRIGINTA . TRIBVS . MILLIBVS
ET . TRECENTIS . TRIGINTA . DVOBVS
NVMMIS. PHILIPPEIS. ARGENTEIS
VLTRO . DONO . DATIS
PIO . MVNIFICO
PATRI . PATRIAE
LOCVPLETATORI . SVO
CIVITAS . SAVONENSIS . VIVENTI . P.
A. MDCCLXX.

LXXXV.

)o(LXXXV.)o(

Aliter eadem.

MARCH. PHILIPPO. MONTESIXTO
PATRICIO . SAVONENSI
QVOD
TEMPLO . PENOCOMIOQVE . MARIANO
DONA . ALIA . MVNIFICE
ET . AD . TRIGINTA . TRIA . MILLIA
ET.TRECENTOS.TRIGINTA.DVOS
PHILIPPOS . PROBOS . DEDERIT
COLLEGIVM . SEVIRVM
REI . MARIANAE
TVENDAE . PROCVRANDAEQ.
VIVO . BENEMERENTIQVE
STATVAM . PEDESTREM
EX . MARMORE
CVM . BASI . ET . INSCRIPTIONE
POSVIT . A. MDCCLXX.

****

LXXXVI.

)o(LXXXVI.)o(

Status Civitatis Genuensis, cum Patritius quidam Genuensis heredem ex asse reliquisset Nosocomium, multa librarum X. M. imposita, si ea de re sibi monumentum, aut inscriptio ulla esset posita.

PIETATI. ET. MVNIFICENTIAE
CIVITATIS. GENVENSIS
QVOD
NVNQVAM. NON. CIVES. PROTVLIT
QVORVM. OPIBVS
HOC. NOSOCOMIVM
ALERETVR. ET. DITESCERET
EIVS. ETIAM
AVCTO. PATRIMONIO
PR. KAL. APR. A. MDCCLXX.
REDDITV. ANNVO
PHILIPPORVM. ARGENTEORVM
VNDEVIGINTI. MILLIVM
ET. QVINGENTORVM.

)o(LXXXVII.)o(

Cataracta.

CATARACTAM
LAPIDE. QVADRATO
MVNIRI. IVSSIT
L. SERGIVS
CVRATOR. VIARVM. PVBLICARVM.

)o(LXXXVIII.)o(

Fons campestris.

ADEVNDI. AD. FONTEM
ET. HAVRIENDI
ET. IN. VICINA. SYLVA
PECORIS. PASCENDI
ET. PEDAMENTVM. AD. VINEAS
SVMENDI
OPPIDANIS. IVS. ESTO.

(LXXXIX.)

Maſſæ Columna cum ſuperimpoſita Mercurii Statua: a quatuor baſis lateribus hæ inſcriptiones.

M. THERESIAE
CIBO. MALASPINAE
DIGNITATIS. ET. SANGVINIS
MASSAE. ET. CARRAR. DVCVM
HAEREDI. ET. SVPERSTITI
CONIVGI. HERCVLIS. ATESTINI
MVTINAE. PRINCIPIS
NATAE. BONO. REIPVBLICAE
FELICITATIQ. POPVLORVM. EIVS
COSS. P. Q. CIVITATIS. MASSAE
POSVERVNT. Æ. S. A. MDCCLXX.

(XC.)

PRINCIPIS. OPTIMAE
AVSPICIIS
MERCVRIO. STATVA. FACTA
ET. ANTIQVI. OPERIS. CAPITVLO
SVPERIMPOSITA
AD. MEMORIAM. ET. DECVS
VRBANI. FORI. MERCVRIALIS.

XCI.

)o(XCI.)o

INDVLGENTIA . PRINCIPIS
REFECTIS . DVCTIBVS
AMPLIATISQ. FISTVLIS
VBERIOR . FONS . DEDVCTVS
NOVOQVE . CVLTV
VRBS . EXORNATA.

)o(XCII.)o

PROVIDENTIA . PRINCIPIS
AVCTORITAS . ET . OPVLENTIA
VRBI . CONCILIATA
LIBERIS . NVNDINIS . INSTITVTIS
IN . PERPETVVM
AB . VII. ID. SEPT. AD . XVII. KAL. OCT.

)o(XCIII.)o

Tabularium publicum Mediolani.

VT . PRIVATAE . TABVLAE . CONDERENTVR
FIDEIQ. PVBLICAE . DEINCEPS . COMMEN-
DATAE . IN . TVTO . ESSENT . FORTVNAE
CIVIVM . HIC . LOCO . DATO . AB . GEN.
CONCILIO . CIVITATIS . MEDIOLANENSIS
TABVLARIVM . PVBLICVM . INAEDIFICATVM

A. MDCCLXXI. PROVIDENTIA. ET LIBERALITATE. M. THERESIAE. AVGVSTAE. AVSPICIIS. COM. PLENIP. CAROLI. DE. FIRMIANO. CVRA. NICOLAI. PECII. SENATORIS

PAVLO. RISIO. SYND. FISC.
IOANNE. TONSO. I. C. C.
MARCH. ROBERTO. ORIGONIO
IIIVIRIS. OPERI. PERFICIVNDO.

(XCIV.)

Ibidem Praetorium novum.

PROVIDENTIA
M. THERESIAE. AVGVSTAE
HAEC. SEDES. DATA
PRAETORI. ET. IVDICIBVS. VRBANIS
PALATINIS. SCHOLIS
HINC. EMOTIS.

(XCV.)

Calari in Sardinia.

CAROLO. EM. REGI
QVOD
AEDIFICIO. A. FVNDAMENTIS

MAGNIFICE . EXCITATO
VNIVERSITATEM . CALARITANAM
NOVIS . LEGIBVS
INSTITVTIS . SCIENTIIS
VIRIS . PRAETEREA . DOCTISSIMIS
VNDECVMQVE . EVOCATIS
INSTRVXIT . RESTITVIT
ANIMISQ. INCENSIS . STVDIO
VTILIVM . REIP . DOCTRINARVM
REGNI . BONO . FELICITATIQ.
PROSPEXIT
M. P. A. MDCCLXXII.

o(XCVI.)o

Salutiis in Sacrario Templi Max.

D. O. M.
IOS. PHIL. PVRPVRATO
EPISC. SALVT.
AVORVM . GLORIA . ET . VIRTVTE . SVA
IN , PRIMIS
DOCENDI . MONENDI . IVVANDI
OFFICIIS . OMNIBVS
ET . PIETATE . CHARITATE . MODESTIA
CLA-

CLARISSIMO
CVIVS. MVNIFICENTIA. HOC. TEMPLVM
SVPELLECTILE. NOBILI
PERISTROMATE. DAMASCENO
HIEROTHECA
ARGENTO. AVRO. ET. GEMMIS. GRAVI
ET. PAVIMENTO
ET. TVRRI. CAMPANICA
AVCTVM. EXORNATVMQ. EST
CAPITVLVM. ET. CANONICI
GRATI. ANIMI. MONVMENTVM
VIVO. POSVERVNT
ANNO. EPISCOPATVS. EIVS. XXXI.
SAL. MDCCLXXII.

o(XCVII.)o

Baſtia in Corſica.

LVDOVICO. COM. MARBEVFIO
CORSICAE. PROREGI
ANIMI. MENTISQVE
MAGNITVDINE
PRVDENTIAE. ET. VIRTVTIS
LAVDE

ORNATISSIMO
QVIETIS. FELICITATISQ. PVBLICAE
ASSERTORI.

)o(XCVIII.)o(

Ibidem.

PETRO. PYRONNELO. DE. TRESSANO
SVPERIORIS. IN. CORSICA
CONCILII. REGII
SVPREMO. PRAESIDI
IVSTITIAE. ET. INTEGRITATIS
LENITATIS. ET. SAPIENTIAE
EXEMPLO
BENE. DE. OMNIBVS. MERENTI.

* * * * * * * *

(Titulus) ◇(XCIX.)◇

Inſcriptiones
Additae . Arcubus
Templi . Braydenſis . Mediolani
Quo . Die
Oratio . Eſt . Habita
De . Victoria . Boemica
A. MDCCLVII.

◇(C.)◇

A Porta Templi.

BORVSSICO . BELLO
IN . BOEMIA
E . REPVBLICA . GESTO
COLLEGII
ET . VNIVERSITATIS . BRAYDENSIS
GRATVLATIO.

o(CI.)o

Per Arcus utrimque tres.

DAVNIO. IMP.
FRIDERICO. BORVSSIAE. REGE
IN. ACIE. VICTO
CAESIS. CAPTIS. DISIECTIS
MILLIBVS. HOSTIVM. XXX.

o(CII.)o

M. THERESIAE. REG. AVG.
QVOD
EIVS. AVSPICIIS
CVM. FRIDERICO. BOR. REGE
GRAVI. HOSTE
NOMINIS. AVSTRII
IN. BOEMIA. DEBELLATVM. EST.

o(CIII.)o

SERBELLONIO
MAGISTRO. EQVITVM
KONIGHINGRATIO. SERVATO
INCOLVMI. EXERCITV
REDVCTO.

CIV.

o(CIV.)o

BRAVNIO: IMP.
BORVSSIAE. REGIS. IMPETV
RETARDATO
SVBDVCTIS. IRRVPTIONI. LEGIONIBVS
PRAGA. SERVATA.

o(CV.)

CAROLO. LOTHARINGO. DVCI
PRAGA. DEFENSA
HOSTIVM. CIRCVMVALLATIONE. PERRVPTA
OPPVGNATORIBVS
FVGATIS. CAESIS
CASTRIS. CAPTIS.

o(CVI.)

IMPERATORIBVS. LEGATIS
TRIBVNIS. CENTVRIONIBVS
SIGNIFERIS
VOLVNTARIIS. GREGARIIS
QVORVM
PERICVLO. VVLNERIBVS. VITA
BOEMIA. DEFENSA
VICTORIA. PARTA.

(Titulus) o(CVII.)o (1)

GRATIARVM. SOLENNIA
SVAQ. LAVS
SILESIACO. EXERCITVI
ANNO. CONSPICVIS. LITTERVLIS
NOTATO
TRANSALPINO. RITV.

o(CVIII.)o

A Porta Templi.

VICTORI. DEO
SOLENNE. CARMEN.

CIX.

(1) Menſe Decembri 1757. delatus Mediolanum fuit liber Inſcriptionum Acroſticarum, quæ adornaverant Templum, cum ſolemnes gratiæ Viennæ redderentur de rebus geſtis in Sileſia. Legebantur ibi quædam inania: E. G. *Dux Carolus ... Daunius ... Nadaſdius ... tres perſonæ, & unus Heros &c.* auctor tentandum ratus, an juſtæ legitimæque Inſcriptiones acroſticum uſum reciperent, adornavit non gravi negotio hunc apparatum Templi.

o(CIX.)

Ad Aram maximam.

DEIPARAE
SVPERISQVE. TVTELARIBVS
AVSTRIAE
REBVS. EX. REPVBLICA. GESTIS
VOTA. REDDITA.

o(CX.)o

Per Arcus.

GENIO. FELICI
MARIAE. THERESIAE
REGINAE. AVGVSTAE
VICTRICIS
VBIQVE. ILLATIS. CONTRA. BORVSSIOS
SIGNIS. VLTRICIBVS.

o(CXI.)o

CAROLO. DVCI. LOTHARINGO
GRAVI. ET. ANCIPITI
CONTRA. BORVSSOS. BELLO
VIRTVTE. VBIQVE. EXHIBITA

PRAESTITA
DIGNA CAESARE.

o(CXII.)o

DAVNIO. IMP.
BORVSSIS. FVSIS
FORTVNA. AVSTRIIS. EXERCITVBVS
REVOCATA.

o(CXIII.)o

SCHVVEINITIA
MVNITIONIBVS. VI. CAPTIS
AVSTRIAE. RESTITVTA
NADASTI. VIRTVTE.

o(CXIV.)o

Castra ad Vratislaviam superata.

BORVSSI
AD. VRATISLAVIAM
PVLSI. PROSTRATI
CASTRA. SVPERATA
VIRTVTE. FORTVNA
OBSEQVENTIBVS.

CXV.

(CXV.)

Laus peditatus & equitatus hac bello.

PEDITATVI. EQVITATVI
AVSTRIO
PVSIS. SVPERATIS. EXPVGNATIS
FRIDERICI. BORVSS. REG.
EXERCITVBVS. ARCIBVS
CASTRIS
PLVRIES. VNO. BELLO. VICTORI.

(CXVI.)

Vratislavia recepta Dux Beverenius captus.

EXERCITVI. VICTORI
BEVERNO. DVCE. INTERCEPTO
VRATISLAVA
PERCVLSA. CAPTA
TRIDVO.

(CXVII.)

Laus Ducum, & Militum, Silesia magnam partem recepta.

IMPERATORIBVS
LEGATIS. TRIBVNIS
CENTVRIONIBVS. SIGNIFERIS
VOLVNTARIIS. GREGARIIS
QVORVM
PERICVLO. VVLNERIBVS. VITA
SILESIA
AVSTRIAE. RESTITVTA
IVSTO. CONTRA. BORVSSOS. BELLO.

(CXVIII.)

Tropæum ex hostium spoliis medio in Templo.

ARMA. DE. HOSTIBVS
SILESIACO. BELLO.

)o(CXIX.)o(

De Cotemitziana victoria, & Praga liberata gratiæ actæ Mediolani ad S. Mariæ Celsianæ.

Ab Atrii porta.

PRAEFECTVS. VRBIS
DECVRIONES. AEDILES
VOTA
AD. ARAM. VIRGINIS
NVNCVPATA
PRO. INCOLVMITATE. IMPERII
LIBERATA. PERICVLO. BOEMIA
SECVNDISSIMI. BELLI. SPE, INIECTA
LVBENTES. MERITO. SOLVVNT.

)o(CXX.)o(

A porta Templi.

BORVSSIS
MAGNO. PRAELIO. FVSIS
EORVM. VALLO. AD. PRAGAM
ERVPTIONE. SVPERATO
CASTRIS. CAPTIS. DIREPTIS
SOLVTA. OBSIDIONE
MEDIOLANENSES

DEO

DEO . CARMEN . SOLEMNE . SACRVM
GRATIARVM . ERGO .

(CXXI.)

Gratiæ ibidem actæ ad D. Ambrosii pace reddita.
Ab Atrii porta.

DEO . OPTIMO . MAXIMO
PACE . TERRA . MARIQVE . PARTA
GRATIARVM . SOLEMNIA .

(CXXII.)

A porta Templi.

VOTA . FACTA
PRORVMPENTE . BELLO
PRO . SALVTE . IMPERII
DVELLO . SVBLATO
FELICITATE . REDDITA
MEDIOLANENSES . LL. M. SS.

(CXXIII.)

Maria Theresia Reg. Augusta cum Filium duodecimum dedisset.

AVGVSTIS
BISSENA . PROLE . AVCTIS

SPE

SPE. AVSTRIACI. GENERIS
QVAM. LONGISSIME. IN. POSTEROS
PROPAGATA.

CXXIV.

Cum Ser. Electrix Palatina primo uterum gereret.

SPE. FACTA
POSTERITATIS
INDVLGENTISSIMORVM. PRINCIPVM
GRATVLATIONES
ET. VOTA. PVBLICA
PRO. PROLE. MASCVLA.

CXXV.

Ob Purpuram collatam Card. Stopano.

QVOD. IOANNES. FRANCISCVS. STOPANVS PRAESES. VRBINATIVM. A. BENEDICTO. XIV. P. M. POST. LEGATIONEM. MELITENSEM VENETAM. HETRVSCAM. BAVARICAM. ET AQVISGRANENSEM. AD. IXVIRVM. COLLEGIVM. DE. CAESARE. DICVNDO. LABORVM. ITINERVM. CVRARVM. PRO. REP. MAXIMARVM. FRVCTVM. TVLIT. ROMANAM. PVRPVRAM. N. N. VOTI. COMPOS.

CXXVI.

(CXXVI.)

Duarum Sodalitatum in unam conjunctio.

SODALITATIBVS
S. LIBERATAE
ET. DEIPARAE. NATIVITATIS
IN. VNVM. CORPVS. COALESCENTIBVS
AVSPICE
MARCH. IO. CONRADO . DE . OLIVERA
CONSIL. I. A. S. AVGG.
PRAESIDE . SENAT. MED.
SODALES. PRIMVM. COEVNTES
DIEM . FORTVNATISSIMVM
GRATVLANTVR.

(CXXVII.)

Pro Pontificatu collato Clementi XIII.

IMMORTALI. DEO
QVOD
CAROLVM. REZZONICVM
PONTIFICEM . MAXIMVM
IVSSIT
COM. FLAMINIVS . A. TVRRE . REZZONICI
EIVSQVE. SOROR . MARIA
FRATRIA . BARZIZIA
GRATIARVM . SOLEMNIA .

CXXVIII.

(Titulus) ✠ CXXVIII. ✠

*** *De . Incolumitate* ***

M. Thereſiae . Auguſtae

Solemnis . Gratulatio (1)

Mediolani . Habita

Ab . Univerſitate . Braidenſi

Societatis . Jeſu

V. Cal. Sept. MDCCLXVIII.

✠ CXXIX. ✠

A porta exterius.

AVGVSTA . SOSPITE

ANNVM

SOLEMNI . GRATVLATIONE

CLVDIT

VNIVERSITAS . BRAIDENSIS .

CXXX.

(1) Hæc gratulatio bis Mediolani edita Marellianis Typis cum oratione latina P. Hieron. Tiraboſchii, & Italicis carminibus P. Paſch. Agudii Profeſſorum Eloquentiæ, & Poeſeos.

(CXXX.)

A porta inferius.

VOTA. OMNIVM. ORDINVM
PRO. SALVTE
MATRIS. AVGVSTAE
NVNCVPATA. REDDITA.

(CXXXI.)

Ab Arcubus.

MATRI. MAGNAE (1)
MATRI. CAESARIS (2)
MATRI. REGVM (3)
MATRI. SOBOLIS. DATVRAE
PROGENIES. REGVM
FILIORVM. REGVM (4)
MATRI. PROPAGINIS
ET. AETERNITATIS. AVSTRIACORVM (5)
VOTA. DOMVS. AVGVSTAE.

CXXXII.

(1) Elogium, ſeu Lemma numiſmatis Fauſtinæ minoris Uxoris M. Aurelii, Filiæ Antonini Pii, & Fauſtinæ majoris *Numiſma Muſæi Braidenſis &c.*

(2) Lemma Juliæ Piæ, Uxoris Septimii Severi. *Muſ. Braid.*

(3) Alluſio ad Joſephum II. Cæſ., quem Mater Auguſta in ſocietatem Regnorum regendorum vocavit, & ad Petrum Leopoldum Archiducem in Hetruria Regnantem &c. &c.

)o(CXXXII.)o(

MATRI . IMPERII
POST . PACIS . EVENTVM (6)
CLEMENTIA . TEMPORVM (7)
CONCORDIA . (8) FELICI . REGVM
IVVENTA . IMPERII (9)
FELICITATE . SAECVLI (10)
ASSERTA . PRAEPARATA (11)
VOTA . GERMANIAE.

CXXXIII.

(4) Nummus Cleopatræ Muſæi Braidenſis habet REGINÆ REGUM FILIORUM REGUM CLEOPATRÆ. Lemma obſcuritate, & faſtu plenum. Vaillantius *Numiſmata præſtantiora ex Auro & Argento pag.* 13. *ed. Pariſ.* 1696, Mediobarbus *pag.* 19., & Harduinus in Chronologia Vet. Teſt. inter *Opera Selecta p.* 580. diverſimode explicant: illi obſcurius, hic clarius, ſi conjecturis res reſponderent. Ad M. Thereſiam Aug. videmur nos Lemma verius poſſe traducere, quæ in Filiis ſtirpes Regnantium diverſas inſtituat, Filias Auguſtas in Regna mittat, & Auſtriaci Generis propagines in omnem fere æternitatem diffundat.

(5) Nummus Titi ÆTERNITAS FLAVIORUM. *Mediob. p.* 126.

(6) PACIS EVENTUM num. Veſpaſiani. *Mediob. p.* 108.

(7) Num. Numeriani &c. *Muſ. Braid.*

(8) Similis Inſcriptio in Plautilla Caracallæ. Vaill. Arg. *p.* 270.

)o(CXXXIII.)o

MATRI. PATRIAE (1)
IVSTITIA. AEQVITATE
SECVRITATE. PVBLICA (2)
PRAESTITA
ANNVIS. LARGITIONIBVS (3)
ET. MAGNIFICENTIA. AVG.
CIVIBVS. LOCVPLETATIS (4)
PROEMIIS. HONORI. (5) ET. VIRTVTI. DATIS
VOTA. PROVINCIARVM.

CXXXIV.

(9) Similis Caracallæ. *Vaill. ibid. p.* 257. Allusio ad florentem ætatem Josephi II. Aug.
(10) Nummi Faustinæ Marci, Juliæ Severi, & Juliæ Mæsæ Elagabili aviæ. *Muſ. Braid.*
(11) FELICITATIS PRÆPARATIO num. Valentis. *Mediob. p.* 506.

(1) Inscriptio Juliæ Severi. *Muſ. Braid.*, & Liviæ Augusti, quæ & Julia appellata. *Mediob. p.* 53.
(2) Similia his Lemmata passim videntur in nummis Hadriani, Gordiani III., Severi Alexandri, Pertinacis &c. *Muſ. Braid.*
(3) LARGITIO num. Constantii. *Mediob. p.* 489.
(4) LOCUPLETATORI ORBIS TERRARUM num. Hadriani. *Vaillant. Arg. p.* 66.
(5) HONOS & VIRTUS num. Galbæ. *Muſ. Braid.* similia in Vitellio & Vespasiano. *Mediob.* Allusio ad Ordinem Equestrem S. Stephani Reg. Hung. institutum ab Augusta.

(CXXXIV.)

MATRI . CASTRORVM (1)
DVCVM . GLORIA . FIDE . LEGIONVM (2)
VIRTVTE . INVICTA . MILITVM
REMVNERATIS . LAVDE
HONORE . (3) CONGIARIO
ALIIS . DONIS . MILITARIBVS
PRAETEREA
LIBERORVM . INSTITVTIONE . INGENVA
VETERANORVM . VACATIONE
LIBERA
STIPENDIO
REQVIE . OPTIMORVM . MERITORVM (4)
DONATIS
VOTA . EXERCITVVM .

CXXXV.

(1) Similis inſcriptio Fauſtinæ Marci, Juliæ Sept. Severi . *Muſ. Braid.*
(2) Similia his Lemmata habent nummi Maximiani, Conſtantii Chlori, Conſtantini M. &c. *Muſ. Braid.*
(3) Auguſta condidit Ordinem Equeſtrem M. THERESIÆ Honori Militari .
(4) Alluſio ad Hoſpitia Emeritorum, ſive Noſocomia Militaria . REQUIES OPTIMOR. MERIT. num. Conſtantii. *Muſ. Braid.*

o(CXXXV.)o

MATRI. BONARVM. ARTIVM
LITTERARVM. ACADEMIIS
NEGOTIATORVM. CONVENTVBVS
MERCATORVM. COLLEGIIS
ARTIVM. OMNIVM. SOCIETATIBVS
INSTITVTIS. RESTITVTIS
COPIA (1). DONIS (2). SPE. BONA (3)
PVBLICAE. VTILITATIS (4)
STVDIO
INCENSIS. ANIMIS
VOTA. REIPVBLICAE.

CXXXVI.

(1) COPIA num. Augusti. *Mediob.* p. 22.
(2) DONA AUG. num. Gallieni. *Vaill. Arg.* p. 366.
(3) BONÆ SPEI num. Pescennii. *Mus. Braid.*
(4) UTILITAS PUBLICA num. Maximiani. *Mus. Braid.*

(CXXXVI.)

MATRI . ORBIS (1)
OMNIVM . ORDINVM . AC . GENTIVM
VIRIS . QVIQVI . ESSENT
IN . SVOS . ACCEPTIS
VBIVIS . MVNIFICENTIA (2)
PRAEMIIS
TVTELA (3) . FAVORE . GRATIA
AFFECTIS
COMMERCII . PRAEROGATIVA
CARITATE (4) . FIDE . MVTVA . IVNCTIS
VOTA . ADVENARVM .

CXXXVII.

(1) Livia Uxor Auguſti ejuſdem teſtamento adoptata in Familiam Juliam, hujuſcemodi elogium retulit JULIA AUGUSTA GENETRIX ORBIS. *Mediob. p.* 53.
(2) MUNIFICENTIA AUG. num. Antonini Pii : MUNIFICENTIA num. Sept. Severi. *Muſ Braid.*
(3) TUTELA numiſma geminum Mediobarbi in Veſpaſiano.
(4) Lemmata Balbini & Pupieni. *Vaill. Arg. p.* 313., 317.

)o(CXXXVII.)o(

Gratiæ actæ eadem de re Mediolani ad D. Fidelis a Sodalitio Christi Funerati, cui semper præest Princeps Dominator Insubriæ.

D. O. M.

AVGVSTA

PRAESIDE. ET. PATRONA

SOSPITE

REGIVM. CAESAREVM. SODALITIVM

SACRVM. SOLEMNE. CARMEN.

)o(CXXXVIII.)o(

Similis.

D. O. M.

QVOD

M. THERESIA. AVG.

EX. PERICVLO. EVASERIT

REG. CAES. SODALITIVM

PATRONA. SERVATA.

o(CXXXIX.)o

Similis.

COLLEGAE. REG. CAES. SODALITII

VOTA

PRO. SALVTE. AVGVSTAE

PATRONAE. NOSTRAE

AC. PRAESIDIS

SVSCEPIMVS. REDDIMVS.

o(CXL.)o

Similis ad D. Ambroſii.

INCOLVMI. AVGVSTA

SVPPLICATIONEM. (1) SOLEMNEM

OBSEQVENTISSIMO. ANIMO

EXCIPIT

BASILICA. IMPERIALIS.

(1) Ambroſiani Templi uſus communis eſt Canonicis, & Ciſtercienſibus: Primi aditum Templi ſplendide exornarunt ſubeunte ſupplicatione: Dux Mutinæ Adminiſtrator Inſubriæ cum omnibus Magiſtratibus, & Ordinibus Civitatis intererat.

o(CXLI.)o

Novariæ ad Virginis Gratiarum.

D. O. M.

QVOD

MATRI. VIRGINI

NVNCVPATIS. HIC. VOTIS

ASSIDVOS. IMBRES. SVSTINVIT. SVBITO

PRAECIPITEM. TEMPESTATEM

FREGIT

COELVM. FRVGIBVS. APERVIT

GRATIARVM. SOLEMNIA.

o(CXLII.)o

De peregrinationibus Josephi II. Aug. Publica Gratulatio habita Mediolani de Mense Sexili 1769. Typis editæ Mediolani, Tridenti &c.

Ab Introitu.

IOSEPHO. II. P. F. AVG.

QVOD

ORBEM. AVSTRIACVM

LVSTRANDVM. SVSCEPIT

SATIS. AD. FELICITATEM. POPVLIS

AESTIMANS

SI. VISVS. VIDERET
ET. IMPERATVRVS
DE. ABSENTIBVS. ABSENS
NEMINI. MAGIS. QVAM. SIBI
CREDERET.

Numiſmata quatuor, quibus ſingulis Inſcriptiones reſpondent geminæ, Auguſti itinera referentes.

Iter Saxonicum.

Numiſma I. *Imperator Galeatus inſiſtens acervo armorum: dextra haſtæ innixa, læva elata ad inſtar meditabundi.* Lemma ADVENTUI AUG. *inferius:* SAXONIA.

)o(CXLIII.)o(

SAXONIA. BAVARIA
ALIAE. IN. LATA. GERMANIA
PROVINCIAE. PERCVRSAE
ASPECTV. HVMANITATE. VIRTVTE
RECREATAE
IN. SPEMQVE. ERECTAE
FLORENTISSIMI
IVVENTA. AVGVSTI.

)o(CXLIV.)o

LOCA

CASTRIS . PRAELIIS . EXPEDITIONIBVS

ILLVSTRIA

INTENTO . ANIMO. PERQVIRIT . METITVR

SE. SE. IPSA. ERVDIENS

AD . INFERENDVM

VEL. PROPVLSANDVM. BELLVM

QVANDOCVMQ.

COEGERIT. IMPERII. DIGNITAS

VIRTVS . AVGVSTI .

Iter Pannonicum.

Numiſma II, *Danubius ad Trajani pontem decumbens cum urna, in qua inſculptum* ISTER. Lemma ADVENTUI AUG. *inferius* PANNONIA .

)o(CXLV.)o

PRAESIDIA . LEGIONESQ. PANNONICAE

LVSTRATAE

CASTELLA . ARCES

ET . MVNITIONES

OBIECTA . BARBARIS . PROPVGNACVLA

INSPECTA

PARTA . VBIQ. SECVRITAS

IN

IN. EXTREMIS. ROM. IMPERII
FINIBVS
DILIGENTIA. AVGVSTI.

o(CXLVI.)o
PANNONIAE
OPPIDORVM. VRBIVM
MONTIVM. FLVMINVM
ET. FODINARVM. ET. AGRI. OPES
EXPLORATAE. OCVLIS
VT. REGNO. CLARISSIMO
QVID. FELICITATIS. POSSINT. PARERE
NATVRA. INGENIVM. INDVSTRIA
NON. IGNORARET
SAPIENTIA. AVGVSTI.

Iter Boemicum.

Num. III. *Imperator Laureatus in equo decurrens, præcurrente milite cum hasta.* Lemma ADVENTUI AUG. *inferius* BOEMIA.

o(CXLVII.)o
BOEMIAM
SVPERIORIS. BELLI. THEATRVM
PRAESENS. INVISIT

HOSTILIS . FVRORIS . VESTIGIA
ET . MEMORIAM
ET . METVM . IN . POSTERVM
SVBMOVET
PRVDENTIA . AVGVSTI.

o(CXLVIII.)o

IN . PVLCHERRIMO . PACIS . OTIO
CASTRIS . FACTIS . IN . BOEMIA
BELLI . IMAGINE
CONDOCEFACIT . BIPARTITAS . LEGIONES
VT . CAMPESTRES . LABORES
ET . PERICVLA
POSSINT . CONTEMNERE
DISCIPLINA . AVGVSTI.

Iter Italicum.

Numiſma IV. *Typus Religionis ante aram ſacrificans adſtante Cæſare*. Lemma ADVENTUI AUG. *inferius* ITALIA.

o(CXLIX.)o

VIENNA . SVBITO . PROFECTVS
ALPES . TRANSCENDIT
SVPERBIAE . INSOLENS

OC-

OCCVRSVM . FVGIENS
AFFABILIS . OMNIBVS
NVLLI . GRAVIS
OMNEM . ITALIAM
INOPINATO . ADVENTV . FALLIT
ATTONITAM
CLEMENTIAE . ET . SVAVITATIS
EXEMPLO . NOBILI
MODESTIA . AVGVSTI.

o(CL.)o

VRBEM . ROMAM
ET . CVNCTA . RELIGIONVM
PERLVSTRANS
PIETATEM . AVSTRIACAM
SEPOSITA . MAIESTATE
VNDE . VNDE . CONSPICIENDAM
ET . IVCVNDO . SVPERIS
SPECTACVLO
FRVENDAM . OCVLIS . PRAEBET
RELIGIO . AVGVSTI .

o(CLI.)o

Poeticæ Academiæ ergo de Josephi II. Aug. Virtutibus, quas Cremonæ declaravit.

IMAGINEM
CLARISSIMARVM. VIRTVTVM
QVIBVS
IOSEPHVS. II. AVG.
BEATISSIMO. ADVENTV. SVO
HANC. PATRIAM. RECREAVIT
VIGILANTIVM. ET. FLORIDORVM
ACADEMIAE
POETICIS. FLOSCVLIS. EXORNABANT.

o(CLII.)o

Similis de laudibus M. Theresiæ Aug.

M. THERESIAE AVG.
NATAE. AD. AETERNITATEM
AVSTRIACI. NOMINIS
VETERVM. IMPERATORVM
CLEMENTIAM. FORTITVDINEM
MVNIFICENTIAM
SVPERGRESSAE
ACADEMIA. ANIMOSORVM
D. N. M. Q. E.

CLIII.

o(CLIII.)o

Eadem de re alibi.

M. THERESIA. AVGVSTA. DIVO. (1) CAROLO. VI. PATRE. DIVO. IOSEPHO I. PATRVO. DIVO. LEOPOLDO. AVO. DIVO. FERDINANDO. III. PROAVO. DIVO. FERDINANDO. II. ABAVO. DIVO. MATTHIA. ATAVO (2) DIVO. RVDVLPHO. II. ATAVI. FRATRE DIVO. MAXIMILIANO. II. TRITAVO. DIVO FERDINANDO. I. DIVO. CAROLO. V. DIVO MAXIMILIANO. I. DIVO. FRIDERICO. IV. DIVO. ALBERTO. II. DIVO. FRIDERICO. III. DIVO. RVDVLPHO. I AVGVSTIS. MAIORIBVS. NATA. DIVO. FRANCISCO. I. NVPTA ET. IMP. CAES. IOSEPHO. II. AVG. ITEM

(1) Hæc vox hic non accipienda in ſenſu Eccleſiaſtico. Diplomata Cæſarea DIVOS jam paſſim appellant Auguſtos, qui mos inductus eſt poſt Julium Cæſarem; itaque Imperatores, fatis functi præcipue, hac honoris nuncupatione donabantur; immo quandoque etiam viventes. Auctor accipit in ſenſu vita functorum, quorum eſt memoria felix.

(2) Matthias Atavus nominatur, licet ſine liberis deceſſerit; ſedenim Ferdinandum II. Patruelem adoptaverat.

FILIIS . ALIIS . ET . FILIABVS . AVCTA . FELICITER . VXOR . MATER . FILIA . NEPTIS HAERES . AVGVSTORVM . AVSTRIACAE . DOMVS . MAIESTATEM . DIGNITATEM . GLORIAM . SOLA . EXCEPIT . AMPLIAVITQVE .

Numiſma referens in antica caput laureatum Caroli Em. Sardiniæ Regis ; in poſtica inſcriptionem in corona oleagina .

o(CLIV.)o

PACE . TERRA . MARIQVE
INTER . GALLOS . ET . BRITANNOS
AVSPICIIS . EIVS
CONCILIATA
A. MDCCLXIII.

o(CLV.)o

De electione Clementis XIV. P. M.

D. O. M.
QVOD
DIFFICILLIMO . CHRISTIANAE . REIP.
TEMPORE
ECCLESIAE . REGENDAE
PONTIFICEM . MAXIMVM

ITE-

ITERVM. POST. ANNOS. BISCENTVM
EX. FRANCISCANORVM. ORDINE
SVBLEGIT.

(CLVI.)

Similis.

D. O. M.
QVOD
CONVENTVALIVM. ORDINI
POST. ANNOS. BISCENTVM
RENOVATVS. HONOS
PONTIFICIS. MAXIMI. SVBLEGVNDI
GRATVLATIO.

(CLVII.)

Similis.

IOSEPHO. A. CVPERTINO
SANCTORVM. FASTIS. ADSCRIPTO
LAVRENTIO. GANGANELLO
AD. PONTIFICATVM. MAXIMVM. EVECTO
PP. CONVENTVALES
GEMINATO. HONORE. AVCTI
DEO. GRATIARVM. SOLEMNIA.

o(CLVIII.)o

Mediolani.

IOANNAM. FRANCISCAM. DE. CHANTAL
PARENTEM. SANCTISSIMAM
CLEMENTIS. XIII. P. M.
OPTATISSIMO. SVFFRAGIO
COMMVNI. ORBIS. CATHOLICI. PLAVSV
SVPREMOS. HONORES
COELESTIVM
CONSECVTAM
VIRGINES. SALESIANAE
SOLEMNI. PER. OCTIDVVM
POMPA
VOTORVM. COMPOTES
GRATVLANTVR.

o(CLIX.)o

Nuncupatio.

FILIAE. CAESARIS
VXORI. CAESARIS
MATRI. CAESARIS
ORBIS. TERRARVM
ORNAMENTO. ET. DECORI.

CLX.

o(CLX.)o

Nuncupatio.

FILIO . CAESARIS

FRATRI . CAESARIS

HETRVRIAE

MAGNO . DVCI

ET . PARENTI .

o(CLXI.)o

Mediolani cum in Scholis Braidenſibus Soc. Jeſu ſolemnis Gratulatio haberetur de Adventu, Nuptiiſque Archid. Ferdinandi A. 1771. (1)

A Porta.

AVSTRIACAM

ET . ATESTINAM . STIRPEM

CONNEXAM . CONCESSAMQ.

INSVBRIAE

COLLEGIVM . BRAIDENSE

GRATVLATVR .

(1) Hæ Inſcriptiones cum Oratione, Poeticiſque plauſibus editæ ſunt Mediolani Typis Marelianis.

)o(CLXII.)o(

A fronte interius.

COGNATIONI . AVGVSTAE
INGENVAE . ARTES
TVTELAE . PRAESENTIS . SPE
EXCITATAE
D. D.

)o(CLXIII.)o(

Tabulæ per Arcus propoſitæ, quæ marmoreas moles exhibebant Architecturæ auctoritatibus inſignes, præferentesque Numiſmata ſingulorum Principum, cum inſcriptione baſibus inſculpta.

Numiſma M. Thereſiæ Auguſtæ.

M. THERESIAE . AVGVSTAE
MATRI . SOBOLIS
NATAE
ORNAMENTO . ITALIAE
PRAESIDIOQ. INSVBRIAE.

)o(CLXIV.)o(

Numiſma Franciſci I. Aug. in templo, cujus Epiſtolio inſcriptum Æternitati Auguſti.

DIVVS . FRANCISCVS . I. AVG.
FERDINANDAEI . CONNVBII
FORTVNAEQVE . INSVBRVM
CONSPONSOR. ET. CONCILIATOR

CLXV.

o(CLXV.)o

Statua Equeſtris Joſephi II. Auguſti, in cujus poſtrema baſi Genius Inſubriæ cum tuba & Inſignibus Mediolani.

IOSEPHO . II.
PIO . FELICI . AVGVSTO
AVSPICI . ET . VADI
FELICITATIS . INSVBRIAE .

o(CLXVI.)o

Numiſma Franciſci III. D. Mutinæ.

FRANCISCO . III. D. MVT.
OB . NEPTEM
QVIETI . ITALIAE . LAETITIAEQ. PVBL.
NVPTVI. DATAM.

o(CLXVII.)o

Geminæ Conchæ cum Numiſmatis Ferdinandi, & Beatricis Archiducum.

FERDINANDO . AVSTRIACO
M. BEATRICI . ATESTINAE
HILARITATIS . INSVBRIAE
AVCTORIBVS . FELICI . CONIVGIO .

CLXVIII.

(CLXVIII.)

Numismata Principis Mutinæ, ejusque Conjugis.

PARENTIBVS. FELICISSIMIS
FILIAM. VNICAM. NACTIS
INCREMENTO. AVSTRIAE
HONORI. INSVBRIAE.

* * * * * * * * *

PV-

(Titulus) ○(CLXIX.)○

Iſabellæ Parmenſis Archid. Auſtr. adventus ad urbem Caſalis majoris.

Arcus in ponte, quo jungebatur Padus.

ISABELLAE . BORBONIAE
PHILIPPI
PARMAE . ET . PLAC . DVCIS . FIL .
SVCCEDENTI
IN . FAMILIAM . CAESARVM
PONTE . PADVM . IVNXIT
INSVBRIA
IN . AVSTRIACI . IMPERII . FINIBVS .

○(CLXX.)○

A porta unde adventus.

ISABELLAE . PARMENS . ADVENTVM
CASALENSES
NOMINI . OMINIQVE . AETERNO
PATRIAE . VERTVNT . (1)

CLXXI.

(1) Caſale Majus ante pauoos annos Civitatis nomine donatum fuerat.

o(CLXXI.)o

A porta, unde exitus; quæ tunc primum fuit constituta.

ISABELLA . BORBONIA
EVNTE . IN . CONNVBIVM
IOSEPHI . ARCHIDVC. AVSTRIAE
EGRESSVM . NOVVM . EX . VRBE
APERVERVNT
ET . PORTAM . ISABELLAM
DICI . SANXERVNT
CASALENSES.

o(CLXXII.)o

Ibidem pro Ædibus Comitis Vaini.

PHILIPPVS . V . REX . HISPANIAR.
A. MDCCII.
CAR. EMMANVEL . REX . SARD.
A. MDCCXXXIV.
ISABELLA . BORBONIA . PARMENS.
PROPERANS . AD . NVPTIAS
IOSEPHI . ARCHID . AVSTR.
A. MDCCLX.
HAS . AEDES . SACRARVNT.

CLXXIII.

o(CLXXIII.)o

Novi Episcopi adventus Novariam,

A porta Aulæ temporariæ sub urbis ingressum, ubi Decurionum gratulationem more majorum Episcopus accipiebat.

MARCO. AVREL. BALBIS. BERTONO
ANTISTITI. OPTATISSIMO
GRATVLATIONEM. SOLEMNEM
VOTA. PVBLICA
EFFVSA. OBVIAM. NOVARIA.

o(CLXXIV.)

A porta Templi maximi.

QVOD. BENEDICTVS. XIV. P. M.
NVTV. NVMINIS
M. AVREL. BALBIS. BERTONVM
NOVARIAE. EPISCOPVM. DIXIT
NOVARIENSES
QVEM. MAXIME. CVPERENT
ACCEPTO
VOTI. COMPOTES.

CLXXV.

)o(CLXXV.)o(

Ab altera ejuſdem Templi porta.

M. AVR. BALBIS. BERTONVM
ANTIQVITATE. GENERIS
ET. AVORVM. GRATIA
COMMENDATVM
ROMA. ACCEPIT
ANNVO. PAVLO. AMPLIVS. SPATIO
PROBATVM
NOVARIENSI. INFVLA. DONAVIT
SIBI. DATVM. DIVINITVS
NOVARIA. GRATVLATVR.

)o(CLXXVI.)o(

Eidem Amenum oppidum ſuccedenti cum Principatus ſui poſſeſſionem adiret, cujus jura defenderat.

M. AVRELIO. BALBIS. BERTONO
EPISCOPO. NOVARIENSI
IVLIANI. LACVS
RIPARVMQ. PRINCIPI
PRIMORES. POPVLVSQ. FREQVENS
P P.

CLXXVII.

o(CLXXVII.)o

Eadem de re ibi.

ANTISTITI . PARENTI . VINDICI . SVO
AMENIENSES
MAIORA . PROMERITO .

o(CLXXVIII.)o

Eadem de re alibi.

TIBI . DEVS . OPTIME . MAXIME . OPE . VESTRA . TVTELARES . SVPERI . QVANDOQVIDEM . VOTA . NOSTRA . SEMPER . BONI ADSPEXTIS . QVAE . NVNCVPAMVS . HODIE GRATVLATVRI . ADVENTVM . NOVI . EPISCOPI . NOVARIENSIS . EA . VALERE . ET RATA . ESSE . VELITIS . IVBEATIS .

o(CLXXIX.)o

Similis alibi.

TV . MARTYR . INVICTE . QVANDO . HOCCE TEMPLVM . ANTIQVITAS . TVO . NOMINI DEDICAVIT . SIS . VOLENS . PROPITIVS . NOBIS . QVI . VOTA . FACIMVS . PRO . M. AVR. BALBIS . BERTONO . EPISC. NOVAR.

CLXXX.

)o(CLXXX.)o(

Luſtrante Diœceſim Joſ. Puteobonello Card. Archiep. Mediol.

Arona ab arcu primo extructo ea de re.

IOSEPHO. PVTEOBONELLO
CARD. ARCHIEP. MEDIOLANENSI
ARONAM. INVISENTE.

)o(CLXXXI.)o(

Ab altero Arcu.

IOSEPHO. PVTEOBONELLO
CARD. ARCHIEP. MEDIOL.
A. SVPERO. VERBANO. LACV
AD. INFERVM (1)
DIOECESIM. LVSTRANTE
ARONENSES. ADORNARVNT.

CLXXXII.

(1) Qui Inſcriptionem hanc, & ſequentem poſtularunt voluere ſingula attingi, quæ in his memorantur.

o(CLXXXII.)o

A porta Templi maximi.

VTI . PASTORIS . OPTIMI . CARITATEM EXPLEAT . BASILICAE . LVSTRATIO . QVAM DEO . OPTIMO . MAXIMO . PLACVIT . S. CAROLI . BORROMAEI . CONSECRATAM . ESSE BAPTISMATE . CIVES . VOTA . FACIVNT .

o(CLXXXIII.)o

Similis Lainati.

IOSEPHVM . PVTEOBONELLVM
CARD. ARCHIEP. MEDIOL.
LAINATENSES
VIA . ADORNATA . DVCTAQVE . POMPA
EXCIPIEBANT .

o(CLXXXIV.)o

Arcus ibid. ad Palatium, deliciasque Marchionum Littarum Magnatum Hiſpaniæ, qui Feudetarii ſunt Oppidi.

QVOD . IOSEPHVS . PVTEOBONELLVS CARD. ARCHIEP. MEDIOL . ADVENTV . SVO VOTA . LAINATENSIVM . EXPLERIT . FAMILIA . LITTARVM . ARCVM . TEMPORARIVM CVM EPIGRAMMATE .

CLXXXV.

)o(CLXXXV.)o(

A porta Templi ibid.

TE. TEMPLO. SVCCEDENTEM
SECVNDIS . VOTIS
PROSEQVIMVR.

)o(CLXXXVI.)o(

Similis Tricii ab Arcu.

PASTORIS. ORBATI. ADSPECTV
A . MVLTIS . AETATIBVS
TRICIENSES.

)o(CLXXXVII.)o(

Alia ibid.

IOSEPHO. PVTEOBONELLO
CARD. ARCHIEP. MEDIOL.
OPPIDVM. ARCEMQ. REGIAM
LVSTRANTE
PRAEFECTI. FABRICAE.

)o(CLXXXVIII.)o

Similis ad Sextum ab Urbe lapidem.

IOSEPHO . PVTEOBONELLO
CARD. ARCHIEP. MEDIOL.
LVSTRATIONIS . ERGO
ADVENIENTI . AD . SE . SE
EX . VRBE (1)
VIAM . ARCV . MVNIVERVNT
SEXTIATES.

)o(CLXXXIX.)o

SEXTIATES
SOLI . EX . MODOETIENSI . PLEBE
ADDICTI
RITVBVS . CAEREMONIISQVE
AMBROSIANAE . ECCLESIAE

E PAS-

(1) Oppidani voluere attingi Card. Archiepiſcopum non Modoetia, ubi luſtrationem totius Plebis habebat, ſed Mediolano, quo forte excurrerat, recta ad ſe veniſſe: minus enim Sextiates ſtudent Modoetienſibus, quod hi uſque adeo diverſo ritui addicti ſunt, ut S. Carolo etiam reſtiterint, qui, ut plurimi abuſus tollerentur, nonnulla Oppida, quæ ritum Romanum tuentur, ſtudebat ad unum Ambroſianum adducere.

PASTORI. OPTATISSIMO
GRATIAS. GRATVLATIONEM
VOTA.

o(CXC.)o

Eadem de re in Pago Corneliatium (Cornate) *ubi manet Pulpitum, ex quo S. Carolus verba fecit ad Populum.*

PARENTI. PASTORI. PATRONO
AMANTISSIMO
SVBEVNTI. TEMPLVM
S. CAROLI. BORROMAEI
ADSPECTV. VOCE. SPIRITV
CONSECRATVM
CORNELIATES. POSVERE.

o(CXCI.)o

Similis Ceri (Cere.)

QVO. FAVSTVS. FELIXQVE. SIT
COLONIS, INCOLIS. CONIVGIBVS
LIBERISQVE. NOSTRIS
ADVENTVS
ANTISTITIS. OPTIMI
ARCVM. IN. INTROITVM
CERENSES. EXORNAVIMVS.

CXCII.

o(CXCII.)o

Ibid. alia a Templo:

MARTYRES . FORTISSIMI . CORNELI . ET CYPRIANE . SI . VOBIS . TEMPLVM . NOVVM A . FVNDAMENTIS . EXSTRVXIMVS . DEDIMVS . DEDICAVIMVS . VOTA . QVAE . HODIE . NVNCVPAMVS . PRO . IOSEPHO . PVTEOBONELLO . CARD. ARCHIEP. MEDIOL. IIS . VOLENTES . PROPITIIQVE . ANNVITE VT. EVM. SIC, AMETIS. VOS . VT. NOS . ILLE.

o(CXCIII.)o

Mariani similis

AD

TVI. ADVENTVS

POMPAEQVE

ORNAMENTVM.

(CXCIV.)

Alibi, ubi arcus fuerat inſtitutus ex floribus.

PVRPVREAE . FLOS . ROSAE (1)
ET . OMNIS . COPIA . ODORVM
SVAVEOLENTIBVS . AGRIS . SPIRET
OPTIMO . PATRONO.

(CXCV.)

Alia ibid.

NON . SERICVM . NEC . AVRVM
SED . CANDOR . SIMPLICITAS
ET

(1) Placuit Auctori hoc etiam genus ſequi, varietatis ergo, cum nimis multæ de eodem argumento Inſcriptiones poſtularentur, quas neque omnes huc contulit, Hoc autem genus repugnare non videtur, ſicubi res ſit de gratulatione plauſuque quodam publico, & temporario, modo tamen inſcriptio non ad frigida, aut levia, aut nimis librata, & antithetica, ut ajunt, recidat; ſed elegantiam venuſtatemque verborum, & rerum præferat. Ejuſcemodi nonnulla elucent indicia in Inſcriptionibus antiquis; ſæculo autem XVI. ſimiles procuſæ fuerunt a doctis viris, eorumque ſecutus eſt exemplum non perraro hoc ipſo ſæculo Comes Matthæus Ægyptius Neapolitanus vir ſane doctus, qui plurimam habuit laudem ab Inſcriptionibus, quæ non paucæ congeſtæ ſunt in ejus operum volumine edito Neapoli A. 1751.

ET. HONESTI. BENIGNA. VENA
POMPAM. INSTITVVNT
ADSIS. O. BONVS. O. PRAESENS
PRAESIDIVM. TVIS.

)o(CXCVI.)o(

Alibi similes, quæ sequuntur, usui fuerunt.

TVTELA. PRAESENS. INSVBRIAE
VIDEN
EFFVSAM. OPPIDO. IVVENTAM?
AMOR. ET. PIETAS. AGVNT
INTONSAE. SIMILEM. SOBOLI. GREGIS
FESTIVAM. HILAREM
PASTORIS. IN. OCCVRSVM. SVI.

)o(CXCVII.)o(

ALMA. FAVSTITAS
LAETITIAE. ET. VBERES. RIVI
RIGANT. PECTORA. ATQVE. ANIMAM
TVVS. VBI. VVLTVS
TAM. GRATVS. AFFVLSIT. NOBIS
QVAM. VERE. PRIMO
PHOEBI. ASPECTVS. FLORIBVS.

o(CXCVIII.)o

DATE . LAETITIAM . PVERI
VIRGINESQ. FLORIBVS . ORNATE , COMAS
CHOROS . DVCITE
HOC . SOSPITE
NEC . SQVALLOR . CAMPOS
OCCVPAT
ET . SPIRAT . AVRA . DVLCIOR
FAVONI.

o(CXCIX.)o

VIRGINVM . MATRES
GRANDAEVIQVE . PATRVM
OPTATVS . ADVENIT . DIES
QVI . CORDA . GAVDIIS . EXPLEAT
OMNEMQ. CVRAM . ANIMI . EXIMAT
PARENTEM . LAETI . ASPICITE
ET . VOTA . SOLVITE.

o(CC.)o

A Porta Collegii Mediolanenſis cum Card. Archiepiſcopus ſuccederet, ut Poeticæ Academiæ præeſſet.

IOSEPHO . PVTEOBONELLO
CARDINALI . ARCHIEP. MEDIOL.

PER.

PERHVMANITER . SVCCEDENTI
PATRES . SOCIETATIS . IESV
DEVOTI . NOMINI
AMPLITVDINIQVE . EIVS .

*** ○(CCI.)○ ***

Ad Casale majus.

AMALIA
ARCHIDVCE . AVSTRIAE
FESTINANTE . AD . NVPTIAS
FERDINANDI . I. INF. HISP.
PAR. ET. PLAC. DVCIS
IMP. CAES. IOSEPHO II. AVG.
FRATRE . GERMANO . ORNATISSIMO
SORORI . OBVIAM . EVNTE
AD . FINES . INSVBRIAE
QVAM . VNIVERSAM
ASPECTV . SVO . VIRTVTVM . EXEMPLIS
SPE . BONA
RECREAVIT . EREXIT
GRATVLATIONES . ET. VOTA
CASALENSIVM .

)o(CCII.)o

Cremonæ in Ædibus March. Ali 1771.

FERDINANDVM
ARCHIDVCEM. AVSTRIAE
AD. GVBERNATIONEM
FELICITATEMQ. INSVBRIAE
EXPETITVM
VOTIS. SEPTENNALIBVS
CIVITAS. CREMONENSIS
GRATVLATA. ADVENTVM
OPTIMI. PRINCIPIS
HIS. AEDIBVS
DEDICATIS. HOSPITIO
REGVM. AC. CAESARVM
EXCEPIT,

)o(CCIII.)o

Mediolani pro Templo Maximo cum Regiæ Nuptiæ fierent die onomastico M. Theresiæ Augustæ.

DEO. OPTIMO. MAXIMO
FERDINANDI. ARCHID. AVSTRIAE
ET. BEATRICIS. ATESTINAE
NVPTIIS. AVLAQVE
DONATA. INSVBRIA

AV-

AVGVSTAE . MATRIS
BENEFICIO . MAXIMO .

)o(CCIV.)o

Mediolani ad S. Ambrosii eadem de re . a Porta Atrii .

DEO . OPTIMO . MAXIMO
VOTI . COMPOS
CIVITAS . MEDIOLANENSIS
GRATIARVM . SOLEMNIA .

)o(CCV.)o

Ibidem a Porta Basilica .

VOTA . SEPTENNALIA
OPTIMI . PRINCIPIS . ADVENTV
FAVSTISQVE
CVM . ATESTINA . NVPTIIS
EXPLETA . IDIBVS . OCTOBRIS
AVSTRIACO . IMPERIO
AVSPICATISSIMIS
PRAEFECTVS . VRBIS
DECVRIONES . AEDILES
GRATVLANTVR .

* * * * * * * * *

(Titulus) CCVI.

Funus . Adornatum
Elis. Christinæ . Augustæ
Mediolani . In . Templo . Maximo.

CHRISTINÆ Augustæ (1) mors ubi, repentino allata nuncio, Mediolani percrebuit, ingens Urbem luctus, & Provinciam perculit. Erat optima quidem consolatio proposita, quòd rite, sanctèque decessisset; mirifica tamen ejus comitas in omnium erat sermonibus: quam non opinione Famæ præceperant, quæ illustris, & pulcherrima inveteraverat; Sed cum Hispanico itu, & reditu bis magnis Civium gratulationibus Augustæ adventus celebratus Mediolani fuisset, præsentem Virtutis Ejus admirationem hauserant animis, & species in mentibus insederat incredibilis cùm Pietatis in superos, tum in populos Humani-

(1) Hoc, & sequens Francisci I. Funus editum fuit Mediolani ita, uti hic damus.

nitatis. Quam in Magnitudine, & gravitate ſummæ Fortunæ difficile eſt retinere.

Hoc defixis mœrore animis, opportune levandi doloris cauſa, mandata perferuntur THERESIÆ Auguſtæ, ut, juſtitio indicto, Funerum Solemnia Parenti Optimæ perſolvantur more quidem Majorum, ex Lege tamen.

Namque ſuperioribus annis cum per luxum uſque eò proceſſiſſet licentia, ut funerum ſumptibus nullus modus fieret, juſtiſſimaque erga Parentes Pietas in ſuperbiam deſciviſſet profuſis patrimoniis, biennio ante Lex de Funeribus rogata eſt. Qua tametſi Lege ſolutos deceat eſſe Principem, & Familiam Cæſarum; tamen THERESIA Auguſta ne pro Matre quidem abrogandam cenſuit, memor populorum exemplo eſſe Principes oportere, haberique earum vim Legum firmam, quibus, qui

tulit, paret; neque ulla, ut declinet, movetur cauſa. Igitur Caritatem Pietati antetulit.

Sed Joannes Lucas Comes Pallavicinus, Mediolani Gubernator, penes quem THERESIA Aug. civilis, militariſque Rei Summam eſſe voluit, tantum Fidei Ejus, erectæque menti tribuens: his Ille, inquam, acceptis litteris nihil ſibi reliqui fecit, ut expectationi Civium reſponderet celeritas, quæ & in omnibus rebus expediendis fuit in Illo ſemper ſumma, & hac in re maxima, ut ſupremorum officiorum blanda prope illecebra omnium animi a luctu revocarentur: eſt enim ex optimæ adminiſtratione Reipublicæ, Civium mentes alacres, experrectaſque habere perpetuo, neque pati eas ægritudine, otiove fatiſcere.

Igitur cum funebrem Machinam ingentis operis conficiendam nullam,

Legis

Legis cauſa, ſtatuiſſet; adhibenda tamen cetera, quibus CHRISTINÆ Aug. conſtaret dignitas, Franciſcum Cruceum, cujus hoc in genere perelegans habetur ingenium, ad Symmetriam, & Architecturam definiendam nominat: Profeſſori autem Eloquentiæ in Univerſitate Braydenſi S. J. apparandarum rerum rationem omnem committit, quæ ſolet Funeribus Principum conciliari Auctoritas.

Templum Mediolanenſe, unum omnium ubique terrarum fortaſſe maximum, columnarum ſtructilium ordinibus ſenis, ſi parietibus inſtructas annumeres, ſecus quaternis conſtat. Quinas autem interſectas areas habet. Quarum, quæ media, longe ampliſſima non procul ab Odæo inferiore brachia inſtituit, (alas vocant) crucemque efficit. Arcubus autem univerſa conſtituitur triginta. Hæc funebri pompæ maxime patuit.

A Porta maxima, quæ in Forum ſpectat, CHRISTINÆ Auguſtæ Suprema ſolvi, Inſcriptione nunciatum eſt: & videbatur habere dignitatem, propterea quòd Auguſtam Auguſtæ Matrem diceret. A multis enim ætatibus non accidit, ut Auguſtam in Imperio Gnatam Auguſta Mater relinqueret. Inſcriptioni acceſſit ab Pictura auctoritas, cujuſmodi Libri frons præ ſe fert. Mediam vero Tabulam pullum Conopeum exceperat, argento auroque fimbriatum, cujus apex ſummus conficiebatur diademate, argenteis utrimque Aquilis anteriora adducentibus vela.

A foribus, præfixa interius, præſcriptaque Apparatus ratio: petita eſt autem omnis ab CHRISTINÆ Vita. Atque eam non Inſcriptionibus ſolum, ſed majoribus conſignatam Numiſmatis tranſmitti Poſteris placuit Romano more. Auguſtorum enim

vide-

videmus, ære maxime, propoſita Facta, Virtutes, utinam minus infamiam. Qui mos per omnes ætates traditus cum Virorum, Fœminarumque præſtantium nomina, tum etiam nonnullorum res per omnem vitam geſtas poſteritati commendavit.

Quamobrem hæc commodiſſima ratio eſt viſa ad explicandam CHRISTINÆ Vitam, Reſque plane ſingulares. Neque enim occurrebant tantum Virtutes, Factaque propemodum privata, uti plerumque eſſe Fœminarum ſolent; ſed quædam plane magna, & in oculis totius Europæ collocata; quando vel ab ipſa adoleſcentia in iter ſe longiſſimum difficillimumque CHRISTINA dederit; incommoda, moleſtiaſque maximas terra, mari exhauſerit; in Hiſpanias ad Regium ſe Conjugem graviſſimo implicitum bello contulerit; utriuſque Fortunæ conſors fuerit; poſtremo etiam Regnum male-

tutum

tutum ab hoſtibus, Populos autem natura, ut cælo, diſſimillimos eorum, in quibus alta fuerat, & educata, mira tamen prudentia adminiſtrarit per Se Se. Quæ profecto, ut alia hoc loco omittamus ab ejus Viennam reditu ad hanc uſque diem, & digna poſteritatis memoria videntur, & vero ad Pompam funebrem aptiſſima. Quì enim illuſtrius nobilitari cuiquam funus poteſt, quam vita per virtutes acta, perque res præclaras?

Igitur pleraque ex CHRISTINÆ Aug. Vita, ab ea ætate, qua in Romanam ſe Fidem tranſdidit, Inſcriptionibus, Hiſtorice plerumque, propoſita, eademque Numiſmatis expreſſa Arcuum duodetriginta ornamento fuere: reliqui enim duo Lectum funebrem decorarunt, quorum ſpecies ornatu diſſimilis; ut infra declarabimus.

Hic

Hìc autem commodius conſultum fuerit fortaſſe Legentibus, ſi omnia unà proponantur ſimul, quo videbantur ordine, uti facimus.

o(CCVII.)o

A Porta maxima exterius.

ELIS. CHRISTINAE. AVGVSTAE
THERESIAE. AVGVSTAE. MATRI
IVSTA. FVNEBRIA.

o(CCVIII.)o

A Porta maxima interius.

CHRISTINAE. AVGVSTAE
SVMMAE. EX. PLERAQVE. VITA. RES
MAIORIBVS. NVMISMATIS
EXPRESSAE. INSCRIPTAE
FVNEBRIS. ORNAMENTO. POMPAE
SVNTO.

(CCIX.)

Ab Arcubus.

CERTA
RELIGIONI. REGNVM. POSTHABERE
ROMANAE. SE. FIDEI
ADIVNGIT
MOX. CAROLO. AVSTRIO. NVPTA
REGNVM. IMPERIVM
APISCITVR.

Virgo ſtolata ante Aram ſacrificans. Pro pedibus Aquila cum Corona Regia, & Cæſ. Diademate. In Altaris baſi: SUP. HANC PETRAM AEDIF. ECCL. M. *Epigraphe:* RELIGIONI AUGUSTAE. *Numiſm.* 1.

(CCX.)

IN. HISPANIAS. EVOCATA
PER. MAGNAM. ITALIAM. ITER. FACIENS
MEDIOLANVM
TRIVMPHALI. CVRRV
EFFVSA. OBVIAM. CIVITATE
INVEHITVR.

Imperatrix Triumphali curru invecta Equis quadrjugis paribus. Spes habenas ſiniſtra regit, dextra florem Imp. offerens: ADVENTUI AUGUSTAE FELICISSIMO. *Inferius:* MEDIOLANENSES PRIMO. *Numiſm.* 2.

CCXI.

o(CCXI.)o

EMENSO . MARI

BARCINONEN

REGIA . BRITANNORVM . CLASSE

ADVEHITVR

CAROLO . REGI . CONIVX

SISTITVR

OPINIONEM . DE . SE . MAXIMAM

MODESTIA . GRATIA

EXPLET .

Prætoria, quam antevolat Genius, ſiniſtra facem, dexira Tubam gerens; TRAJECTUS AUGUSTAE. *Numiſ. 3.*

o(CCXII.)o

CAROLVM . REGEM

OBSIDIONIBVS . PROELIIS

HISPANIENSIS . BELLI . PERICVLIS

EXERCITVM

CONSILIO . ANIMO

PRAESENS . ABSENS

NVSQVAM . DESERIT

FORTVNAE . VIRTVTIS . CONSORS .

Figura muliebris cippo innixa, ſupra quem Noctua. Siniſtra Parmam tenet, cui inſculptæ Palmæ duæ verticibus ſe reſpicientes. In proſpectu exercitus: FORTITUDINI AUGUSTAE. *Numiſ. 4.*

CCXIII.

)o(CCXIII.)o

CAROLO . REGE
VLTRO . IN . IMPERIVM . ACCITO
REGNVM . PER . SE . MODERATVR
CONIVGIS . AVCTORITATEM
AFFABILITATE . CONSILIO
SVSTINET.

Imperatrix in ſubſtructione ſedens, ante quam figuræ duæ. In proſpectu Naves vela facientes: SAPIENTIAE AUGUSTAE. *Numiſ.* 5.

)o(CCXIV.)o

ADEPTO . IMPERIVM . CAROLO
REMENSO . MARI
IN . ITALIAM . NAVIGAT
DIGNITATE . VIRTVTIBVS
AVGVSTA.

Equi alati bijugi navim mari trahentes. Imperatrix puppe ſtans anchoram elatam dexira tenet, ſiniſtram exporrectam ad globum, & diadema Cæſareum: FORTUNA OBSEQUENTE. *Numiſ.* 6.

CCXV.

(CCXV.)

IN . GERMANIAM . REDVX
MEDIOLANVM . REVISIT
STVDIOSISSIMORVM . OFFICIA . CLVIVM
COMITATE . INDVLGENTIA
CVMVLAVIT.

Imperatrix & alia figura Mediolanum referens ante aram sacrificans. Ad hujus pedes Sus villosa, vetus Mediolani symbolum: AUGUSTAE REDUCI. *Infer.* MDSES IT. *Numis.* 7.

(CCXVI.)

AB . PERAGRATIONE
HISPANICA . ITALICA . GERMANICA
VIRTVTE . TERRARVM
VBIQVE . PERSPECTA
CLARIOR
VIENNAM . REDIT
RELIGIOSA . SAPIENS . MVNIFICA
DIGNA . CAESARE .

Equus Alatus Currum aëre medio trahens. Imperatrix stans dextera parvulum Virtutis simulacrum gerit, quæ Imp. sertum præbet. Pro temone Aquila: VIRTUTI COMITI AUGUSTAE. *Numis.* 8.

o(CCXVII.)o

LEOPOLDVM . FILIVM . ENIXA
SPES . ROM. IMPERIO
IN . BREVI
FACTAS . SVBLATAS
NON . ANIMI . MINOR . TVLIT
DOMESTICVM . LVCTVM
CONSTANTIA . MINVIT.

Imperatrix ſedens. Dextra ad Cælum elata, ſiniſtra temonem. E regione Pyramis, Aëre medio Stella: CONSTANTIAE AUGUSTAE. *Numiſ. 9.*

o(CCXVIII.)o

LEOPOLDO . ARCHID. PRAEREPTO
M THERESIA. AVXIT. AVSTRIAM
SPESQ. OPTIMA . RECREAVIT . CAESAREM
SI . DIGNAM . SE
MAIORIBVS . IMPERIO . FILIAM
AVITAE . DITIONIS . GLORIAE
HAEREDEM . DICERET .

Figura Muliebris ſub Lauro ſedens. Dextra Icunculam puellarem, ſiniſtra Coronam lauream: AETERNITATI AUSTRIÆ. *Numiſ.* 10.

CCXIX.

o(CCXIX.)o

FILIABVS

AD. EXCELLENTEM. VIRTVTEM

INSTITVTIS

AVLA. AD. MODESTIAM. ET. GRAVITATEM

COMPOSITA

OPTIMAE. MATRIS

PRINCIPIS. SAPIENTISSIMAE

LAVDE. PRAESTITIT.

Templum pulcherrimum, in quo Simulacra videntur duo: HONORI ET VIRTVTI. *Numiſ.* 11.

o(CCXX.)o

CAROLI. CAESARIS. MORTEM

CONSTANTER. TVLIT

VIDVITATEM

CAELESTIVM. STVDIO. EXEGIT

AVGVSTI. CONIVGIS. MEMORIAM

REPRAESENTAVIT. VIRTVTE.

Mulier dextra haſtam tenens, ſiniſtra elata, ſtans ante tumulum, cui inſidet Aquila tenens Parmam, in qua legitur: MEMORIAE CAROLI AUG. *Numiſ.* 12.

CCXXI.

)o(CCXXI.)o

AVSTRIA . DITIONE
POST . CAROLI . CAESARIS . OBITVM
BELLO . VBIQVE . TENTATA
AVGVSTAM . GNATAM
PIETATE . CONSILIO . SVSTINVIT
ADMIRATA . IN . FILIA
FOEMINAM . PRAESTANTEM . ANIMO
VIRIS.

Thereſia Aug. galeata acervo armorum inſiſtens. Dextra militare Signum tenet, ſiniſtra Clypeum: CHRISTINAE AUG. THERESIA P. P. F. *Numiſ.* 13.

)o(CCXXII.)o

PACE . VBIQVE . TERRARVM . PARTA
M. THERESIA . FIL.
PVBLICA . GLORIA . AVITA . HAEREDITATE
IMPERIO . LIBERIS . AVCTA
CVM
FORTVNAE . VIRTVTI . GLORIAE
VIXISSET . SATIS
DIEM . SVVM
PIE . CONSTANTER . OBIIT .

Aquila in Calum ferens Auguſtam: SIDERIBUS RECEPTA . *Numiſ.* 14.

Hzc

Hæc porro prægrandibus declarata Tabulis intercolumnia media per vices explebant. Sed enim incredibiliter augebatur gravitas Conopæis desuper ampliſſimis prætentis. Namque coronato ſingula faſtigio dependebant, explicabantque ſe defluentibus undique fimbriis ex argento textili, ſic ut magnam utique ſpeciem, & miram afferrent majeſtatem.

Neque in columnis conveſtiendis diligentiæ minus adhibitum. Superioribus annis ita conſuetudo invaluerat, ut Gentilitiis Auguſtorum, Regumve Inſignibus, perpetuo ordine collocatis, cohoneſtarentur. Hìc tamen viſum eſt Architecto ſecus, aſpectu præclarius fore exiſtimans, ſi minores quædam Tabulæ, Abaci prope in ſpeciem confectæ, ſymbola, alternis recurrentia, referrent duo. Quorum alterum ejuſmodi luctus cauſam per ſe proderet;

alterum autem certiſſima ſpe propoſita dolorem abſtergeret.

Hic Areæ ornatus maximæ. Non eadem utriuſque Odæi ſpecies. Unum enim alteri imminet; atque inferius quidem Senatorium vulgo dicitur, alterum ſanctius ad Sacerdotes pertinet.

His omnis apparatus phrygio quodam genere, atque opere conſtitit. Ænea enim utrimque Pulpita, Podia, Orcheſtræ, extremaque adyta nigro ſuperinducto obducebantur periſtromate, diſcriminato faſciis argenteis concriſpatis, Tæniis arcuatim recurrentibus, Encarpis exquiſito ſtudio diſpoſitis, Lemniſcis modulate decidentibus: denique corollis, bracteolis, cincinnis, cauliculis ſtudioſiſſime effictis, & interſperſis.

Atque his elegantia, & dignitas, aulæorum Opificum comparata eſt omnis ingenio, & diligentia. Nu-

miſ-

miſmata adjecta tamen duo CHRISTINAM, CAROLUM, THERESIAM Auggg. referentia; & conſtituta in Podiis ſunt, quæ Senatorio Odæo imminent.

Sed Pompæ univerſæ quod auctoritatem attulit multo plurimam, media erat, non ita quidem ingentis operis, ſed artificioſe elaborata ad funebrem Lectum machina intra arcus erecta, qui alteri ſunt ab Tholo Templi maximo.

Subſtructione omnis in longitudinem, latitudinemque ampliſſima nitebatur, cujus muniebant latera, ænei, ſpecie tenus, inauratique cancelli, juſtis diſtincti intervallis per pyramidata pila ad viginti & quatuor: per ſcalas autem oppoſitas, a pronao, & poſtico erat aſcenſus.

Planitie media Baſis maxima, Stereobatam dixeris, tetragona eminebat, ejuſque erant latera Ectypis

diſtincta imaginibus Pannoniæ, Bojojemiæ, Auſtriæ, Inſubriæ.

Sed Antepagmentis, quæ ab angulis quatuor prominebant, volutarum more, inſidentes Genii, Regionum, quas diximus, coronas præ ſe gerebant, & funebrem Lectum ſignabant nutu, quem longe eminentem acceperant medium; cui etiam ad cervical poſita videbantur Auguſta Inſignia, ſceptrum cum diademate.

Is erat Machinæ aſpectus, atque illi ad luctum compoſiti reſpondebant arcus. Tabulis enim maximis, eadem, quæ minoribus Numiſmatis expreſſa demonſtravimus, ſymbola proprio veluti quodam, ſuoque loco ſunt exhibita. Pro columnis vero, quæ huc pertinebant, ad numiſmatum vicem, Auſtriæ ſteterunt Aquilæ. Hæc omnis denique funebris apparatus ratio.

Sed ad Tert. Cal. Februarias, in

quem

quem diem indictum fuerat funus, Civitas, pridie ejus diei ſub noctem admonita tinnulo ſonitu, mœſtiſſimoque Turrium, mane primo huc omnis effuſa domibus confluxit, expletaque ſunt omnium ſtudia, præclaro aſpectu. Venuſtatem enim adepta jam omnia videbantur ordine; & funalibus ad columnas ternis, ad arcus quaternis, ad Machinam magno numero ſcite diſpoſitis, lux clariſſima adſpergebatur ſingulis.

Neque ita poſt multo præeuntibus Præconibus, Accenſis, Statoribus, ſtanteque in Acie pro foro Legione una inverſis ſignis, ſuccedunt Gubernator, Senatus, Magiſtratus, Patritii, omnes ex Equeſtri Ordine, atrati: Perque JOSEPHUM Cardinalem PUTEOBONELLUM Archiep. Mediolanenſem Divina Res facta graviſſima cæremonia, & Luſtrationes, ritu patrio, adhibitæ quinquies. Poſt ea ab Paulo Comite Caroello Senatore

ampliſſima Oratio habita de CHRISTINÆ Laudibus.

Atque ita poſtquam parentatum eſt Auguſtæ Optimæ, omnes diſcedunt mœſti, cogitanteſque, hoc naſci mortales fato, ut, cum juſſerit Princeps Deus, e vita univerſi excedant, neque ex omnibus rebus ſequatur morientes quidquam, præter recte factorum conſcientiam, & Liberorum pietatem; qui & juſta ſolvant officia, & memoriam cariſſimorum Capitum repræſentent virtute. Quod quoniam utrumque M. THERESIA Aug. præſtitit, præſtatque porro; CHRISTINA opinione omnium feliciſſima habenda eſt, relicta Filia moribus, & virtute ſui ſimillima.

o(CCXXIII.)o

Funus. Adornatum
Imp. Caeſ. Franciſco. I. Aug.
Mediolani (1)
In. Baſilica. Scaligeriana.

REpentino fato, quo extinctus eſt FRANCISCUS I. Auguſtus, interpellata hilaritate publica nuptiarum LEOPOLDI Archiducis, quæ agebantur Oeniponti magno Principum, & Procerum concurſu. MARIAM THERESIAM ſubitus, graviſſimuſque acerbitatis ſenſus facile oppreſſiſſet, niſi a primis ejus Regni initiis ad hanc uſque ætatem exercitum perpetuo fortitudine, & conſtantia animum geſſiſſet, erexiſſetque mentem conſolatio pulcherrima ex Auguſti Conjugis virtute, qui ita fuerat ſemper vitam moderatus, ut poſſet non metuere,

(1) Utrumque hoc Funus editum fuit Mediolani Typis Marellianis cum numiſmatis. Baſilica Scaligeriana eſt S. Maria a Scala: Eam condidit Beatrix a Scala ex Veronæ Dominis, Uxor Barnabovis Vicecomitis Mediolani Domini.

quoties juſſiſſet Princeps Deus eam relinquere.

Itaque Auguſta, tametſi vix conſolabilis erat dolor, Dei voluntatem, nutumque venerata, curam reliquam contulit, ut juſta Funebria ubique fierent, & pietate ſua digna, & memoria Nobiliſſimi Cæſaris. Ac Viennæ quidem, & in omni fere Germania Auguſto parentatum eſt magna pompa, juſtiſſimoque luctu: ſed in Italia, præſertim autem in Inſubria juſtitio indicto ſupremum, ac publicum doloris officium mox apparari cœpit. Namque FRANCISCUS III. Dux Mutinæ Inſubriæ Adminiſtrator, dum juſta ætas accedat FERDINANDO Archiduci, qui & Gener Illi, & Mediolani Gubernator eſt deſignatus, ubi primum ab M. THERESIA Auguſta ea de re allatæ litteræ fuerunt, cenſuit præclare fore conſultum, ſi rem totam committeret Comiti Ludovico

Ar-

Archinto Regio Quæſtori, cujus viri ſumma auctoritas, parta amplitudine generis, fide & integritate maxima atque ſpectata, diligentia vero in rebus gerendis ſingulari: quamobrem etiam illi jampridem Elis. Christinæ Auguſtæ Funeris demandatum negotium fuerat; qua in re ſic ſe geſſit, ut ejus pompæ funebris deſcriptio ad exteras nationes delata commendationem habuerit elegantiæ ac ſapientiæ. Huic igitur ab Ateſtino Duce ſolemnis Funeris cura omnis concredita.

Eſt Mediolani clariſſima Regio Jure Patronatus Baſilica, quam Beatrix Scaligera (Reginam ob animi, ingeniique altitudinem dixere) Mastini III. Veronenſium Principis Filia, nupta Barnabovi Vicecomiti Mediolani Domino, a fundamentis ſtatuit, magniſque ſumptibus perquam ſplendide dotavit. Templum Aſſumptæ eſt Deiparæ dicatum,

vulgoque a Scala nominatur. In eo nobile eſt Canonicorum Collegium a Mediolani Ducibus, ab CAROLO V. Aug., tum ab Hiſpaniæ Regibus, & ab M. THERESIÆ Patre Auguſto CAROLO VI. magnis auctum prærogativis, Regiæque, ut vocant, Capellæ jure, ac nomine inſignitum (1): hîc funus celebrari placuit. Itaque celeriter Templum, quod gemina columnatione in tres diſtinctum eſt areas, a ſummo ad imum conveſtitum eſt pullo periſtromate, diſtinctumque ſtudioſius lemniſcis, faſciis, tæniiſque, ex oloſerico, & auro concriſpatis, nihil ut exquiſitius, aut ſplendidius ab ipſis phrygionibus videretur poſſe præſtari.

Mediâ areâ proſtabat ſpecies Funebris Lecti, laudemque habuit Franciſcus Crucejus Architectus, qui egregiæ auctoritatis molem conſtituit;

(1) V. Dipl. PHILIPPI V. Hiſp. Reg. 9. Martii 1662. &c.

ſtituit; ſed ex ortographia Templi, & Lecti Funebris ſciagraphia, quæ huic adjuncta ſunt volumini, Architecti ingenium conſtabit melius, quam ut exprimi verbis poſſit. Quando autem inſtar quoddam Apotheoſis referebat omnis hæc moles pyramidibus quatuor, & pluribus ſtatuis appoſite diſtincta atque compoſita, Funebri ſuperimminens Lecto videbatur ferri in cælum Imago Auguſti ſidereo globo inſidentis.

Sed alia accedebat Funeri auctoritas ex Inſcriptionibus. Hæc enim ſemper Mediolani conſuetudo valuit, ut ex Inſcriptionibus, & Numiſmatibus, aut Emblematis potiſſimum concilietur Funebribus Pompis ſplendor, quo multitudo res geſtas, virtuteſque ejus, cui adornatum eſt funus, oculis hauriat, atque animo commiſſas commendet porro nepotibus. Itaque FRANCISCI I. Aug. vita virtuteſque propoſitæ fuere novo quodam, neque ante hoc tempus uſitato, ſed etiam aſpero, ac diffi-

cili genere Inſcriptionum : erant enim prætextæ Lemmatis, elogiiſque veterum Numiſmatum. Itaque ſi Ludovico XIV. Galliarum Regi clariſſimo plurimum laudi, gloriæque vertit Panegirica Oratio ingenioſe Lemmatis nummariis contexta ab erudito Oratore (1), quod antea viſum non fuerat; hoc etiam habebit Franciscus I. Aug., ut novi, longeque difficilioris generis ſcribendi argumentum primus nomine ſuo, memoriaque conſecrarit. Sua Inſcriptionibus reſpondebant Numiſmata ad veterum rationem, uſumque compoſita. Hæc erant pergrandibus tabulis conſignata, quæ Architectus ſcite in omnibus Templi Areis, & ab Odæo Portaque appenderat, atque diſtinxerat. Aquilis Imperii, & Lotharingiæ Auſtriæque inſignibus ubique interpoſitis. Hæc mox

da-

(1) Joh. Ant. Mediobarbus Cler. Reg. Somaſchæ Mediolanenſis, Patricius Ticinenſis.

dabimus; & Lemmata ex Auguſtorum Numiſmatum Inſcriptionibus ducta, quæ in depictis tabulis erant rubris characteribus deſignata, ea majuſculis deſcribi litteris curabimus, ut Lemmata diſtingui facile poſſint: minuſculis enim reliqua Inſcriptionum pars eſt tradita.

Ad XVII Cal. Januar. MDCCLXVI. ſolemne Funus peractum, graviſſimàque cæremoniâ litatum eſt Immortali Deo, ut Auguſti anima, requietem, pacemque Superùm haberet; & Marchio Joſephus Conradus Canonicorum Collegii Præpoſitus Infulatus Rem divinam, Luſtrationeſque habuit, adſtante omnium ex Nobilitate Ordinum multitudine. Ipſe adfuit, aſtititque Dux Mutinenſis, & Beatrix Ateſtina ejus Neptis; nec ſine magno animi luctu, defixi omnes altius in cogitatione Auguſti virtutum, funebrem Laudationem accepere, quam eo loco,

&

& conventu, & Auguſto ſane digniam habuit P. Paſchalis M. Agudius Rhetorices Profeſſor in Univerſitate Braydenſi S. J. Eodem die Aureorum Florentinorum MD. nummi juſſu M. THERESIÆ Auguſtæ per Parochias diſtributi ſunt in Urbe, erogatique iis maxime egentibus, quibus honeſtas, & pudor adauget inopiam. Ita demum M. THERESIA dolorem ſuum in Auguſti animæ levamen, & Populorum ſubſidium tranſtulit claro, commemorabilique Pietatis exemplo.

CCXXIV.

A Porta Maxima exterius, & interius.

FRANCISCO. I.

IMP. CAES. AVG.

FVNERVM. SOLEMNIA

AVSTRIACI. ROMANIQVE. IMPERII

LVCTVM. PROSECVTA

MOERENS. INSVBRIA.

CCXXV.

o(CCXXV.)o

OPTIMO . PRINCIPI
PRAETEXTAM . LEMMATIS . ELOGIISQVE
VETERVM . NVMISMATVM
POMPAM . FVNEBREM .

Succedebant ſequentes juſto ordine diſtributæ per omnes Templi areas.

o(CCXXVI.)o

Claritas Auguſti .

PROPAGINI . IMPERII
BONO . REIP. NATVS
LOTHARINGVM . GENVS
AVITO . REGNORVM . DOMINATV
COGNATIONIBVS . REGVM
PACIS . BELLIQVE . STVDIIS . CLARISSIMVM
AVGVSTIVS . EX . SE SE . REDDIDIT
AMPLIATOR.ORIGINIS.AVGVSTAE.

Numiſma I. *Lauri Truncus duos ramuſculos emittens . Nobilitatis Typus ramuſculo alteius ſe ſe efferenti ſcutum appendit , cui corollam accomodat . Lemma :* CLARITAS AUG.

CCXXVII.

)o(CCXXVII.)o

Juventus Auguſti.

LEOPOLDO . PATRE
SIDERIBVS . RECEPTO
APVD . CAROLVM . VI.
PRINCIPIA . IVVENTVTIS
DISCIPLINA' . AVG.
VIRTVTEQVE . PERPETVA
EXERCITA
SAPIENTIA'
PROVIDENTISSIMI . CAESARIS
DIGNA . POSVIT.

Numiſ. II. *Templum pulcherrimum columnis ſuffultum: ejus culmen inſidet Aquila roſtro coronam gerens. Lem.* HONOS, ET VIRTVS: *inferius:* PRINCIPI JUVENTUTIS.

)o(CCXXVIII.)o

Peragratio Regnorum.

PROFECTIONE . FELICISSIMA
GALLIAE . ET . BRITANNIAE
SVSPICIENDAM . PROTVLIT
SPEM. REIP. ET. PROPAGINIS. AVG.
DESTINATVS . SVCCESSOR . IMP.

Numiſ. III. *Navis Imperatorem vehens: Auſtria inſignia a puppi: pro temone Felicitatis genius: Lem.* AUSPICIIS FELICIBUS.

o(CCXXIX.)o

Lotharingia dimiſſa.

OMNIS . EVROPAE . BELLO . CONFLATO
VOTA . PVBLICA . PRAEVERTIT
IANVM . CLVSIT
ARAM . PACIS . STATVIT
AVITO . PRINCIPATV . DIMISSO
PACATOR . ORBIS . TERRARVM
FVNDATOR . QVIETIS
SPONSOR . SECVRITATIS .

Numiſ. IV. *Ara, ante quam tres figuræ paludatæ: media junior prætendit ramum olivæ, quem duæ aliæ ſtringunt. Quæ dextrorſus habet ad pedes Aquilam, altera lilium a læva.* Lem. FUNDATORI PACIS.

o(CCXXX.)o

Connubium Aug.

M. THERESIAE . CAESARIS . FILIAE
ET . CONIVGI . ET . MATRI . CAESARVM . FVTVRAE
IN . CONNVBIVM . DATVS
QVIETEM . AVG.
PERENNITATEM . AVSTRIAE
SPEM . FELICITATIS . IMPERII
RESTITVIT.

Numiſ. V. *Duæ figuræ: altera viri paludata, altera Virginis ſtolata ante aram dextras jungunt: ad Virginis pedes Aquila acervo coronarum, & ſcepirorum inſiſtens.* Lem. CONJUGIUM AUG.

CCXXXI.

o(CCXXXI.)o

Adventus Aug. in Insubriam.

INSVBRIAM
POST . BELLORVM . CLADEM
M. THERESIAE . ASPECTV . RELEVATAM
ADVENTV . FELICISSIMO
CONFIRMAVIT
GEMINATA . LAETITIA . R. PVBLICAE
SPE . ET . CLMENTIA . TEMPORVM
REDDITA.

Numiſ. VI. *Auguſtus, & Auguſta in curru, quem equi quadrijugi trahunt: Auguſtus habenas moderatur: Aquila ab Auguſto latere antevolans:* Lem. SALVIS PRINCIPIBUS FELIX INSUBRIA.

o(CCXXXII.)o

Auguſtorum commoratio Mediolani.

INDVLGENTISSIMIS . PRINCIPIBVS
QVOD . MEDIOLANI . SVBSIDENTES
BEATA . TRANQVILLITATE
ET . LAETITIA . TEMPORVM
CIVIBVS . PARTA
AMANTISSIMAE . VRBIS
OFFICIA . SPES . VOTA

CLE-

CLEMENTIA. MODERATIONE
HILARITATE
CVMVLARVNT.

Numiſ. VII. *Famina turrita, cui Genius ſcutum offert, in quo inſcriptum:* VOTIS MULTIS. *Ad Mulieris pedes Sus villoſa typus Mediolani. Lem.* GLORIA, ET REPARATIO TEMPORVM.

o(CCXXXIII.)o

Conſors Regnorum appellatur.

CAROLO. VI.
TRANSGRESSO. AD. REQVIEM
OPTIMORVM. MERITORVM
AB. MARIA. THERESIA
ASSVMPTVS. IN. TVTELAM. REGNORVM
LABORIS. CONSORS. ADIVTORQVE
CONIVGI. AVGVSTAE. NON. DEFVIT
SAPIENTIA. ET. VIRTVTE. COMITE.

Numiſ. VIII. *Auguſta globum protendit Auguſto, una ſuſtinendum. Lem.* SECURITAS PROVINCIARUM.

CCXXXIV.

(CCXXXIV.)

Ortus Joſephi.

PERENNITATI . AVSTRIAE
SECVRITATI . PROVINCIARVM
SPEI . IMPERII
HILARITATI . ORBIS . TERRARVM
ORIENS . DIVI . CAROLI . NEPOS
PROSPEXIT .

Numiſ. IX. *Figura Muliebris ſub arbore ſedens, & digito deſignans florem, quem roſtro fruſtra Aquila librata contra Solem. Lem.* AUSTRIA RESURGENS.

(CCXXXV.)

Lincium, & Auſtria recepta.

GRAVISSIMO . REPENTE . BELLO
IN . EXTREMVM . ADDVCTAM . DISCRIMEN
CONIVGEM . AVGVSTAM
CONSTANTIA . ET . FORTITVDINE
SVSTINVIT
VLTOR . PROPVGNATOR
CONSERVATORQVE AVSTRIAE
FORTI . FORTVNA
VIRTVTI . PRINCIPIS . INVICTI
OBSEQVENTE .

Numiſ. X. *Imperator paludatus dextra haſtam, ſiniſtra protenſa ad Mulierem in corona turrita ſedentem, & mappam. Lem* AUSTRIA RECEPTA.

CCXXXVI.

Boemia defenſa.

GERMANICO . BELLO
OPE . DIVINA
FORTITVDINE . INVICTA
FELICIBVS. AVSPICIIS. M. THERESIAE
MAGNAM . PARTEM . OPPRESSO
HOSTES . OBSESSAE . PRAGAE
SVPPETIAS . FERENTES . REPVLIT
FORTVNAE. PRIMIGENIAE. TVTOR
TVTATORQ. BOEMIAE .

Numiſ. XI. *Imperator haſtatus, cubitum cippo innixus; ſub pedibus habet ſtruem armorum: ad cippi pedes Leo quieſcens. Lem.* SALUS BOEMIÆ AUGUSTUS.

CCXXXVII.

Salutatur Auguſtus.

M. THERESIAE . AVGVSTAE
VIRTVTI . AC . FELICITATI
QVOD
GLORIAM . NOVI . SAECVLI
GAVDIVM . ROMANORVM
FRANCISCVM . I. AVCTVM . IMPERIO
STA-

STATVIT
CVSTODEM . AETERNITATIS
AMPLITVDINISQ. AVSTRIACI . NOMINIS .

Numiſ. XII. *Imperator paludatus globum exhibet Auguſtæ, quæ manum laureatam ſupra globum protendit : a tergo Victoria coronam Auguſto imponit. Lem.* FELICITAS IMPERII.

CCXXXVIII.

Auguſtum ſe gerit.

INVICTA . VIRTVTE
RELIGIONE . AEQVITATE
CONSTANTIA
IMPERII . AVCTORITATEM
DIFFICILLIMO . TEMPORE
SVSTINVIT . DEFENDIT . TENVIT .
ADSERTOR . LIBERTATIS . PVBLICAE
VINDEX . CONSERVATORQ. REIP.

Numiſ. XIII. *Mulier læva haſtam puram gerit, & innititur columellæ, ſupra quam Aquila cum faſcibus; dextra bilancem. Lem.* JUSTITIA AUG.

CCXXXIX.

o(CCXXXIX.)o

Filium Regem Romanorum videt.

CONSERVATORI
SECVRITATIS. PVBLICAE
QVOD . EIVS . CONSILIO
COMMVNI . CONSENSV . IXVIRVM
SVCCESSORE . IN . IMPERIVM . DATO
IOSEPHO . FILIO
REIPVBLICAE . TRANQVILLITATI
FELICITATI . ROM. IMPERII
PROSPECTVM . EST . IN . TEMPORE .

Numiſ. XIV. *Imperator paludatus ſedens in ſubſtructione : dextra ſceptrum . Genius ramuſculum florentem offert Imperatori , ſupra ramuſculum corollam prætendit. Lem.* PROPAGO IMPERII .

o(CCXL.)o

Religio Auguſti.

AVCTORI
CONSERVATORIQ. PIETATIS
QVOD
TEMPLIS . EXORNATIS . REFECTIS
SACRORVM . MYSTERIIS
FREQVENTATIS . EXCVLTIS

RE-

RELIGIONEM . VBIQVE
AVCTORITATE . EXEMPLOQ. SVO
PROTVLIT .

Numiſ. XV. *Typus Religionis ſtamis ante aram : dextra elata , læva ſcipionem , in cujus apice Aquila . Lem.* RELIGIONI AUG.

CCXLI.

Clementia Aug.

CITRA . MAGNITVDINIS . IMPENDIVM
AFFABILEM . BLANDVM . AMICVM
OMNIBVS. ANIMVM . EXHIBENS
MAIESTATIS . SECVRVS
DOCVIT
CLEMENTIA
INDVLGENTIAQ. PRINCIPIS
NIL . PRAESTABILIVS .

Numiſ. XIV. *Caduceum inter duas cornucopias in corona eleagina . Lem.* CLEMENTIA AUG.

CCXLII.

Magnificentia Aug.

GENIO . AVG. FELICI
QVOD. HORTOS . PEREGRINI . GENERIS
ET. GERMINA . VIRGVLTA . FRVTICES

ET

ET . AVES . ET . FERAS
EX . OMNI . EVR. ASI. AFR. AMER.
SPLENDIDO . SVMPTV . VIENNAE . PROSTARE
ALI . EDVCARIQVE . IVSSIT
HILARITATI . PVBLICAE
MAGNIFICENTIAE . AVGG.

Numiſ. XVII. *Apollo coronatus cum fidibus, curru vectus Leone & Tigride bijugis. Pompa varia præit Geniolorum præferentium arbuſta, flores, fructuſque peregrinos: totidem ſubſequuntur pſittacos, aliaſve aves criſtatulas manuferentes. Lem.* MAGNIFICENTIA AUG.

)o(CCXLIII.)o(

Sapientia Aug.

MVSEVM . NVMMARIVM . AVGVSTORVM
ET . NATVRAE . PRIMIGENIAE . HISTORIAM
AVRI. ARGENTI. OMNISQ. METALLI. FOSSILIS
GEMMARVM . CRYSTALLI . ET . ELECTRI
ET . CORALII . ET . LAPIDESCENTIS . LIGNI
PROPAGINEM . MIRO . ORDINE . DISTINCTAM
IN . VNVM . CONTVLIT
ET . VISENDAM . PROTVLIT
CVSTOS
AETERNITATIS . AVGVSTORVM
PHYSICES . EXPLORATOR . AVGVSTVS .

Numiſ. XVIII. *Genioli quatuor præferentes coralia, gemmas, cryſtallum, numiſmata Cæſarum. Lem.* SAPIENTIA AUG.

o(CCXLIV.)o

Virtutes Auguſti erga ſuos: Amor mutuus Augg.

M. THERESIAE. AVGVSTAE
CVIVS. GLORIA
SOLA. PIETATE. SVPERATA. EST (1)
MENTEM. ATQ. ANIMVM. ADMIRATVS
RESPONDIT
AMORE. MVTVO
CARITATE. PERPETVA
COMMVNIONE, VIRTVTVM.

Numiſ. XIX. *Duæ dextera junctæ, altera Viri, altera Mulieris inter duas cornucopias ſtantes: deſuper ſtella. Lem.* CONCORDIA AUGG.

o(CCXLV.)o

Fœcunditas Auguſtorum.

AMPLISSIMA. SOBOLE
AVSTRIACO. GENERE. PROPAGATO
FAMILIAM. CAESARVM
AETERNITATIBVS. COMMENDAVIT
AVCTOR. PERENNITATIS. AVSTRIAE.

Numiſ. XX. *Mulier palmitem gerens ſupra caput excreſcentem & fructibus abunde onuſtum: ad ejus pedes globus orbis terrarum, circa quem quinque pueri ludunt. Lem.* FOECUNDITAS AUGG.

CCXLVI.

(1) Hoc Lem. deductum ex Inſcriptione Gallieni. V. Gruterum p. 275. n. 5.

o(CCXLVI.)o

Amor erga Familiam ſuam.

REGIAM . SOBOLEM
ET . FRATREM . GERMANVM
ET . SOROREM . LECTISSIMAM
MAGNIS . VIRTVTIBVS . FLORENTES
AMPLEXVS . ANIMO
IN . ILLORVM . AMORE . MVTVO
IVCVNDITATIS . FRVCTVM . HABVIT
INDVLGENTIA. ET. CARITAS. AVG.

Numiſ. XXI. *Mulier ſub oliva ſedens cum Heliotropio; Genii duo ex olivæ ramis contexias corollas floſculis inſtruunt. Lem.* BEATA TRANQUILLITAS.

o(CCXLVII.)o

Amor erga Hetruriam.

RESTITVTORI . HETRVRIAE
QVOD . AEDIFICIIS . MOLIBVS . PORTVBVS
EXCITATIS . REFECTIS
VIA . IN . AEMILIAM . MVNITA
LIBERALITATE
LARGITIONIBVS . DONIS

FAVORE . GRATIA
HETRVSCAE . GENTIS . VIRTVTI . FAVIT
GLORIAE . STVDVIT .

Numiſ. XXII. *Portus maritimus cum Pharo: in proſpectu naves. Lem.* HETRURIA RESURGES. *Inferius*: PORTUS LIBURN.

)o(CCXLVIII.)o(

Annona Hetruriæ publice data.

IN . GRAVI . ANNONA
CVM . OMNIS . ITALIA . DEFICERET
PLEBEI. FRVMENTO. CONSTITVTO
SAECVLVM
FRVGIFERVM . FOECVNDVM
HETRVRIAE . RESTITVIT
CERERE . AVGVSTA.

Numiſ. XXIII. *Mulier cum ſpicis ſupra panarium impoſitum ſpicarum manipulo; Genioli duo cum ſpicis inde ſublatis abeuntes. Lem.* ANNONA AUG.

)o(CCXLIX.)o(

Felicitas Hetruriæ eo regnante.

HETRVRIAE . SVAE
BEATA . TRANQVILLITATE
ET. LAETITIA . TEMPORVM
FACIFICIS. STVDIIS. PARTA

AL-

ALTERI . EX . SVIS . LIBERIS
OPTIMO . PRINCIPI
TVSCIAE . REGNO . ADSIGNATO
PATREM . PATRIAE . PRAESTITIT .

Numiſ. XXIV. *Imperator paludatus cum Filio æque paludato, cui commendat Hetruriam in figura turrita. Lem.* RESTITUTORI HETRURIÆ.

Numiſmata impoſita Arcubus Aræ maximæ, & Portæ maximæ.

Ara cum flamma: gemine utrinque Aquilæ: ſuperius Stella. Lem. REQUIES OPTIMO PRINCIPI.

Typus virtutis ſedentis ſtilo Imperatoris caput deſignat in ſcuto. Lem. MEMORIA FELIX AUG.

(Titulus) Funus . Adornatum
Joſephæ . Auguſtæ
Mediolani
In . Baſilica . Scaligeriana .
o(CCL.)o
A Porta .

IOSEPHAE . BAVARIC
CAROLI . VII. AVG. FILIAE
IOSEPHI . II. AVG.
CONIVGI . LECTISSIMAE
FVNEBREM . POMPAM
MEDIOLANENSES .

o(CCLI)o
Ab Arcubus .
Nobilitas .

MATERNO . AVSTRIACORVM
PATERNO . BAVARICORVM . GENERE
ORTA
PRINCIPVM . REGVM . CAESARVM
PACE . AC . BELLO . PRAESTANTIVM
NOBILITATEM . RETVLIT .

)o(CCLII.)o

Educatio.

MATRIS . AVSTRIACAE
CVRA . INSTITVTIONE . EXEMPLO
EDVCATA
AVITAM . PIETATEM . ET . VIRTVTEM
MORIBVS . EXPRESSIT.

)o(CCLIII.)o

Adoleſcentia.

ADOLESCENTIAM
NVSQVAM . AVLAE . DELICIIS
ABSTRACTAM
MATVRITATE . CONSILIO
PRVDENTIA . RERVM . GERENDARVM
FIRMAVIT
FRATRIS . CLARISSIMI
BAVARIAEQ. SVAE. SVBSIDIO.

)o(CCLIV.)o

Nuptiæ.

IN . NVPTIAS . AMPLISSIMAS
VIENNAM . MISSA
IN . OMNIS . BAVARIAE . ANIMIS

GRAVE. SVI. DESIDERIVM
PERSPECTAE. AMORE. VIRTVTIS
RELIQVIT.

o(CCLV.)o

Ejus in Cæsaream Aulam adventus.

IN. AVSTRIACAM. FAMILIAM
INDVCTA
CONIVGIS. AVGVSTI. SOCRVS. AVGVSTAE
OMNISQ. CAESAREI. GENERIS
AMOREM. BENEVOLENTIAM
SIBI. CONCILIAVIT
MODESTIA. ET. VIRTVTE.

o(CCLVI.)o

Aula absente Res Viennæ administrat.

FAMILIA. CAESARVM
OENIPONTVM. DIGRESSA
RERVM. SVMMAM. VIENNAE. ADMINISTRAT
M. THERESIAE. AVGVSTAE
MAIESTATEM
SAPIENTIA. SVSTINET.

CCLVII.

o(CCLVII.)

Humanitas.

INDOLIS . SVAVITATE
FACILITATE . MORVM
HVMANITATE . COMITATE . GRATIA
OMNIVM
AMOREM . STVDIA . OBSEQVIA
PROMERVIT.

o(CCLVIII.)o

Induſtria ad ſublevandos inopes.

MISERORVM . FORTVNAE . OCCVRSANS
OPES . DIGNITATEM . GRATIAM
IN . SVBSIDIVM
CLAM . CONTVLIT
NVLLO
INOPVM . PVDORIS
IMPENDIO.

)o(CCLIX.)o(

Religio.

FELICITATEM. ET. SOBOLEM
FAMILIAE. CAESARIS
AD. VIRGINIS. HEITZINGIANAE. PEDES
EXTRA. VIENNAM
CREBRIS. PEREGRINATIONIBVS. POSTVLAT
OBSEQVENTI. TAMEN. ANIMO
DEI. VOLVNTATEM. SPECTANS.

)o(CCLX.)o(

Mors.

LAETHALI. MORBO. OPPRESSA
CVM. PERICVLVM. SENTIRET
FATI. ACERBITATEM
NON. DOLVIT
PIE. SANCTEQ. MORTEM. OBIIT
VITAE. CONSENTANEAM.

)o(CCLXI.)o

Funus Cardinali Besutio adornatum ad S. Ambrosii.

A Porta Maxima.

IOACHIMO . BESVTIO
CARDINALI
LANGOBARDICA . CISTERC. CONGREG.
OLIM . SODALI
IVSTA . SOLVIT .

)o(CCLXII.)o

Prudentia.

MENTIS . PRAESTANS
ANIMI . INTEGER . CONSILII . PLENVS
TRIBVS . ROMANIS . PONTIFFF.
OMNIVM . MODERATRICEM . VIRTVTVM
PRVDENTIAM . PROBAVIT.

)o(CCLXIII.)o

Religio.

PIETATE . IN . DEVM
INCENSISSIMO . ERGA . DEIPARAM . STVDIO
SANCTITATE . MORVM
PRIVATIM . PVBLICE

CONSENTANEAM . DIGNITATI
RELIGIONEM . PRAESTITIT .

o(CCLXIV.)o

Integritas .

ANIMI . MODESTIA
CONSTANTIA . AEQVITATE . FIDE
INTEGRITATEM . VETEREM
DIGNAM
PRINCIPE . ORBIS . TERRARVM . ROMA
PRAEBVIT .

o(CCLXV.)o

Doctrina ,

INGENII
ALTITVDINE . FACILITATE . INDVSTRIA
DOCTRINAM . ET . DIGNITATEM
SIBI
CISTERCIENSI . FAMILIAE
DECVS
ROMANIS . CONGREGATIONIBVS
PRAESIDIVM . PEPERIT .

Funus

Funus adornatum
Cardinali Cribello Mediolani.

)o(CCLXVI.)o

A Porta.

IGN. MICHAELI. CRIBELLO
S. R. E. CARDINALI
FRATER. MOESTISSIMUS.

)o(CCLXVII.)o

A Templi Arcubus.

COLONIÆ. BRVXELLIS. VIENNAE
PRVDENTER. GRAVITER. SPLENDIDE
LEGATVM. PONTIFICIS. GERENS
ROMANAE. SEDI. MAIESTATEM
SIBI. PRINCIPVM. GRATIAM
FAMILIAE. SVAE
AFFINITATVM. AMPLITVDINEM
CONCILIAVIT. (1)

§§§

CCLXVIII.

(1) Duo Fratris ejus Filii illuſtres ex Germania uxores duxerunt.

o(CCLXVIII.)o

MAGISTRATV . RAVENNAE . GESTO (1)

PROVINCIAE

IN . SVMMA . INOPIA . COPIAM

CIVITATI

IVSTITIAM . AEQVITATEM . INDVSTRIAM

REDDIDIT

RECTE . FACIENDI . OMNIBVS

VOLVNTATE . INCVSSA

NECESSITATE . IMPOSITA .

o(CCLXIX.)o

VBIQVE . GENTIVM

RELIGIONEM

INTEGRITATE . ANIMI

GRAVITATE . MORVM

VITAE . INNOCENTIA . ET . CONSTANTIA

PIETATE . MODESTIA . VIRTVTE

EXCOLVIT . PRAETVLIT .

CCLXX.

(1) Legatum vulgo vocant Cardinalem præpositum administrandæ Provinciæ.

o(CCLXX.)o

QVOQVO . OPERE . ET . MVNERE
SAPIENTIAM
MAGNITVDINE . MENTIS
CELERITATE . CONSILII
PRVDENTIA . RERVM . GERENDARVM
SVPRA . ASPERITATEM . RERVM
AC . TEMPORVM
ATTVLIT . PRAESTITIT . (1)

o(CCLXXI.)o

Funus Ticini adornatum Cardinali Durinio.

A Porta.

FRANCISCO . DVRINIO . CARDINALI
EPISCOPO . TICINENSI
IACOBVS . COMES . FR . FILIVS
SVPREMA . OFFICIA
ET . LACRIMAS .

CCLXXII.

(1) Ejus Epitaphium V. suo loco .

c(CCLXXII.)o

Summa ejus virtutum, & laudum ad Mauſolæum Temporarium.

MVNERA.LEGATIONESQ.REGIAE
SPLENDIDE . PRVDENTER . OBITAE
EX . QVIBVS
VIRTVTI . ET . PROMERITIS . PAR
AMPLITVDO.DIGNITATIS.PARTA.

c(CCLXXIII.)o

TICINENSEM . EPISCOPATVM
CONSECVTVS
PIE. PERAMANTER. MVNIFICE
CONCREDITVM . MVNVS . GESSIT
CONSILIO. OMNIBVS. PRAESTO
MAGNISQVE . PECVNIIS
EGENTIVM.SVBSIDIO.EROGATIS
PRAETEREA
M. NVMMVM. ARGENTEORVM
IN . HOC . TEMPLVM
PERFICIENDVM. ET.EXORNANDVM
SVMMA . ANNVA . DVM . VIVERET
ADSIGNATA.

CCLXXIV.

o(CCLXXIV.)o

CONSILII. MAGNITVDO
INGENS . ANIMVS
MENS . AMPLA
ET . AEQVI . RECTIQ. TENAX
VBIQVE . LOCORVM
CVM . ADMIRATIONE . ET . LAVDE
CONSTITIT.

o(CCLXXV.)o

FIDES . RELIGIO . PIETAS
ET . VIRTVS . ET . FORTITVDO . INVICTA
GRANDI . AETATE
GRAVI . VALETVDINE
CONFECTVM
NVSQVAM . AD . EXITVM . VSQVE
DESERVERE.

)o(CCLXXVI.)o(

Funus adornatum Com. Barbaræ de Abdua Belgiojoſiæ Mediolani.

A Porta Templi.

BARBARAE . DE . ABDVA
CONIVGI . CARISSIMAE . OPTIME . MERITAE
DE . QVA . NIHIL . ALIVD . DOLVIT
NISI . MORTEM
ANTONIVS
(1) COMES . BARBIANI . ET . BELGIOIOSII.

)o(CCLXXVII.)o(

Ab Arcubus.

Nobilitas.

IN . BARBIANAM . GENTEM
INDVCTA
VIRI
ET . PATERNI . MATERNIQVE . GENERIS
CLARITATEM . REPRAESENTAVIT
ANIMI . NOBILITATE.

CCLXXVIII.

(1) Nunc Princeps S. R. I.

o(CCLXXVIII.)o

Religio.

RELIGIONEM
SACERDOTIIS. INSTITVTIS
SACELLIS. EXTRVCTIS. TEMPLIS. REFECTIS
PRAETEREA
AVCTIS. SVPELLECTILE
ET. ALIIS. DONARIIS
MAGNIFICE. EXCOLVIT.

o(CCLXXIX.)o

Pietas.

TEMPLIS. SACRISQ. MYSTERIIS
FREQVENTATIS
STATIS. PRECIBVS. AD. MVLTAM. HORAM
QVOTIDIE. OBTIS
VOTIS. CREBRO. SVSCEPTIS. SOLVTIS (1)
PIETATEM. IN. DEVM
DEIQ. MATREM. ET. DIVOS
DIVASQVE
PVBLICE. PRAESTITIT.
CCLXXX.

(1) Quotannis ad Nosocomium publicum mittebat, aut Caravagium ad insigne Templum Virginis deferebat alteruis mille Philippos nummos argenteos.

o(CCIXXX.)o

Prudentia.

INGENIO. VIRILI
CELSO. ANIMO. PRAEDITA
CONSILIORVM. SAPIENTIA
MORVM. GRAVITATE
FANDI. AGENDI. VIVENDI
DIGNITATE. MATVRITATE
CONSTANTIA
PRVDENTISSIMAE
LAVDEM. HABVIT
MERITO.

c(CCLXXXI.)o

Magnificentia.

VRBANAE. VITAE. DIGNITATI
SPLENDOREM. AEDIVM. ET. DOMESTICI. CVLTVS
RVSTICATIONIS. OTIO
AESTIVAS. AVTVMNALESQ. (1) DELICIAS
ET. HORTOS. ET. FONTES
AM-

(1) Pelgiojosii Castelli ædes, hortosque exornavit ad autumnale otium; ad æstivum Meratenses in Brigantæis collibus a fundamentis extruxit, hortoque consito, & aquis salientibus, magno sumptu deductis, ornavit.

AMPLIAVIT. INSTRVXIT. EXTRVXIT
FAMILIAE. MAGNIFICENTIAE
STVDENS
ET. HOSPITALI. GENIO.

)o(CCLXXXII.)o(

Munificentia.

OPVM. AMPLITVDINEM. NACTA
PRAELARGE. QVOTANNIS. PECVNIAS
PRIVATIM. PVBLICE. EROGAVIT
TEMPLIS. NOSOCOMIIS
FAMILIIS. EGENTIVM
MENDICVLORVM. AGMINIBVS
PRAESENTI. SVBSIDIO (1)
RECREATIS.

)o(CCLXXXIII.)o(

Felicitas.

BENEFICENTIAE. ET. VIRTVTIS
PVLCHERRIMOS. FRVCTVS. RETVLIT
FA-

(1) Statis diebus per Hebdomadam mendiculorum agmini ad ejus Ædium fores ſtipes dabatur; & privatim ejus liberalitate plures Familiæ alebantur, Filiæque dotabantur.

FAMAM. EXISTIMATIONEM
LAVDEM. ILLVSTREM
ET. AVCTORITATEM. ET. DECVS
MATRONAE. CRVCIGERAE
AVGVSTALIS. (1)

)o(CCLXXXIV.)o(

Mors.

FAMILIA. AVCTA
NEPOTIBVS. OPIBVS. HONORIBVS
A D
POSTERITATEM. SPLENDOREM. AMPLITVDINEM
OMNIBVS
NATVRAE. ET. VIRTVTIS. MVNERIBVS
FRVITA. FELICITER
VITAM. ACTAM
CONSTANTER. GRAVITER. PIE
PIE. GRAVITER. CONSTANTER. DESERVIT
SVI. DESIDERIVM. PERMAGNVM
RELINQVENS
CIVIBVS. EXTERIS.

CCLXXXV.

(1) Ordo Imperialis Matronarum vulgo DELLA CROCIERA; quarum Insigne Crux Aurea.

)o(CCLXXXV.)o

Cum Funus haberetur Marchioni de Clericis Medialani in Eccleſia Parochiali.

PATRI. AMANTISSIMO

PLENA. PIETATE. ET. LVCTV

FILIA. VNICA.

)o(CCLXXXVI.)o

In ejuſdem funebri ſolemni pompa in Eccleſia Franc. Reform.

CVI. LACRYMAS

ET. MEMORIAM. PERPETVAM. DEBET

FILIA. MOESTISSIMA. (1)

Ornamentum Aulæ compoſitæ ad Quadrageſimalem luctum.

* * * *)o(CCLXXXVII.)o * * * *

Pharao.

PHARAO. ISACIDAS

SICCO. AERITRAEVM. PEDE. TRANSGRESSOS

INSEQVVTVS

DETONANTE. NVMINE

PERVICAX. PERTINAX

MEDIO. TVMVLATVR. MARI.

CCLXXXVIII.

(1) Ejuſdem Epitaphium V. inf. ſuo loco.

o(CCLXXXVIII.)o

Balthassar.

BALTHASSAR
PRODIGIA. SIGNA. ORACVLA
FATALIA
SIBI. SVIS. IMPERIO
POSTHABVIT. SACRILEGIS. EPVLIS
NOCTE. IPSA
NATIS. REGNO. VITA
EXVTVS. EST.

o(CCLXXXIX.)o

Manasses.

MANASSES
REGNVM. ADEPTVS. PVER
SCELERIBVS
ANTEIRE. AETATEM. STVDVIT
BABILONEM. IN. CARCEREM. MISSVS.
POENITENTIA. SCELERVM
VITAM. EXPLEVIT.

(CCXC.)

Antiochus.

ANTIOCHVS. MORIENS
VENIAM. SCELERVM. EXPOSTVLAT
NEQVIDQVAM
EXITVM. HABVIT
VITAE. CONSENTANEVM.

(Titulus) ✿(CCXCI.)✿

De. Vita

B. Franciſcae. De. Chantal

Praecipuae. Res

Pictura. Et. Inſcriptionibus

Hiſtorice. Explicatae.

✿(CCXCII.)✿

Adoleſcentia.

VENEFICAE

AVDACIAM. ILLECEBRAS

ADVERSA. PVDORI. CONSILIA

AB. SE. REPVLIT

ANIMO. INTEGRO. ADVLTA. VIRGO.

✿(CCXCIII.)✿

Conjugium.

CONIVGI. LIBERIS

FAMILIAE. EGENTIBVS

OFFICIVM. STVDIVM

OPERAM. SERVITIVM

PERAMANTER, CONSTANTERQVE

PRAEBVIT.

CCXCIV.

o(CCXCIV.)o

Viduitas.

OCCISO. INTER. VENANDVM. CONIVGE
PERCVSSOREM
AMICO. ANIMO. AMPLECTITVR
LAMINA. CANDENTE
PECTVS. IESV. NOMINE. OBSIGNAT
DEO. VIDVITATEM. VOVENS.

o(CCXCV.)o

Excedit ſæculo.

S. FRANCISCO. SALESIO. SE. SE
SALESIANARVM. ORDINI
EXORDIVM. DATVRA
PATRIS. LIBERORVM. AFFINIVM
LACRYMIS. MAIOR
PATERNA. E. DOMO
PER. FILII. TRANSILIENS. CORPVS
EVADIT.

§§§

CCXCVI.

Ordinem Saleſianarum inſtituit.

PRIMA. ANICII
SALESIANARVM. ORDINIS
FVNDAMENTA. PONIT
VNDE. INTRA. ANNOS. TRIGINTA
COLLEGIA. EXCITATA
AMPLIVS. OCTOGINTA.

CCXCVII.

Collegia duo Pariſiis ſtatuit.

LVTETIAE. PARISIORVM
AB. ANNA. AVSTRIACA. REGINA
REGIISQVE. LIBERIS
HONORI. HABITA
COLLEGIA. CONSTITVIT. DVO.

CCXCVIII.

Collegium in Lotharingia.

IN. LOTHARINGIAM
MAGNIS. ARCESSITA. PRECIBVS
REGIOQVE. CVLTV. EXCEPTA
SALESIANARVM. COLONIAM
DEDVCIT.

CCXCIX.

o(CCXCIX.)o

Collegium Taurini.

AVGVSTAE. TAVRINORVM
COLLEGIVM. CONDITVM
IOANNAE. ADVENTV
COMMORATIONE. DISCESSV
PER. CHRISTINAM. BORBONIAM
SABAVD. DVC.
HONORIFICENTIVS. CELEBRATO.

(Titulus) o(CCC.)o

Inſcriptiones
Quibus . Exornabantur
Facies . Et . Atria
Mediolanenſis . Collegii . Palatini
Propoſitis
Alberici . Archinti . Cardinalis
Virtutibus
Ejuſque . Majorum . Imaginibus
Gratulationis . Ergo
Ob . Romanam . Purpuram .

o(CCCI.)o

Ab Arcu Maximo, & per ſubſequentes, qua porticus ſpectat Forum Mercatorum.

ROMANA . PVRPVRA
AVCTO . ALBERICO . ARCHINTO
COLLEGA
I. CC. CC. EQQ. COMM. PALATINI
SOLEMNIA .

o(CCCII.)o

Majores Archinti Eccleſiaſtici
Joſeph Cardinalis.

IOSEPHVS. ARCHINTVS
CARD. ARCHIEP. MEDIOL.
AD. MARIAM. SABAVDAM
PHILIPPO. V. HISPANIARVM. REGI
NVPTVI. DATAM
A. LATERE. LEGATVS
INGENII. ANIMI. MENTIS
MAGNITVDINE
PONTIFICATVS. MEDIOLANENSIS
AVCTORITATI. AEQVALIS.

o(CCCIII.)o

Philippus Archiep. Mediol.

PHILIPPVS. ARCHINTVS, I. C. C. INTER FRANCISCVM. II. MEDIOL. DVC. ET. ANT. LEVAM. CAESARIANORVM. IMPER. PACIS CONCILIATOR. ARBITER. SEQVESTER MONTISFERRATENSIS. TETRARCHIAE. DE HAEREDITATE. IVDEX. QVEM. QVATER PATRIA. AD. CAROLVM V. CAES. AVG. CAROLVS. V. AD. PAVLVM. III. P. M.

LEGARVNT. PAVLVS. III. SACRIS. INITIATVM. VRBIS. PRAEFECTVM. ET. VICARIVM IVLIVS. III. A. LATERE. LEGATVM. AD VENETOS. PAVLVS. IV. MEDIOLANI. ARCHIEPISCOPVM. DIXERVNT. PII. IV. PII. V. VRBANI. VII. GREGORII XIV. PONTIFFFF. MAXXXX. FAVTOR. AVCTOR. DIGNITATIS.

(CCCIV.)

Hieronymus Archiep. Tarſenſis.

HIERONYMVS. ARCHINTVS
ARCHIEP. TARSI
HETRVSCA
ET. COLONIENSI. LEGATIONE
FVNCTVS
FVNGENTEM. SARMATICA
MORS. INTERCEPIT.

(CCCV.)

Romulus Epiſcopus Novarienſis.
Philippus Epiſcopus Novocomi.

ROMVLVS. ET. PHILIPPVS. NOVARIAE NOVOCOMI. EPISCOPI. PER. MAGNOS. LABORES. DIOECESI. PLVRIES. LVSTRATA TEMPLIS, EXORNATIS, REFECTIS. EXTRVCTIS.

TIS . PROLATIS . SANCTISSIMIS . LEGIBVS
DISCIPLINA . RESTITVTA . FRATRVM . PAR
GEMINVM .

(CCCVI.)

Aurelius Epiſcopus Novocomi .

AVRELIVS . EPISCOP . NOVOCOM .
ROMVLI . ET . PHILIPPI . PATRVORVM
EXEMPLA . VIRTVTEM . SEQVVTVS
RELIQVIT . SVIS
GENTILITIAE . VIRTVTIS . INSTAR
IN . PONTIFICATVBVS . GERVNDIS .

(CCCVII.)

Hi dextrorſum diſpoſiti : ſequentes ſæculares ſiniſtrorſum faciem porticus exornabant .

Manfredus .

MANFREDVS . ARCHINTVS
CLAREVALLENSI . COENOBIO
CONDITO
ATQ . AMPLISSIME . DOTATO
QVANTAE . ESSENT . OPES
ARCHINTORVM
QVAE . MVNIFICENTIA

ET. RELIGIO
PRODIDIT
SEX. ABHINC. SAECVLIS.

)o(CCCVIII.)o(

Alexander.

ALEXANDER. ARCHINTVS. I.C.C. QVAESTOR. LEGVM. IVRIS. CANONVM. THEOLOGIAE. HISTORIAE. CRITICES. SCIENTISSIMVS. LIBEROS. NACTVS. DECEM. EX HIS. EPISCOPOS. TRES. DICI. AMPLISSIMIS. SACERDOTIIS. DONARI. RELIQVOS FAMILIAM. PROPAGARI. BIFARIAM. IN OMNEM. POSTERITATEM. VIDIT.

)o(CCCIX.)o(

Carolus.

CAROLVS. ARCHINTVS. I.C.C.
COMES. QVAESTOR. SENATOR
AD. VIIVIRVM. CONCILIVM
ET. AD. CAESAREM
HISPANIARVM. REGIS. LEGATVS
SVMMAE. REIPVBLICAE. GERENDAE
CONSILIO. PAR.

CCCX.

)o(CCCX.)o(

Philippus, & Ludovicus.

PHILIPPVS . ARCHINTVS . I. C. C.
COMES . QVAESTOR
PROCVRATIONE . REGIA
ET . LEGATIONIBVS . OBITIS
IN . HISPANIA , ITALIA
GERMANIA . BRITANNIA
SVMMA . REIP . ADMINISTRATA
SEXENNIVM . IN . BELGIO
EMERITVS . PATRIAE . REDDITVS . EST
SENATOR
LVDOVICVS . ARCHINTVS
CAES . CVBIC . TRIB . MILIT .
ET . IN . EXERCITV . LEGATVS
VIRO . FORTI
NIHIL . NON . SPONDENTE . FORTVNA
AD . ALBAM . GRAECAM
OPPVGNANDO . OCCVBVIT
NATVRA . FRATRES
VIRTVS . PARES
FECIT .

o(CCCXI.)o

Carolus II. Card. Alberici Pater.

CAROLVS.II. ARCHINTVS. COMES
EX. MAGNATIBVS. HISPANIARVM
AVREI.VELLERIS.TORQVATVS
SVMMAM. FAMILIAE. DIGNITATEM
MAIORVM. PROMERITIS
PARTAM
OMNIBVS
INGENII. DOCTRINAE. SAPIENTIAE
AMPLITVDINIS. SPLENDORIS
AVCTORITATIS. INSIGNIBVS
ET. ORNAMENTIS
SVSTINVIT. AVXIT.

o(CCCXII.)o

Interior Atrii ornatus ex virtutibus Card. Alberici.

Legatio Hetruſca.

SVSPICIOSISSIMI. TEMPORIS
ANCEPS. PERICVLVM
MODERATRICE. PRVDENTIA
VICIT.

)o(CCCXIII.)o

Legatio Sarmatica.

RELIGIONE. INTEGRITATE
ORTODOXIS. ETERODOXIS
AVGVSTIOREM. EXHIBVIT
ROMANAM. FIDEM.

)o(CCCXIV.)o

Virtutes ibid. præstita.

ARCHINTEAM. DIGNITATEM
ANIMI. MAGNITVDINE
GRAVITATE. SPLENDORE
PRAETVLIT. PROTVLIT
CIRCVMTVLIT.

)o(CCCXV.)o

Honores ibidem.

VITAE. ET. MORVM
MODESTIA. LENITATE. CONSTANTIA
EXTERNORVM. REGVM
ET. POPVLORVM
GRATIA. PARTA.

CCCXVI.

)o(CCCXVI.)o

Præfectura Urbis in eaque gerendâ Justitia.

IVDICIIS . ET . LEGIBVS . ASSERTIS
INIVRIA . VI . SCELERE
COERCITIS
IVSTITIA . VINDICATA .

)o(CCCXVII.)o

Integritas.

INNOCENS . ABSTINENS . RELIGIOSVS
PRAESTITIT
FAMAM . AEQVABILEM
INTEGRITATEM . INVIOLATAM.

)o(CCCXVIII.)o

Constantia.

SVPRA
AMICITIAM . GRATIAM
SPEM . METVM
IVS
DICTVM . REDDITVM . DEFENSVM.

CCCXIX.

)o(CCCXIX.)o

Fortitudo.

IN . AGENDO . ET . CONSVLENDO
ANIMI . LIBER
LEGITIMVM . IMPERIVM
PRO MAIESTATE . GESSIT.

Bergomi A. 1769. cum de menſe Quintili circumferretur ſolemni pompa Corpus S Clementis M. Romæ e Cryptis erutum, indeque dono miſſum.

* * *)o(CCCXX.)o * * *

A Porta Templi S. Alexandri.

S. CLEMENTI . M.
GRATVLATIONEM
SOLEMNEMQVE . POMPAM.

)o(CCCXXI.)o

In Templo geminæ ſequentes.

AMOR . SPES . FIDES
IVSSERE . MINAS . ET . NECEM
SPECTARE . IMPAVIDVM
SORTISQVE . SECVRVM . SVAE
FORTEM . AD . SVPEROS . IRE.

CCCXXII.

)o(CCCXXII.)o(

IMMORTALE . DECVS . ET . LAVDEM
SANGVINE . FORTITER . PARTAM
CONSEQVVTVS
COELO . TRIVMPHAT
PVRPVREIS . TYRANNIS . MAIOR .

Ad geminos Arcus triumphali via; qua procedebat Supplicatio.

)o(CCCXXIII.)o(

TVAS
CLEMENS . INVICTE
EX . VRBE . IN . HANC . PATRIAM
DELATAS . EXVVIAS
SOLEMNI . SVPPLICATIONE . CIRCVMLATAS
COLIMVS
NVMQVAMQVE . NON . VENERABIMVR
SPES . TVTELAQVE . PRAESENS
VRBI . ET . AGRO
TOTIQVE . GENTI
BERGOMATIVM .

)o(CCCXXIV.

o(CCCXXIV.)o

QVANDOQVIDEM

NVLLA . IN . RE

COELESTES . MORTALIBVS . DESVNT

TIBI . MARTYR . FORTISSIME

VOTA . FACIMVS

VTI . CIVES . ET . PATRIAM

BENE . SALVAM . ET . FLORENTEM

PRAESTES

VOTIS . ANNVE.

Intrucii in Verbano (Intra) *cum Sanctissimi Festa Cordis Solemnitas magna pompa instrueretur. A.* 1769.

o(CCCXXV.)o

AMANTEM

VT . OMNES . REDAMENT

DIEM . FESTVM . SOLEMNEM . SACRVM

CORDI . IESV . SANCTISSIMO

DICAT . DEDICATQVE

CONSTANTINVS . SCARAMVCIA

CANONICVS . BASILICAE . STEPHANIAE

MEDIOLANI.

* * * * * * *

CCCXXVI.

o(CCCXXVI.)o

Novariæ. (1)

CHRISTO . FVNERATO
PIETATIS . ET . LVCTVS
MVNVS . DEBITVM
PRAEFECTI . PIGNERATITIAE . MENSAE.

o(CCCXXVII.)o

HAEC . PONTIFICII . PRIVILEGII . SVMMA NOBILI . SODALITIO . NOVARIENSI . CVRATORVM . PIGNERATITIAE . MENSAE . LICETO . FERIA . VI. MAIORIS . HEBDOMADAE ADORNATA . ARCA . EX . ARGENTO . ET CRYSTALLO . EVCHARISTIAM . AVGVSTE AC . SANCTE . PER . VRBEM . CIRCVMFERRE SVPPLICATIONE . NOCTVRNA.

CCCXXVIII.

(1) Tres ſequentes inſcriptiones pertinent ad nocturnam Supplicationem, quæ antiquo privilegio Novariæ habebatur Fer. VI. Majoris Hebdomadæ, cui præ cæteris interſunt Patricii, Matronæque, tota urbe, quæ Supplicatio progreditur, luminaribus illuſtrata, ſilentioque ſummo ad pietatem compoſita.

o(CCCXXVIII.)o

EX . PATRICIIS . VIRI . MATRONAEQVE QVI . QVAEVE . IN . SVPPLICATIONEM . VENIENT . CVLTV . ET . HABITV . CVMPRIMIS . GRAVI . PRO . DIEI . MYSTERIIQVE SANCTITATE . SVB . NOCTEM . ADSVNTO MODESTE . COMPOSITE . PROCEDVNTO . PATRIAE . RELIGIONEM . ET . PIETATEM PRAESEFERVNTO.

OPPI-

o(CCCXXVI.)o

Novariæ. (1)

CHRISTO . FVNERATO
PIETATIS . ET . LVCTVS
MVNVS . DEBITVM
PRAEFECTI . PIGNERATITIAE . MENSAE.

o(CCCXXVII.)o

HAEC . PONTIFICII . PRIVILEGII . SVMMA
NOBILI . SODALITIO . NOVARIENSI . CVRA-
TORVM . PIGNERATITIAE . MENSAE . LI-
CETO . FERIA . VI. MAIORIS . HEBDOMADAE
ADORNATA . ARCA . EX . ARGENTO . ET
CRYSTALLO . EVCHARISTIAM . AVGVSTE
AC. SANCTE . PER . VRBEM . CIRCVMFERRE
SVPPLICATIONE . NOCTVRNA.

CCCXXVIII.

(1) Tres ſequentes inſcriptiones pertinent ad nocturnam Supplicationem, quæ antiquo privilegio Novariæ habebatur Fer. VI. Majoris Hebdomadæ, cui præ cæteris interſunt Patricii, Matronæque, tota urbe, quæ Supplicatio progreditur, luminaribus illuſtrata, ſilenticque ſummo ad pietatem compoſita.

(CCCXXVIII.)

EX . PATRICIIS . VIRI . MATRONAEQVE QVI . QVAEVE . IN . SVPPLICATIONEM . VENIENT . CVLTV . ET . HABITV . CVMPRIMIS . GRAVI . PRO . DIEI . MYSTERIIQVE SANCTITATE . SVB . NOCTEM . ADSVNTO MODESTE . COMPOSITE . PROCEDVNTO . PATRIAE . RELIGIONEM . ET . PIETATEM PRAESEFERVNTO.

(Titulus) ✠ CCCXXIX. ✠

Inſcriptiones

Fluminum . Locorum . Ac . Gentium

Vetuſtate . Aut . Factorum . Memoria

Illuſtrium

Plerorumque . In . Inſubria . (1)

✠ CCCXXX. ✠

Flumina, & Lacus Inſubriæ, quo nomine lata ejus dominatio eſt accipienda Vicecomitibus regnantibus.

OLLIVS . HVMATIA

VBARTVS . MELA . CLVSIVS

ABDVA. VMBRO. TICINVS

SESSITES. PADVS. FLVMINA

LARIVS. CERESIVS. EVPILIS

VERBANVS. CVSIVS. LACVS

NAVIGATIONE. IRRIGATIONE

PISCATV

FAMVLANTVR. INSVBRIAE. (2)

CCCXXXI.

(1) Pleræque hæ Inſcriptiones confectæ in gratiam diſcipulorum, aut aliorum, qui aut ſuam, aut amicorum Patriam volebant illuſtrari.

(2) *Vide* Auctoris diſſertationes de Origine, Antiquitate, Monumentis Inſubrum, Gentiumq; illis finitimarum: *item* librum ejuſdem LETTERE LOMBARDE eadem de re, Mediolani 1765.

)o(CCCXXXI.)o

Veteres Incolæ Vallium ad Insubriam pertinentium.

TRIVMPILINI . CAMVNI
SVANETES . VENONETES
RVGVSCI . ISARCI . MESIATES
CALVCONES . LEPONTII
BREVNI . AGONES
GENVS . INDOMITVM
SERIVS . OMNIVM . GENTIVM
ADIECTI . ROM . IMPERIO
VALLES . AD . INSVBRIAM . PERTINENTES
HABVERE . (1)

)o(CCCXXXII.)o

Laus Galliæ Cisalpinæ.

GALLIA . CISALPINA
VICTORIS . OMNIVM . GENTIVM
POPVLI . TERROR
QVAMDIV . ARMA , ARMIS
CONTVLIT
POSTQVAM . IN . EIVS . FIDEM
CON-

(1) *V. Disc.* 13. De veteribus Incolis Vallium ad Insubriam pertinentium.

CONCESSIT
FIRMAMENTVM. ROMANI. IMPERII. (1)

(CCCXXXIII.)

Padi Nomina.

FLVMEN. ITALIAE. MAXIMVM
BODINCVM. LIGVRES
PADVM. GALLI
GRAECI. PRAEPOSTERE. ERIDANVM
DIXERE
ET. ONERARVNT. FABVLIS. (2)

(CCCXXXIV.)

Acerra Vrbs vetus Insubrum.

ACERRIS. CAPTIS
AB. C. CORNELIO. ET. M. CLAVDIO. COSS.
INSVBRVM. NATIO
EATENVS. VIRTVTE. PARI. DIMICANS
ET. SERVITVTIS. INSOLENS

PO-

(1) *V.* Lettere appartenenti ad alcune antichità dell' Insubria: *Lett.* 3 Sito di due Battaglie degli Insubri coi Romani.
(2) *V. Lett.* 15. Nomi antichi del Po.

POPVLI. ROMANI. FIDEI
SE. SVAQVE. CREDIDIT. (1)

(CCCXXXV.)

Sumbrium (Seprio).

SVMBRIVM
VETERVM. INSVBRVM. MONVMENTVM
NOBILITATE. ET. OPIBVS
ALTIVS. SE. EFFERENS
MEDIOLANENSES
DEPLORATA. SPE. PACIS
DVM. SVPERESSET
EXCIDIO. RVINAQVE
AETERNVM. MVLCTARVNT. (2)

(CCCXXXVI.)

Mons Orobiorum (Monte Orobio).

HARVM. ABORIGINES. SEDIVM
GRAECI. DIXERE. OROBIOS
INDE. COLLI
ET.

(1) *V. Lett.* 14. Sito di Acerre antica Città degli Insubri.
(2) *V. Differt.* 10. De origine Insubrum init., & *Bonav. Castillionæum* Gallorum Insubrum antiq. Sect. *p.* 15.

o(CCCXVI.)o

Præfectura Urbis in eaque gerendâ
Justitia.

IVDICIIS . ET . LEGIBVS . ASSERTIS
INIVRIA . VI . SCELERE
COERCITIS
IVSTITIA . VINDICATA .

o(CCCXVII.)o

Integritas.

INNOCENS . ABSTINENS . RELIGIOSVS
PRAESTITIT
FAMAM . AEQVABILEM
INTEGRITATEM . INVIOLATAM.

o(CCCXVIII.)o

Constantia.

SVPRA
AMICITIAM . GRATIAM
SPEM . METVM
IVS
DICTVM . REDDITVM . DEFENSVM.

CCCXIX.

)o(CCCXIX.)o

Fortitudo.

IN. AGENDO. ET. CONSVLENDO
ANIMI. LIBER
LEGITIMVM. IMPERIVM
PRO MAIESTATE. GESSIT.

Bergomi A. 1769. cum de menſe Quintili circumferretur ſolemni pompa Corpus S Clementis M. Romæ e Cryptis erutum, indeque dono miſſum.

* * *)o(CCCXX.)o * * *

A Porta Templi S. Alexandri.

S. CLEMENTI. M.
GRATVLATIONEM
SOLEMNEMQVE. POMPAM.

)o(CCCXXI.)o

In Templo geminæ ſequentes.

AMOR. SPES. FIDES
IVSSERE. MINAS. ET. NECEM
SPECTARE. IMPAVIDVM
SORTISQVE. SECVRVM. SVAE
FORTEM. AD. SVPEROS. IRE.

CCCXXII.

(CCCXXII.)

IMMORTALE . DECVS . ET . LAVDEM
SANGVINE . FORTITER . PARTAM
CONSEQVVTVS
COELO . TRIVMPHAT
PVRPVREIS . TYRANNIS . MAIOR .

Ad geminos Arcus triumphali via; qua procedebat Supplicatio.

(CCCXXIII.)

TVAS
CLEMENS . INVICTE
EX . VRBE . IN . HANC . PATRIAM
DELATAS . EXVVIAS
SOLEMNI . SVPPLICATIONE . CIRCVMLATAS
COLIMVS
NVMQVAMQVE . NON . VENERABIMVR
SPES . TVTELAQVE . PRAESENS
VRBI . ET . AGRO
TOTIQVE . GENTI
BERGOMATIVM .

CCCXXIV.

o(CCCXXIV.)o

QVANDOQVIDEM

NVLLA . IN . RE

COELESTES . MORTALIBVS . DESVNT

TIBI. MARTYR . FORTISSIME

VOTA . FACIMVS

VTI. CIVES . ET . PATRIAM

BENE . SALVAM . ET . FLORENTEM

PRAESTES

VOTIS . ANNVE.

Intracii in Verbano (Intra) *cum Sanctissimi Jesu Cordis Solemnitas magna pompa instrueretur. A.* 1769.

o(CCCXXV.)o

AMANTEM

VT . OMNES . REDAMENT

DIEM . FESTVM . SOLEMNEM . SACRVM

CORDI . IESV . SANCTISSIMO

DICAT . DEDICATQVE

CONSTANTINVS . SCARAMVCIA

CANONICVS . BASILICAE . STEPHANIAE

MEDIOLANI.

* * * * * * *

CCCXXVI.

)o(CCCXXVI.)o

Novariæ. (1)

CHRISTO . FVNERATO
PIETATIS . ET . LVCTVS
MVNVS . DEBITVM
PRAEFECTI . PIGNERATITIAE . MENSAE.

)o(CCCXXVII.)o

HAEC . PONTIFICII . PRIVILEGII . SVMMA
NOBILI . SODALITIO . NOVARIENSI . CVRA-
TORVM . PIGNERATITIAE . MENSAE . LI-
CETO . FERIA . VI. MAIORIS . HEBDOMADAE
ADORNATA . ARCA . EX . ARGENTO . ET
CRYSTALLO . EVCHARISTIAM . AVGVSTE
AC . SANCTE . PER . VRBEM . CIRCVMFERRE
SVPPLICATIONE . NOCTVRNA.

CCCXXVIII.

(1) Tres ſequentes inſcriptiones pertinent ad nocturnam Supplicationem, quæ antiquo privilegio Novariæ habebatur Fer. VI. Majoris Hebdomadæ, cui præ cæteris interſunt Patricii, Matronæque, tota urbe, quæ Supplicatio progreditur, luminaribus illuſtrata, ſilentioque ſummo ad pietatem compoſita.

(CCCXXVIII.)

EX . PATRICIIS . VIRI . MATRONAEQVE QVI . QVAEVE . IN . SVPPLICATIONEM . VENIENT . CVLTV . ET . HABITV . CVMPRIMIS . GRAVI . PRO . DIEI . MYSTERIIQVE SANCTITATE . SVB . NOCTEM . ADSVNTO MODESTE . COMPOSITE . PROCEDVNTO . PATRIAE . RELIGIONEM . ET . PIETATEM PRAESEFERVNTO.

(Titulus) ✠ CCCXXIX. ✠

Inſcriptiones

Fluminum . Locorum . Ac . Gentium

Vetuſtate . Aut . Factorum . Memoria

Illuſtrium

Plerorumque . In . Inſubria . (1)

✠ CCCXXX. ✠

Flumina, & Lacus Inſubriæ, quo nomine lata ejus dominatio eſt accipienda Vicecomitibus regnantibus.

OLLIVS . HVMATIA

VBARTVS . MELA . CLVSIVS

ABDVA. VMBRO. TICINVS

SESSITES. PADVS. FLVMINA

LARIVS. CERESIVS. EVPILIS

VERBANVS. CVSIVS. LACVS

NAVIGATIONE. IRRIGATIONE

PISCATV

FAMVLANTVR. INSVBRIAE. (2)

CCCXXXI.

(1) Pleræque hæ Inſcriptiones confectæ in gratiam diſcipulorum, aut aliorum, qui aut ſuam, aut amicorum Patriam volebant illuſtrari.

(2) *Vide* Auctoris diſſertationes de Origine, Antiquitate, Monumentis Inſubrum, Gentiumq; illis finitimarum: *item* librum ejuſdem LETTERE LOMBARDE eadem de re, Mediolani 1765.

)o(CCCXXXI.)o

Veteres Incolæ Vallium ad Insubriam pertinentium.

TRIVMPILINI . CAMVNI
SVANETES. VENONETES
RVGVSCI. ISARCI. MESIATES
CALVCONES. LEPONTII
BREVNI. AGONES
GENVS. INDOMITVM
SERIVS . OMNIVM . GENTIVM
ADIECTI. ROM. IMPERIO
VALLES. AD. INSVBRIAM. PERTINENTES
HABVERE. (1)

)o(CCCXXXII.)o

Laus Galliæ Cisalpinæ.

GALLIA. CISALPINA
VICTORIS. OMNIVM . GENTIVM
POPVLI. TERROR
QVAMDIV . ARMA , ARMIS
CONTVLIT
POSTQVAM. IN. EIVS. FIDEM
CON-

(1) *V. Diss.* 13. De veteribus Incolis Vallium ad Insubriam pertinentium.

POPVLI. ROMANI. FIDEI
SE. SVAQVE. CREDIDIT. (1)

(CCCXXXV.)

Sumbrium (Seprio).

SVMBRIVM
VETERVM. INSVBRVM. MONVMENTVM
NOBILITATE. ET. OPIBVS
ALTIVS. SE. EFFERENS
MEDIOLANENSES
DEPLORATA. SPE. PACIS
DVM. SVPERESSET
EXCIDIO. RVINAQVE
AETERNVM. MVLCTARVNT. (2)

(CCCXXXVI.)

Mons Orobiorum (Monte Orobio).

HARVM. ABORIGINES. SEDIVM
GRAECI. DIXERE. OROBIOS
INDE. COLLI
ET.

(1) *V. Lett.* 14. Sito di Acerre antica Città degli Insubri.

(2) *V. Dissert.* 10. De origine Insubrum init., & *Bonav. Castillionæum* Gallorum Insubrum antiq. Sed. *p.* 15.

ET. CIRCVMIECTIS. FINIBVS
NOMEN. MANET. (1)

)o(CCCXXXVII.)o

Mons Barræ in Orobiis (Mon-Barra).

BARRA . OPPIDVM . OROBIORVM
VNDE. BERGOMATES. PROFECTI
HIC . INTERIIT
NOMEN . NE . EXCIDERET
MEMORIA'. PER . AETATES . TRADITA'
POSTERITAS. TENVIT.

)o(CCCXXXVIII.)o

Caninî Campi ſupra Belicianam.

ROMANARVM. LEGIONVM
IN . GERMANIAM . TRANSITV
BARBARORVM
IN . INSVBRIAM . IRRVMPENTIVM
CLADIBVS
NOMEN . NOBILE
CANINIS. CAMPIS. PARTVM. (2)

CCCXXXIX.

(1) *V. Diſs.* 9. De origine Orobiorum, *& duas ſequentes* de origine Inſubrum, *quæ ſibi dant manus.*

(2) *V. Lett.* 16. Sito dei Campi Canini.

CCCXXXIX.

Claſtidium (Schieteggio).

CLASTIDIVM
PRIMO . HANNIBALIS . IMPETV
IN . CISALPINAM . GALLIAM
ROMANIS . EREPTVM
HORREVM . POENIS
SEDENTIBVS . AD . FLVMEN . TREBIAM . (1)

CCCXL.

Paradiſianum (Paradiſo Villa) *ſupra Tricium* .
HAEC . LATE . LOCA
LACVS . HABVIT
COMMEATVSQ. FVIT . NAVIVM
VSQVE . IN . GERVNDVM . MARE . (2)

(1) Nec procul inde Annibal cum conſedisſet, quantum victoria equeſtri elatus, tantum anxius inopia ... ad Claſtidium vicum, quo magnum frumenti numerum congeſſerant Romani, mittit, ibi ... P. Brunduſino Præfecto præſidii corrupto, traditur Annibali Claſtidium. *T. Livius l.* 21.

(2) *V. Lett.* 4. Indicii di un antico Lago nell' Inſubria.

)o(CCCXLI.)o

Cornelianum (Cornate) *prope Paradisianum*.

HIC. VADO. CORNELIO
TRANSGRESSVM. IN. INSVBRIAM
ALACHIM
CVNIPERTVS. LANGOB. REX
CECIDIT. DELEVIT
ET. MONVMENTVM VICTORIAE. POSVIT
TEMPLVM. CVM. MONASTERIO
CORONATAE. MATRI. VIRGINI. (1)

)o(CCCXLII.)o

Eupylis (Pusiano).

EVPYLIS
GRAECARVM. COLONIARVM
IN. LATA. INSVBRIA
MONVMENTVM. (2)

CCCXLIII.

(1) *V. Lect.* 1. Sito della Battaglia di Cuniperto Re de' Longobardi contro Alachi.
(2) De hoc Lacu agitur *in Dissert.* 12.

o(CCCLXIII.)o

Carnutum (Carnago).

CARNVTVM
VLTERIORIS. GALLIAE. POPVLIS
IN. AGRVM. INSVBRVM. TRANSGRESSIS
SEDES. (1)

o(CCCXLIV.)o

Ad Binas (Binasco) *inter Mediolanum & Papiam.*

NE. PAGI. NOBILITATIS
IGNARVS. PRAETEREAS
BINAS. COLVMNAS
DICI. ANTIQVITVS. SCIAS. (2)

o(CCCXLV.)o

Pons Aureoli (Pontirolo).

M. AVR. CLAVDIVS. IMP.
AVREOLVM
FIDENTEM. LEGIONIBVS. ILLYRICIS
HIC. DELEVIT.

(1) *V. Bon. Castillionæum lib. cit. p.* 26.
(2) *Gaudentius Merula* De Gall. Cisalp. antiq. & orig. *l.* 1. *c.* 6.

ET. PONTEM. ET. TVMVLVM
HOSTI. DEDICAVIT
CVM. EPIGRAMMATE. (1)

o(CCCXLVI.)o

Laus Pompeja (Lodi vecchio) .

EST. VICI. SEMIRVTI. NOMEN
LAVS. POMPEIA
CONDITOR
MAGNI. PATER. (2)

o(CCCXLVII.)o

Insula Fulcheria: Terræ spatium procurrens Cremam usque.

FVLCHERIAE. INSVLAE
NOMEN. VALVIT
EX. QVO. HAEC. LATÈ. LOCA
AMBIEBAT. GERVNDVM. MARE. (3)

CCCXLVIII.

(1) *V.* In Monumentis Insubr. M. S. Andr. Alciati Monumentum, & Epigramma Græcum *num.* 163., Gaud. Merulam loc. cit., Brietii *Parall. Geogr.* t. 3., alioſq. Lexicographos, & Geographos veteris Inſubriæ.

(2) *V. Diſſert.* 14. De veteri Urbe Laude Pompeja.

(3) *V. Diſs.* 15. De Mari Gerundo.

o(CCCXLVIII.)o

Calventianum (Calvenzano) *apud Marinianum.*

HEIC
SEVERINVS. BOETIVS. CONSVLARIS
THEODORICI. ACERBITATE
TORTORVM. FVRORE
SVPPLICII. IMMANITATE. MAIOR
MENTIS. ATQVE. ANIMI. LIBER
SPIRITVM. VLTIMVM
REDDIDIT. (1)

o(CCCXLIX.)o

Lacus Larius.

LARIO. LACV
SVBVECTI. TIBERIVS. ET. DRVSVS
RHAETOS. AGGRESSI
IN. SVIS. SALTIBVS
COEGERE
ROMANVM. IMPERIVM. PATI. (2)

(1) *V. Diss.* 16. De Severini Boetii supplicii loco.
(2) *V. Dionem l.* 54. *vol.* 1. *p.* 752. *Edit. Reimari* Hamburgi 1750.

o(CCCL.)o

Maſinum (Maſino) *apud Lacum Verbanum.*

HINC
FAMILIA . VICECOMITVM . FLVXIT
ANNOS . CIRCITER . DVCENTOS
DOMINATA . INSVBRIAE . (1)

o(CCCLI.)o

Decimo ab Urbe lapide (Deſio) *in Inſubria.*

OTHO . VICECOMES
ARCHIEP. MEDIOL.
HINC
TVRRIANIS . OPPRESSIS . CAPTIS
IN . VRBEM
SE . VICTOR . INTVLIT
INQVE . FAMILIAM . VICECOMITVM
INSVBRIAE . IMPERIVM
TRANSTVLIT . (2)

CCCLII.

(1) *V. Diſs. 5. & 6.* De Origine, Principatu, & Propagine Vicecomitum.
(2) *V. Ibid. Diſs. 5.*

o(CCCLII.)o

Geminæ Columnæ.

GEMINAS COLVMNAS
VETERVM. ANNALES
MEMORANT. (1)

o(CCCLIII)o

Apud oppidum Summam (Somma) *in Insubria non procul ab Ticini fl. exitu ex Verbano.*

HAEC. LATA. LOCA
VIDERE. HANNIBALEM
PROGRESSVM. IN. INSVBRIAM
PRIMA. ROMANOS. CLADE
PELLERE. (2)

(1) Ammianus l. 15. de Juliano Apoſtata in Gallias proficiſcente: *Calendis Decembribus egreſſus eſt* (Mediolano) *deductuſque ab Auguſto* (Conſtantio) *ad uſque locum duabus columnis inſignem, qui Laumellum interjacet, & Ticinum.* Pater Beretta in ſua Tabula Chorographica, Script. Ital. t. 10. locum ait eſſe *Durnum*, ſeu *Adurnum*, ibique apparere veſtigia Columnarum p. CXXVII.

(2) *V. Diſs.* 12. De Inſubriæ fluminibus &c. *ubi de Ticino fl. agitur.*

o(CCCLIV.)o

Angleria (Angera) *ad Verbanum*.

PRIORI . AEVO
LICINII . FORVM
MEDIO . STATIONEM
POSTREMO . ANGLERIAM
VOCANT . (1)

o(CCCLV.)o

Legiodunum (Legiun) *ibid.*

LEGIODVNVM
ROMANORVM . MILITVM . STATIO
TVTELAE . IMPERII
NE . BARBARI . PERRVMPERENT
ITALIAE . CLAVSTRA . (2)

o(CCCLVI.)o

Palantia ibid.

PALAS . LIBERTVS
CLAVDIO . CAESARE
IMPERII . POTENS
RESTITVIT . (3)
CCCLVII.

(1) *V. Diſs.* 7. De Angleria.
(2) *V. Diſs.* 8. De aliquot Oppidis adjacentibus Verbano Lacui.
(3) *De hac, & duabus ſeq. Inſcriptionibus V. ibid. Diſs.* 8. §. Inſulæ Borromææ, & Julianus Lacus.

o(CCCLVII.)o

Insulæ Borromææ.

VITALIANVS . COMES
PRAERVPTA . IN . RVPE
HALCYONIOS . HORTOS
POSVIT . OCIO . BORROMAEORVM;

o(CCCLVIII.)o

Insula S. Julii in Lacu cognomine.

OTHO . MAGNVS . AVG.
BERENGARIVM . ITALIAE . REGEM
HVC . COMPVLSVM
IN . DEDITIONEM . ACCEPIT
REGNOQVE . RESTITVIT
ITERVM . ARMA . RESPECTANTEM
REGNO . DEIECIT
INSVLAMQVE
VILLA . REGINA . DEFENDENTE
FRVSTRA . FORTITER
NOVARIENSI . ECCLESIAE
RESTITVIT.

o(CCCLIX.)o

Novaria : Inſcriptio pro Herculis ſtatua.

HERCVLI . PHOENICIO
VICTORI . TYRANNORVM
CONDITORI . SVO
NOVARIA . (1)

o(CCCLX.)o

Agamium (Ghemme) *in Novarienſibus;*

AGAMIVM
ROMANIS . AETATIBVS
OPPIDVM . NOBILE . (2)

o(CCCLXI.)o

Blanderate (Biandrate) *ibid.*

BLANDERATIS
NOMEN . ET . GLORIAM
MAGNITVDO . RVINARVM
NON . TEXIT .

CCCLXII.

(1) *V. Diſs.* 1. De Urbis Novariæ nomine, & Conditore : *& duas ſequentes* De Herculis adventu in Inſubriam.

(2) *V. Lett.* 8. Borghi antichi del Novareſe ; *item pro duabus ſeqq.*

o(CCCLXII.)o

Caſtra Algida, Caſtra Legionum, Caſtra Volonum (Caſalgiato, Caſalegio, Caſalvolone) *ibid.*

CASTRA . ALGIDA
CASTRA . LEGIONVM
CASTRA . VOLONVM
MONVMENTA
ROMANORVM . EXERCITVVM
IN . NOVARIENSIBVS .

o(CCCLXIII.)o

Nomenoa (Nomegnoa & Lomelogna) *ibid.*

ORBI . TERRARVM
MAGISTRVM . SENTENTIARVM
PROTVLI . (1)

o(CCCLXIV.)o

In Taurinis .

HAC
HANNIBALI . IN . ITALIAM
DESCENSVS . FVIT.

(1) *V. Let.* 5. Patria di Pier Lombardo Maeſtro delle ſentenze.

o(CCCLXV.)o

Mons Capionis (Monte Sepione).

TRIENNIO. ANTE. C. MARIVM. COS.
Q. SERVILIVS. CAEPIO
EXTRVCTIS. HIC. MVNITIONIBVS
ADVERSVS. CIMBROS
MONTI. NOMEN. TRIBVIT. (1)

o(CCCLXVI.)o

Pons Mallii (Pomali) *fere in Vallis Diveriæ ostio supra Oscelam.*

AB. M. MALLIO. COS.
QVI. CVM. CAEPIONE
CONTRA. CIMBROS. STETIT
PONTI. ET. VICO. NOMEN
PONS. MALLI.

o(CCCLXVII.)o

Athiso (l'Athós, & la Toce) *in Valle Oscela.*

ATHISO. FLVVIVS
QVEM
RO-

(1) Pro his & sequentibus Inscriptionibus, quæ victoriam C. Marii contra Cimbros attingunt, *vide Lect.* 6. Se pe 'l Veronese o Novarese i Cimbri penetrassero in Italia: *& Diss.* 4. De Prælii situ inter Marium, & Cimbros.

ROMANIS. IN. ADVERSA. RIPA
DEFENDENTIBVS
CIMBRI. AVSI
VADO. SVPERARE.

o(CCCLXVIII.)o

Vallis Marii (Velmerio) *apud Varisium in agro Mediolanensi.*

QVOD. C. MARIVS. COS. V.
CONTRA. CIMBROS. IRRVMPENTES
HAC. ITER. HABVIT
VALLEM. MARIO. COGNOMINEM
POSTERITAS. DIXIT.

o(CCCLXIX.)o

Mons Marii (Monmari) *in agro Mediolanensi.*

MONTI
NOMEN. EST
MARIO.

o(CCCLXX.)o

Marianum ibid.

HINC. TRANSITVM. EST
EXERCITVI. MARIANO
PROPERANTI. AD. CIMBROS.
CCCLXXI.

o(CCCLXXI.)o

Castra Marii (Camari) *in Novariensibus III. P. M. a Ticino Flumine.*

TRANSDVCTIS. TICINVM. FL.
LEGIONIBVS
HIC. CASTRA. MARIVS. FECIT
DEQVE. PRAELII. DIE. AC. LOCO
CONVENIT. CVM. BARBARIS.

* * * * o(CCCLXXII.)o * * * *

Campus Marii (Campo Mario) *apud Vicum Ponzianam* (Ponzana) *in agro Viglebanensi non procul a Laumellinæ, Vercellensium & Novariensium finibus.*

C. MARIVS
DE. RERVM. SVMMA
FORTVNAQ. ROM. IMPERII
DIMICATVRVS. CVM. CIMBRIS
HIC. IN. ACIE. STETIT.

* * * * * * * * *

o(CCCLXXIII.)o

Campus Rhaudius (Campo Rho) *apud Blandratem in Novarienſibus.*

CAMPI . RHAVDII
VBI . C. MARIVS . COS. V.
CIMBROS
INTERNECIONE . DELEVIT.

o(CCCLXXIV.)o

Candium (Candia) *in finibus Novarienſis, & Vercellenſis agri.*

HVC . VSQVE . PERTINVIT . PRAELIVM
QVO . C. MARIVS
IN . PATENTISSIMO . CAMPO
APVD . VERCELLAS
CIMBROS . OCCIDIONE . OCCIDIT.

o(CCCLXXV.)o

Arcus Marianus, ſive Arcomarianum (Comariano) *in Novarienſibus.*

MONVMENTVM
VICTORI . CIMBRORVM.

CCCLXXVI.

o(CCCLXXVI.)o

Cimbrum (Cimbes) *in Mediolanenſibus verſus Variſum.*

HAE . SEDES
RELIQVIIS . CIMBRORVM
A . VICTORIBVS . DATAE .

(Titulus) o(CCCLXXVII.)o

Fasti. Rerum. Gestarum. A. Venetis
Peloponesiaco. Bello
Mauraceno. Imp.

o(CCCLXXVIII.)o

ANGELO. M. QVIRINO
CARD. EPISC. BRIX.
FASTOS. RERVM. GESTARVM
A. VENETIS
EO. BELLO
QVO. PELOPONESVS. RECEPTA
FIRMICVS. ABIDENVS.

o(CCCLXXIX.)o

ICTO. FEDERE 1684.
CVM. CAESARE. ET. SARMATIS
CONTRA. TVRCARVM. REGEM
FR. MAVRACENVS
OB. VIRTVTEM
CRETICO. BELLO. PERSPECTAM
IMPERATOR. DESIGNATVR.

)o(CCCLXXX)o(

Leucadia (Lefcada) *capta*,
& Leucas (S. Maura.)

REIPVBLICAE. EXERCITVS
CLASSE. IN. IONIVM. NAVIGAT
LEVCADIA. INSVLA. POTITVR
LEVCADEM. EXPVGNAT.

)o(CCCLXXXI.)o(

Anactorium (Vonizza) *Actium* (Azzio)
Halyzaea (Natolico) *capta*.

REGIVS. PRAEFECTVS
IN. ACIE. CAESVS
BARBARORVM. COPIAE
DISIECTAE
ANACTORIVM. ACTIVM
HALYZAEA
OMNIS. ACARNANIA
RECEPTA.

)o(CCCLXXXII.)o(

Nicopolis (Preveſa) *capta*.

REIPVBLICAE. CLASSIS
PROVECTA. IN. SINVM. AMBRACIVM
EDVCTVS. E. NAVIBVS
EXER-

EXERCITVS
BARBARI. REPVGNANTES
IN. FVGAM. DATI
NICOPOLIS. CAPTA.

)o(CCCLXXXIII.)o(
Tinus Inf. defenſa (Tine.)
TINVS. INSVLA. IN. AEGAEO
ADVERSVS
IMPETVM. REGIARVM. NAVIVM
DEFENSA.

)o(CCCLXXXIV.)o(
CLASSIS. ALTERA 1685.
IN. AEGAEVM. IMMISSA
REGIAE. CLASSIS. PRAEFECTVS
NON. AVSVS. CONFLIGERE
VSQVE. IN. HELESPONTVM
ET. PROPONTIDEM
FVGATVS.

CCCLXXXV.

)o(CCCLXXXV.)o(

Corone obſeſſa.

MAVRACENVS
CLASSE . PROFECTVS
IN . MESSENIACVM . SINVM
EDVCTIS . COPIIS
CORONEN . OPERIBVS . CLAVSIT
OMNIQVE . COMMEATV . PRIVAVIT.

)o(CCCLXXXVI.)o(

HOSTES . AD . M. XII.
PROPE . VRBEM . CASTRA . METATI
NOCTV
IN . MVNITIONIBVS . OPPRESSI
OPIMA . SPOLIA
RELATA.

)o(CCCLXXXVII.)o(

Expugnata.

CORONE . VI . CAPTA
VRBS
OB . VIOLATAM . INDVCIARVM . FIDEM
CLADE . MVLCTATA

CON-

CONFIRMATI . LACONES (1)
AD. GERENDVM. BELLVM
CVM . BARBARIS.

)o(CCCLXXXVIII.)o

Hostes fusi : *Abea* (Calamata) *Gerennia* (Passavà) *capta* .

BARBARORVM . M. X. CAESA . FVGATA
ABEA . GERENNIA
PLERAQVE . MESSENIAE . CASTELLA
RECEPTA
IN . REIPVBLICAE . FIDEM
LACONVM . FINES . EXPLICATI
PROPVLSIS . HOSTIBVS .

)o(CCCLXXXIX.)o

BARBARI 1686.
REFECTIS . VIRIBVS
IRRVENTES . IN . MESSENIOS
SOLO . ADVENTV . REIP. CLASSIS
ET . MAVRACENI
FVGATI .

CCCXC.

(1) *Mainotæ* , Incolæ Laconicæ gens animo valida , se ajunt ex Spartanis reliquias . V. Garzoni Ist. Venet. t. I. l. 3. init.

c(CCCXC.)o

Hostium exercitus fusus: Pilos Messeniacæ (Navarino) *& Metho* (Modone) *subactæ.*

SENATVS. CONSVLTVM
DE. PELOPONESO
SVB. REIP. POTESTATEM
REDIGENDA
HOSTIVM. M. XII. DISIECTA
PILOS. MESSENIACA. ET. METHO
SVBACTAE.

c(CCCXCI.)o

Nauplia (Napoli di Romania) *obsessa.*

REIP. CLASSE
SINVM. MESSENIVM. ET. LACONICVM
PRETERVECTA
ARGOLICVM. INGRESSA
NAVPLIA. PELOPONESI. CAPVT
OBSIDIONE. CLAVSA.

CCCXCII.

o(CCCXCII.)o

Hostes fugati, Argos (Argo) recepta.

REGIVS . PRAEFECTVS
ADVOLANS . SVBSIDIO . VRBIS
PROPVLSVS
ARGOS . RECEPTA.

o(CCCXCIII.)o

CASTRA
AD. NAVPLIAM . COMMVNITA
SI . HOSTES . REFECTO . EXERCITV
AVDERENT . ACCEDERE.

o(CCCXCIV.)o

Nauplia capta.

HOSTES
A . MVNITIONIBVS . REPVLSI
ITERVM . FVSI
NAVPLIA
AD. DEDITIONEM. COMPVLSA.

CCCXCV.

)o(CCCXCV.)o

CLASSIS 1687.

IN . ACHAIAM

TRIREMES

IN . SINVM . CORINTHIACVM . IMMISSAE

ADITVM . EXSCENSIONEMQVE

HOSTE . NEQVIDQVAM . PROHIBENTE .

)o(CCCXCVI.)o

Hostes devicti prælio , Patræ (Patrasso) , *Naupactus* (Lepanto) , *Corinthus* recepta .

BARBARI . VICTI . IN . ACIE

PATRAE . NAVPACTVS

CORINTHVS

ADIECTAE . IMPERIO . REIP.

HOSTES

TRANS . ISTHMVM

PVLSI .

CCCXCVII.

)o(CCCXCVII.)o

Sparta ſubacta (Miſthra.)

SPARTA. (1) SVBACTA
CLASSIS. LACONICO. EGRESSA
SARONICVM. SINVM. INVEHITVR
PIREAEVM. APPELLIT
ATHENAS. EXPVGNAT.

)o(CCCXCVIII.)o

Mauracenus Venetiarum Princeps ſalutatus.

MAVRACENVS 1688.
APVD. AEGINAM. INSVLAM
LEGATIONE. ACCEPTA
TOTIVS. REIPVBLICAE. SVFFRAGIO
VENETIARVM. PRINCEPS
SALVTATVR.

(1) Niger & Sophianus oppidum Miſthra ſeu *Miſythra* putant eſſe antiquam Spartam V. Ortel. Theſ. Geogr. Vera Sparta II. M. P. abeſt ab oppido Miſthra, & veſtigia adhuc videntur urbis, quæ parvulo colli inſidens explicabat ſe ſe in planitiem. Placuit tamen oppidum Miſythram Spartæ nomine appellare, quod Lacedæmonis ruinis proximum, ortum inde videtur habuiſſe.

)o(CCCXCIX.)o

Chalcis tentata (Negroponte) *res fortiter in Illyrico gestæ.*

CHALCIDIS
OPPVGNATIONEM . FRVSTRATAM
SARCIVNT
RES . FORTITER . IN . ILLYRICO
GESTAE.

)o(CD.)o

Epidaurus (Malvasìa) *obsessa expugnata; ita omnis recepta Peloponesus.*

EPIDAVRIA 1689. 1690.
INACCESSAE . RVPI . INSIDENS
PERTINACI . OBSIDIONE
PERDOMITA
OMNIS . PELOPONESVS
REDACTA
SVB. POTESTATE . REIPVBLICAE.

)o(CDI.)o

Pontificis donum Mauraceno Principi Venetiarum.

PVGIO. PILEVSQVE
SOLEMNI . RITV . SACER
AB. ALEXANDRO. VIII. P. M.
DONO

DONO . MISSVS
MAVRACENO . PELOPONESIACO
PRINCIPI . VENETIARVM
OPTIME . MERITO
DE . CHRISTIANA . REPVBLICA .

)o(CDII.)o

Laus Venetum virtutis.

VENETVM . VIRTVTI
QVOD
PELOPONESO . SVBACTA
FINIBVS . IN . ILLYRICO . AMPLIFICATIS
TERRA . MARIQVE . VICTRIX
TERROREM . FAMAM . MAIESTATEM
VENETI . NOMINIS
LATE . IN . ORIENTEM . PROTVLIT .

(Titulus) ○(CDIII.)○

Picturae . Aulae . Parmenſis
Collegii . Nobilium
Inſcriptionibus . Explicatae .

○(CDIV.)○

Equitatio .

BVCEPHALVM
FERVM . ET . FEROCIENTEM
ALEXANDER . SE . PATI . SESSOREM
IVBET.

○(CDV.)○

Gladiatura .

ALBERTVS . I. ADVLPHVM . CAES.
VITA . REGNOQVE
CONGRESSVS . GLADIO
DEIICIT.

○(CDVI.)○

Muſica .

ACHILLES
TANTVS . FVTVRVS . BELLO
A . CHIRONE . DOCTVS
MODVLOS . ET . MVSICEN . SCIRE.

o(CDVII.)o

Linguarum usus.

MITHRIDATES
MVLTARVM. GENTIVM. LEGATIS
VNVS. OMNIVM. LINGVA. VSVS
RESPONSA. FACIT.

o(CDVIII.)o

Poesis.

HESIODVM
TRADVCTVM. DE. GREGE. AD. PINDVM
MVSAE. POETAM
DICVNT.

o(CDIX.)o

Philosophia.

ARISTOTELIS. VOLVMINIBVS
LATIVM. ET. BIBLIOTHECAM. REGIAM
AVGERI
FRIDERICVS. II. CAES. IVBET.

o(CDX.)o

Jurisprudentia.

SEPTIMIVS. SEVERVS. AVG.
VLPIANVM. PROTEGIT. PVRPVRA
IVRISPRVDENTIAE
AVCTORITATEM. REVERITVS.

o(CDXI.)o

Architectura Militaris.

ALEXANDER. FARNESIVS.
ANTVERPIAE. PER. SE. OPPVGNATAE
ADVMBRATA. RADIO
PROPVGNACVLA RELEGIT.

o(CDXII.)o

Geographia.

FRANCISCO. BORGIA
ADOLESCENTE. CORAM
CAROLVS. V. AVG.
GEOGRAPHIAE. STVDET.

(Titulus) o(CDXIII.)o

Pinacboteca

Antiſtitum. Mediolanenſium

Qui

Sanctitate. Claruerunt.

o(CDXIV.)o

S. Barnabas Apoſt.

S. BARNABAE. APOSTOLO (1)

TRADITIS. MEDIOLANO

CHRISTIANAE. FIDEI. MYSTERIIS

RELIGIONISQVE. INITIIS. POSITIS

FVNDATORI

MEDIOLANENSIS. ECCLESIAE.

o(CDXV.)o

S. Anathalon.

S. ANATHALON

MAGNIS. LABORIBVS

PER. ANNOS. VIII.

(1) Confirmatur ſatis S. Barnabæ adventus Mediolanum in vindiciis, quæ præfixæ ſunt ſeriei Hiſtoricæ Archiepiſcoporum Mediolanenſium, conſcriptæ ab Joſ. Ant. Saxio, editæq. Mediol. 1755.

EXCVLTIS . AD . RELIGIONEM . CIVIBVS
POST. BARNABAM
PATRIAE . PATER .

o(CDXVI.)o

S. Cajus .

S. CAIO
OPTIMATIBVS
A. SVPERSTITIONE . DEORVM
ABDVCTIS
VITALI . ET . VALERIA
LIBERISQVE . EORVM
GERVASIO . ET . PROTHASIO
ABLVTIS . BAPTISMATE
CONFIRMATISQVE
AD FIDEM TVENDAM . SANGVINE
PHILIPPI. AEDIBVS. CONSECRATIS

o(CDXVII.)o

S. Caſtricianus .

S. CASTRICIANO . MEDIOLANENSI
QVOD
IHILIPPI . FILIORVM . AEDIBVS
DEDICATIS

POR-

PORTIANA . ET . FAVSTINIANA . BASILICIS
VRBEM . AVXERIT,
RELIGIONEM . SIGNIS . PRODIGIISQ.
ILLVSTRARIT.

o(CDXVIII.)o

S. Calimerius.

S. CALIMERIO
ANNOS . QVINQVAGINTA . ET . TRES
ECCLESIA
DILIGENTER . ADMINISTRATA
CHRISTIANA . FIDE
IN . TRANSPADANOS . INVECTA
VITA . PRO . RELIGIONE
FORTITER . PROFVSA .

o(CDXIX.)o

S. Monas.

S. MONAS . MEDIOLANENSIS
PATERNO . PATRIMONIO
ET . MAGNIS . OPIBVS
ECCLESIAE . ADDICTIS
AGRO . MEDIOLANENSI
IN . PAROCHIAS . DESCRIPTO

SVPERSTITIONE
IN . PAGIS . DISIECTA
HEBIONITIS
ET . CERINTHIANIS . OPPRESSIS
EPISCOPVM . GESSIT
ANNOS . VNDESEXAGINTA .

o(CDXX.)o

S. Maternus.

S. MATERNO
CARCERIBVS . ET . CRVCIATVBVS
SVPERATIS
CIVIVM . ANIMIS . ERECTIS
NE . MAXIMIANO . PERSEQVENTE
CADERENT
SS. CARPOPHORO . FIDELI
SOCIISQVE . EORVM . INCENSIS
AD . FIDEM . OBSIGNANDAM
SANGVINE
S. MELIODORO . EPISCOPO
DERTHONENSIBVS . DATO .

CDXXI.

o(CDXXI.)o

S. Miroclis.

S. MIROCLI. MEDIOLANENSI
QVOD
PACE. RELIGIONI. PARTA
ROMANO. ARELATENSIQ. CONCILIO (1)
INTERFVIT
DONATISTAS. PERCVLIT
AEGRIS. ET GENTIBVS. PEREGRINIS
DOMVM. PATENTEM. HABVIT.

o(CDXXII.)o

S. Euſtorgius I.

S. EVSTORGIO. I.
QVOD
TRIVM. MAGORVM
CINERES. ET. OSSA
EX. PARTHIA. BYZANTIVM. DELATA

(1) Concilium Romanum ſub Melchiade S. P. A. 313., Arelatenſe ſub Silveſtro I. A. 314. habitum contra Donatiſtas; quorum Schiſmatis Hiſtoriam texens optatus Milevitanus & nomina proferens eorum, qui pro Catholica Religione contra Schiſmaticos pugnavere, primum Miroclem nominat.

INDE
MEDIOLANVM . TRANSTVLIT
IISQVE
COGNOMINEM . BASILICAM
A . FVNDAMENTIS . STATVIT.

o(CDXXIII.)o

S. Frothasius.

S. PROTHASIO . MEDIOLANENSI
ATHANASIO
MEDIOLANI
PERAMANTER . ACCEPTO
IN . SARDICENSI . CONCILIO
CONSTANTER . DEFENSO
GEMINATO . MEDIOLANI . CONCILIO (1)
CATHOLICA . FIDE . ASSERTA.

CDXXIV.

(1) Primum habitum A. 346.; tum Antiochenæ Synodi formula Fidei ab Occidentalibus Epiſcopis fuit expenſa & rejecta: alterum eodem, quo Sardicenſis Synodus, fuit A. 347. in eo Urſacius & Valens Hæreſim Arianam ejuravere, receptique fuere in communionem Fidelium.

o(CDXXIV.)o

S. Dionysius.

S. DIONYSIO

QVOD

IN. PERDITO. LATRONVM. CONCILIO (1)

INTEGRO. INVICTOQ. ANIMO

ELVCTATVS. ARIANORVM. INSIDIAS

ET. MVLCTATVS. EXILIO

IN. EXTREMO. ORIENTE

HABVIT. ADMIRATIONEM

VIRTVTIS.

o(CDXXV.)o

S. Ambrosius.

S. AMBROSIO

QVOD

MAGNITVDINE. ANIMI

INTEGRITATE. MORVM

AVCTO-

(1) Hoc Concilium Mediolani coactum A. 355., vocatum fuit referente Labbeo *Tyrannica Consultatio*, *Diabolica Synagoga*, *conventus Malignantium*, *publicorum Latronum violenta grassatio*. Mediolanensis tum Populi mire claruit constantia, & ardor pro Catholica Fide. V. Baronium.

AVCTORITATE . DOCTRINAE
MAGNIS . REGIBVS . MAIOR
RITV . SOLEMNI
GRAVISSIMAQ. SACRORVM . CEREMONIA
INDVCTIS
HVIVSCE . PATRIAE
NOMEN . AC . FAMAM
VBIQVE . TERRARVM . PROTVLIT .

c(CDXXVI.)o

S. Simplicianus.

S. SIMPLICIANO
QVOD
AB . AMBROSIO
PARENTIS . LOCO . HABITVS
ET . SVCCESSOR . APPELLATVS
GAVDENTIO . EPISCOPO
NOVARIENSIBVS . DONATIS
VSQVE . EO . AVCTORITATE . VALVIT
VT
SYNODVS . CARTHAGINENSIS . TERTIA
ET . TOLETANVM . CONCILIVM
NISI . ANTEA . SIRICIO . ROM. PONTIF.
ET

ET. SIMPLICIANO. CONSVLTIS
NON. DECERNERENT. (1)

o(CDXXVII.)o

S. Venerius.

S. VENERIO

QVOD

AB. CARTAGINENSI. CONCILIO (2)

LEGATIONE. ACCEPTA

VTI. AFRICANAE. ECCLESIAE

VIROS

(1) Synodus Chartaginenſis III. habita eſt A. 397. in dubia ea cauſa, an a Donatiſtis Baptizati admittendi eſſent ad Ordinem Clericatus. Concilium Toletanum fuit in Cauſa Priſcilianiſtarum, an eſſent recipiendi; utrumque Concilium noluit quidquam decernere antequam intelligeret, quid in ea re ſentirent Siricius, & Simplicianus. Videnda etiam epiſtola 37. t. 2. Edit. Antuerp. 1700 qua S. Auguſtinus deprecatur Simplicianum, ut *non ſolum curam legentis impenderet, ſed etiam cenſuram corrigentis aſſumeret* circa libros a ſe confectos, quos ad illum miſerat.

(2) Chartag. Concilium IV., vulgo V. habitum A. 401. legationem miſit ad Anaſtaſium S. P., & ad Venerium, ut Eccleſiæ Africanæ, quæ Miniſtris egebat, conſulerent. Venerius eò Paulinum Vitæ S. Ambroſii auctorem miſit, qui deinde primus adverſus Cæleſtium Hæreſis Pelagianæ præconem dimicavit.

VIROS. AVXILIO. SVBMITTERET
EO. S. PAVLINVM. LEGAVIT
ET. DE. CHRYSOSTOMO. RESTITVENDO (1)
MAGNO. STVDIO. OPERAQ.
CONTENDIT.

o(CDXXVIII.)o

S. Marolus.

S. MAROLVS
AD. MEDIOLANENSEM. ECCLESIAM
GVBERNANDAM
DILIGENTIAM. TEMPERANTIAM
SAPIENTIAM
INCENSISSIMVM. COELESTIVM. STVDIVM
ATTVLIT.

o(CDXXIX.)o

S. Martinianus.

S. MARTINIANO. MEDIOLANENSI
GEMINIS. IN. VRBE. TEMPLIS
INSTAVRATIS. REFECTIS
LIBRO. ADVERSVS. NESTORIANOS
CON-

(1) Videnda Epistola Chrysostomi ad Venerium t. 2. ejus operum, num. 182.

CONSCRIPTO . DATOQVE
AD . VALENTINIANVM . III. AVG.

o(CDXXX.)o

S. Clicerius .

S. CLICERIO . MEDIOLANENSI
QVOD
CVMPRIMIS . PIE . IVSTE
TEMPERANTER
VITAM . DEGENS
EXEMPLA . INSTITVTAQVE . MAIORVM
SEQVENS
CASTISSIMAE . MENTIS . IMAGINEM
VVLTV . PRAESETVLIT.

o(CDXXXI.)o

S. Lazarus .

S. LAZARVS . MEDIOLANENSIS
ITALIAE . ATTILA . IMMINENTE
NON . ANIMVM . DEMISIT
A . BARBARORVM . PROCVRSIONIBVS . CAVIT
INSTITVTA . INDICTAQVE
SVPPLICATIONE
QVOTANNIS . IN . POSTERVM
VT

VT . PER . TRIDVVM
PRAESIDIO . VRBIS
OMNES . APPELLARENTVR . SVPERI . (1)

o(CDXXXII.)o

S. Eusebius.

S. EVSEBIVS (2)
INCVRSIONIBVS . BARBARORVM
POLLVTA . TEMPLA . EXPIAVIT
SACRORVM . VOLVMINA
FLAMMIS . CORRVPTA . RESTITVIT
EVTICHIANAM . HAERESIM
COACTO . PROVINCIALI . CONCILIO
GRAVISSIMA . SENTENTIA
CONFIXIT .

CDXXXIII.

(1) Rogationes Triduanas instituit cum Litaniis majoribus ita, uti adhuc utitur Mediolanensis Ecclesia.

(2) S. Eusebium, Mediolanensem faciunt Phil. Ferrarius in Cathal. SS : Ughellus, aliiq. & Paganæ Familiæ adscribunt, errant : S Ennodius Ticinensis iis temporibus proximus in ejus elogio Ligurum nomine Mediolanenses vocans.

Eusebius Ligurum successit sedibus hospes
Ignotæ tractus gentis amicitia.
Grajus erat, solito Titan quo respicit ortu
Flammigero Lymphas vertice decutiens &c.

)o(CDXXXIII.)o(

S. Gervasius.

S. GERVNTIVS . MEDIOLANENSIS
REPARATA . VETERI . DISCIPLINA
EORVM
QVI . ANTECESSERANT
IMAGINEM
VIRTVTE . PRAETVLIT.

)o(CDXXXIV.)o(

S. Benignus.

S. BENIGNVS . MEDIOLANENSIS
TEMPLA
AB . ODOACRE
HERVLORVM . REGE
INCENSA . OPPRESSA
EXAEDIFICAVIT
S. BARNABAE . APOST. CINERES
SOLEMNI . POMPA . EXTVLIT. (1)
CDXXXV.

(1) Liber *Succeſſores* S. *Barnabæ* tradit S. Benigni ætate inventos cineres S Barnabæ : Ughellus autem ait deportatos Mediolanum honorificentiori loco fuiſſe collocatos. Benignus ſedit ab A. 470. ad 477. De Reliquiis S. Barnabæ, quæ Mediolani coluntur V. Saxium in vindiciis ſupra memoratis p. XVII.

o(CDXXXV.)o

S. Senator.

S. SENATOR. MEDIOLANENSIS
LEGATVM
S. LEONIS. M. ROM. PONTIF.
IN. CHALCEDONENSI. CONCILIO. GESSIT
EVPHEMIANO. TEMPLO
PATRIAM. EXORNAVIT
PECVNIAM. EROGANDAM
QVOTANNIS. EGENTIBVS
LEGAVIT.

o(CDXXXVI.)o

S. Theodorus.

S. THEODORO. MEDIOLANENSI (1)
QVOD
FVTVRI. PRAESCIVS
VITIORVM. OSOR
LA-

(1) De hoc Mediol. Eccleſia non habet feſtum diem: agitur tamen in Baſilica Laurentiana ad 27. Jul. Ad hunc diem ejus memoriam recenſet Petrus Paulus Boſca in ſuo Martyrol. Mediol. cum Sancti titulo, quem etiam præferunt Catalogi antiqui Epiſcc. Mediolanenſs.

LABORIS . PATIENS . OTII . NESCIVS
NEC . PEPERCIT . SIBI
SI . REIPVBLICAE . ET . PATRIAE
ESSE . AVXILIO . POSSET.

o(CDXXXVII.)o

S. Laurentius.

S.LAVRENTIO.MEDIOLANENSI(1)
QVOD
HERVLORVM . IMMANITATE
INIVRIISQVE . NON . FRACTVS
PATRIA. AB.EXCIDIO. REVOCATA
RECONCILIATOQ. MEDIOLANENSIBVS
THEODORICO . REGE
SIMACI . R. P. DEFENSIONEM . SVSCEPIT
EAQVE . DE . RE
OMNIBVS . IN . EIVS . CAVSA
ROMANIS. CONCILIIS. PRAEFVIT.

CDXXXVIII.

(1) Neque hujus festus agitur dies, nisi in Basilica Laurentiana. Extat in anniversarium ejus Consecrationis diem pulcherrima oratio habita a S. Ennodio. V. Puricellum in Vita S. Laurentii.

●(CDXXXVIII.)●

S. Euſtorgius II.

S. EVSTORGIVS
PATRIMONIVM . SACRVM . ASSERVIT . AVXIT
BAPTISTERIVM . PVELLABVS
MAGNIFICO . OPERE . EXTRVXIT (1)
ITALOS . ABDVCTOS . IN . GALLIAS
AVRO . REDEMIT (2)
THEODORICI . REGIS
FAVOREM . ET . GRATIAM
MEDIOLANENSI . ECCLESIAE
PEPERIT .

CDXXXIX .

(1) De hoc Baptiſterio, ad quod aqua mirifico artificio deducebatur per tectum Templi S. Ennodius cecinit.

En ſine nube pluit ſub tectis, imbre ſereno,
Et Cæli facies pura miniſtrat aquas.
Proſlua marmoribus decurrunt flumina ſacris,
Atque iterum rorem parturit ecce lapis.
Arida nam liquidos effundit pergula fontes,
Et rurſus natis unda ſuperna venit.
Sancta per æthereos emanat lympha receſſus,
Euſtorgj vatis ducta miniſterio.

(2) V. *ap. Sirmundum tom. 2. ed. Reg. Pariſ.* Epiſtolam 8. S. Aviti Epiſc. Viennenſis, cui eam rem S. Euſtorgius commiſit.

(CDXXXIX.)

S. Magnus.

S. MAGNVS . MEDIOLANENSIS
RE . DOMI . PRAECLARE . CONSTITVTA
GALLORVM
CLADEM . ET . EXCIDIVM
PECVNIA . RELEVAVIT (1)
EA . MVNIFICENTIAE . FAMA
VT . PLVRIMI . EX . GALLIIS
IN . ALTERAM . PROPE . PATRIAM
MEDIOLANVM . CONVOLARENT.

(CDXL.)

S. Datius.

S. DATIVS . MEDIOLANENSIS
BELLORVM . CLADIBVS
ET . CARITATE . ANNONAE
OP-

(1) S. Avitus Ep. Vienn. Epiſt. 10. ita ſcribebat ad Magnum : *His additur, quod ita ærumnas infelicium Gallorum conſolatione conſilii, & largitate palpatis, ut ſub ſpecie ejus, quam comperi, miſericordiæ, ad agnoſcendam ſuorum neceſſitatem in Italiam feſtinantes, poſt longam peregrinationem cum Duce Chriſto, veſtram meruerint videre perſonam, merito propriam credant intrare ſe Patriam.*

OPPRESSAM . PATRIAM
PATEFACTIS . HORREIS
RECREAVIT
MOX
VRBE . AB . GOTHIS . CAPTA . DIRVTA
CIVIVM.TERCENTVM. MILLIBVS (1)
TRVCIDATIS
PATRIO . SOLO
FIDEI . CAVSA . PVLSVS
BYZANTII
CATHOLICA . RELIGIONE . DEFENSA
PRAESTITAQ. STVDIOSE. OPERA
VIGILIO . ROM. PONT.
MORTEM . OBIIT.

CDXLI.

(1) Triſt. Calchus hoc numero territus ſcribit occiſa xxx. Millia : contra eſt tamen Procopius coævus, qui ait CCC. M. trucidata. Ut hic conſtet numerus dicendum, quod eſt veriſimile, ex oppidis, & pagis paſſim Mediolanum, veluti in locum tutum & communitum, confugiſſe hominum multitudinem metu Barbarorum omnia depopulantium. Diruta Urbs fuit ab Uraya Duce Vitigis Gothorum Regis.

)o(CDXLI.)o(

S. Auxanus.

S. AVXANVS . MEDIOL. (1)
PATRIAM
REPROBATIS. TRIBVS. CAPITVLIS
SYNODO . QVINTA . RECEPTA
ROMANAE . SEDIS . COMMVNIONI
REDDIDIT .

L CDXLII.

(1) Fruſtra P. De Rubeis *In Monumentis Eccleſiæ Aquilejenſis*, Vitali, qui S. Datio ſucceſſit, annos ſedis XIV attribuit, ut eum auctorem faciat ordinationis Paulini Patriarchæ Aquilejenſis Schiſmatici, qua de re gravis eſt expoſtulatio Pelagii I. R. P. ad Narſetem. Vitalis ex antiquis Catalogis Archiepp. Mediolanenſs. iniit Epiſcopatum A. DLII. ſedit Annos IV. Paulinus ordinatus eſt A. DLVII. Illo jam mortuo, S. Auxanus ſucceſſit A. DLXVI. Hoc circiter XI. annorum ſpatio interpoſito debuit ſediſſe aliquis Epiſcopus Schiſmaticus, qui Paulinum ordinaverit: ejus nomen ignotum, & deletum ex Catalogis haud dubie, uti nomen Auxentii Ariani tempore S. Ambroſii. Vide Papebrocchium in exegeſi Epiſc. Mediol. in Actis SS. t. 7. Maji, & quæ ex illo Saxius in vita Epiſc. Vitalis. Sub illo Pſeudoepiſcopo Mediolanenſis Clerus a Rom. Pontifice diſſenſit in cauſa Trium Capitulorum.

o(CDXLII.)o

S. Honoratus.

S. HONORATVS (1)
ALBOINO
IN, INSVBRIAM
PRORVMPENTE
LANGOBARDIS. VBIQVE. GRASSANTIBVS
VRBE. EXACTVS
DERELICTAE. PERDITAEQVE. PATRIAE
PERCVLSVS. IMAGINE
MORTEM. GENVAE. OBIIT. EXVL.

CDXLIII.

(1) Labitur Ughellus tradens S. Auxanum incidisse in Alboini tempora. Langobardi in has regiones irrupere Cal. April. A. DLXVIII. Anno insequenti Mediolanum ingressi sunt, & adventante Alboino S. Honoratus hinc Genuam emigravit teste Paulo Diacono: ibi exul obiit A. DLXX. V. Acta SS. 8. Febr., & Card Norisium in Dissert. de Quinta Synodo c. 9.

CDXLIII.

S. Joannes Bonus.

S. IOANNES . BONVS
POST
ANNORVM . SEPTVAGINTA . ET . SEPTEM
EXILIVM
SEDEM . MEDIOLANVM . REFERENS
ARIANAE.SECTAE.LABE.DELETA
GRIMOALDVM . LANGOB. REGEM
ROMANAE . FIDEI . ADIVNGIT.

CDXLIV.

S. Antoninus.

S. ANTONINVS
SPECTATA.VITAE.INTEGRITATE
CVRA . ET . LABORIBVS . PERMAGNIS
IMMANITATIS
SVPERSTITIONISQ. BARBARICAE
RELIQVIAS . ET . EXEMPLA
SVSTVLIT.

(CDXLV.)

S. Mauricillus.

S. MAVRICILLVS
QVADRIMESTRE . SPATIVM
MAGNITVDINE . VIRTVTIS
CVMVLAVIT.

(CDXLVI.)

S. Ampellius.

S. AMPELLII
ADMIRABILEM. VIRTVTEM
PRODIGIA . DVM . VIVERET . CREBRA
EXORNARVNT.

(CDXLVII.)

S. Manſuetus.

S. MANSVETVS
CATHOLICAM . FIDEM
ADVERSVS. MONOTHELITAS
IN . PROVINCIALI . CONCILIO
IN . LATERANENSI . SYNODO
ET . DATA . EPISTOLA
AD . CONSTANTINVM . POGONATVM . AVG.
PROPVGNAVIT.

CDXLVIII.

o(CDXLVIII.)o

S. Benedictus.

S. BENEDICTVS . MEDIOL.
ECCLESIA
ANNOS . QVADRAGINTA . ET . QVATVOR
ADMINISTRATA
AMPLISSIMA . NOMINIS . GLORIA
DOMI . AC . FORIS
CLARVIT. (1)

o(CDXLIX.)o

S. Natalis.

S. NATALIS
GRAECAE . ET . HEBRAEAE . LINGVAE
SCIENTIA
OMNIGENAEQ. DOCTRINAE . FAMA

(1) S. Benedictus epitaphium jussu Sergii P. M. contexuit Ceduelli, vel Ceduaido Anglosaxonum Regi, qui Romam profectus, ut Baptismum acciperet, statim fere post Baptismum ibidem obierat. Epitaphii hoc initium.

Culmen, opes, sobolem, pollentia Regna, triumphos,
Exuvias, Proceres, Mœnia, Castra, Lares,
Quæque Patrum virtus, & quæ congesserat ipse
Cedual armipotens liquit amore Dei,
Vt Petrum, sedemq. Petri Rex cerneret hospes,
Cujus fonte meras sumeret almus aquas &c.

COMPARATA
PATRIAM . AVXIT
GEORGIANA . BASILICA.

)o(CDL.)o

S. Bernardus.

QVOD
S. BERNARDO . CLARAEVALLENSI
MEDIOLANENSES
EPISCOPATVM . TRIBVERINT
SAPIENTIAE
QVOD . IS . REFVGERIT
MODESTIAE . SINGVLARIS
LAVDI . EXEMPLOQ. EST . HABITVM. (1)
CDLI.

(1) Landulphus junior, qui hæc vidit, ſic narrat c. 42. inter Script. Rer. Ital. t. 5. p. 516. *Tandem idem Populus, ut haberet Abbatem illum in Archiepiſcopum, ad Eccleſiam S. Laurentii, in qua erat hoſpitatus, cum hymnis, & laudibus, & ſolito ſuo Kyr. cucurrit. Quod Abbas ille non tulit, ſed ait. Ego in craſtinum aſcendam Palafredum meum, & ſi me extra vos portaverit, non ero vobis quod petitis, & ſic a Mediolano diſceſſit.* Annales Ciſtercienſes uſi teſtimonio ejus, qui Mediolani ſocius erat S. Bernardi, addunt ad 1134.: *Quod cum ille recuſaſſet, parati erant omnino vim facere, niſi in fugam latenter evaſiſſet.*

o(CDLI.)o

S. Galdinus.

S. GALDINO. MEDIOL.
QVOD
PATRIA. EX. RVINIS. ERVTA
APOSTOLICA. LEGATIONE. FVNCTVS
OMNEM. GALLIAM. CISALPINAM
SCHISMATE. ABOLITO
ROMANO. PONTIFICI. RESTITVIT
CIVIVM. SQVALLOREM. ET. EGESTATEM
LIBERALITATE. SVBLEVAVIT
CARCERARIAM. INOPIAM. MINVIT
LEGATO. IN. DIES. SINGVLOS
FRVMENTO.

o(CDLII.)o

S. Carolus.

S. CAROLVS. MEDIOL.
TRIDENTINO. IVRE. INDICTO. INDVCTO
PROVINCIALIVM. EPISCOPORVM
CONCILIVM
SEPTIES. HABVIT.

o(CDLIII.)o

De eodem alia respondens Picturæ.

FORTITVDINE . CONSTANTIA
PERICVLO . SVO
OMNIA . IVSTA . ET . LEGITIMA
RELIGIONIS
TENVIT. ASSERVIT. VINDICAVIT.

o(CDLIV.)o

Alia respondens Picturæ, quæ exhibet res a S. Carolo institutas.

S. CAROLO. BORROMAEO . CARD. ARCHIEP. MEDIOL. QVOD . TEMPLA . SACELLA . ARAS COMPITALITIAS . SIGNA . DEDICATIONES VBIQVE . IN . VRBE . FECIT . COLLEGIVM SACERDOTVM . QVI . DOCTRINA . ET . VIRTVTE . PRAESTO . ESSENT. INSTITVIT. ADOLESCENTIBVS. ALENDIS. EDVCENDIS. AEDES INTRA . POMAERIVM . QVATVOR . IN . PROVINCIA . TOTIDEM . EXTRVXIT . SCHOLAS PER . DIES . FESTOS . MYSTERIIS. EDISCVNDIS . STATVIT . PIAS . SOCIETATES . VIRVM ET. FOEMINARVM. CONDIDIT. DOMOS. COLLEGIA . MONASTERIA . MATRONIS . PVERIS PVELLABVS . MVLIERCVLIS . CONSTITVIT GYMNASIVM . PVBLICE. DEDIT. DE . PATRIA O. M. MEDIOLANENSES . POSVERVNT.

(Titulus) o(CDLV.)o

Pinacboteca , Rerum . Geſtarum

Ab . Alberico

Comite . Barbiani . Comiii

Et . Lugi . (1)

o(CDLVI.)o

Reſtituit Italicæ militiæ decus.

EX . ITALICIS . DVCIBVS

PRIMVS

AMISSVM . BELLI . DECVS

ITALIAE . RESTITVIT .

c(CDLVII.)o

Diſciplinam bellicam Italos decet.

MILITES . ITALICOS

BOVILLIS . REIECTIS

FERREA . ARMA . INDVERE

ET . BELLICAM . DISCIPLINAM

PATI . IVBET.

(1) Floruit decimo quinto ſæculo, eumque omnes Italiæ Hiſtoriæ ejus ætatis memorant. Ejus Stirps floret Mediolani in Comitibus Barbiani, & Belgiojoſii.

o(CDLVIII.)o

Ejus Exercitus.

CATAPHRACTORVM. EQVITVM. M. IV.
LEVIS. ARMATVRAE
VOLVNTARIORVM. TOTIDEM
DVCTV. AVSPICIOQVE. SVO
IMPERATOR
ARMA. PER. ITALIAM
AVXILIO. REGIBVS. PRINCIPIBVS
ET. LIBERIS. CIVITATIBVS
NVNQVAM. FERE. NON. VICTOR
TVLIT.

o(CDLIX.)o

Auctoritas.

IN. QVAMCVMQ. PARTEM. SE. DARET
REI. MILITARIS. SCIENTIA
RERVM. GESTARVM. FAMA
AVCTORITATE. NOMINIS
VIRES. ANIMOS. FORTVNAM
REVOCABAT,

)o(CDLX.)o

Britannos Graſſatores profligat.

AGMINA . EXTERNORVM
PER . ITALIAM .
ARMIS . VAGE. GRASSANTIA
ET . AD . OMNEM . LICENTIAM . EFFVSA
CECIDIT . PROFLIGAVIT
SVSTVLIT.

)o(CDLXI.)o

Fit Comeſtabilis Neapol. Regni.

QVOD . CAROLO . REGI
NEAPOLITANVM . REGNVM
ARCIBVS . VRBIBVS . PORTVBVS
POTITVS . DETVLISSET
COMESTABILIS . APPELLATVS . EST.

)o(CDLXII.)o

Imperator Jo: Galeatii Mediol. Duc.

IOANNI . GALEATIO . MED. DVCI
MERENS
BONONIENSIVM
ET
FLORENTINORVM . EXERCITVM

BARNARDONE . AQVITANO
ACERRIMO . DVCE . FVSO . ET . CAPTO
INTERNECIONE . DELEVIT.

o(CDLXIII.)o

Bononiam capit.

EXERCITV . FOEDERATORVM . CAESO
BONONIAM
TOT . ANNORVM . BELLO
TENTATAM . FRVSTRA
VICECOMITVM . IMPERIO
RESTITVIT.

o(CDLXIV.)o

Ejus Ducum gloria.

EX . ALBERICI . DISCIPLINA
DVO . BELLI . FVLMINA
SFORTIA . ET . BRACCIVS
DIVERSAS . MILITIAE . SECTAS
HONORI . VIRTVTIQ. ITALICAE
CONDIDERE .

***

CDLXV.

o(CDLXV.)o

Italicæ Militiæ Pater habitus.

MVLTIS. MAGNISQVE. IMPERATORIBVS
AD. BELLICAM. SCIENTIAM
DISCIPLINA. SVA. INSTITVTIS
VNVS. OMNIVM. MAXIMVS
ET. ITALICAE. MILITIAE. PATER (1)
EST. HABITVS.

o(CDLXVI.)o

Statua Alberici.

ALBERICO. IV.
COMITI. BARBIANI. CVNII. LVGI &c.
ITALICAE. MILITIAE
RES-

(1) „ Comunque sia, poco era questo in paragon „ delle forze del Duca di Milano, nel cui po- „ derosissimo esercito composto di 8. m Ca- „ valli, e 5. m. Fanti, ed altri dicono molto „ più, comparvero Francesco Gonzaga Signor „ di Mantova, Carlo, Pandolfo, e Malatesta „ de Malatesti, Antonio del Verme, il Conte „ Alberico da Barbiano, Jacopo, e Taddeo „ del Verme, Ottobuon Terzo, Facino Cane, „ ed altri rinomati Capitani, i quali tutti „ concorsero a dare il Generalato al vecchio „ Conte Alberico, che potea essere Maestro „ d'ognuno nell' arte della Guerra. *Muratori.* „ *Annali d'Italia* A. 1402. tom. 9. p. 9.

RESTITVTORI
ALBERICVS . VII.
COM. BARBIANI
CVNII. LVGI. BELGIOIOSII &c.
P.

(Titulus) o(CDLXVII.)o

Pinacboteca . Rerum
Quas
Franciſcus . Sfortia . Geſſit
Pro . Republica . Mediolanenſi
Utque
Imperio . Potiretur . Inſubriae .

o(CDLXVIII.)o

Mortuo Philippo M. Vicecomite Luce Mediolani ſine liberis, deligitur Imperator a Mediolanenſibus qui Remp. reſtituerant.

FRANCISCO . SFORTIAE
MEDIOL. REIP. IMPERATORI
QVOD
PRIMO . EIVS . IN . INSVBRIAM
ADVENTV
PLERAQVE . CASTELLA
QVAE

QVAE . AB . ABDVA . AD . PADVM . FLVMEN
PERTINEBANT
IN . POTESTATEM . S. P. Q. M.
RECEPTA . SVNT.

o(CDLXIX)o

Bellum Transpadanum contra Gallos, qui irruperant, & magnam partem Agri Alexandrini occupaverant.

FRANCISCO . SFORTIAE
MED. REIP. IMP.
TRANSPADANIS . DEFENSIS
GALLIS . COERCITIS . PROFLIGATIS
ALEXANDRINO . AGRO
RECEPTO.

o(CDLXX.)o

Placentia expugnata.

FRANCISCO . SFORTIAE
MEDIOL. REIP. IMP.
QVOD
PLACENTIAM
MILLIBVS . ARMATORVM . DECEM
DEFENDENTIBVS

PARI

PARI . NVMERO . OBSEDIT
OPPVGNAVIT
VI . CEPIT.

CDLXXI.

Hoſtium Claſſis in Pado oppreſſa.

FRANCISCO . SFORTIAE
MEDIOL. REIP. IMP.
CLASSE . HOSTIVM
AD. CASALE . MAIVS
INTERCLVSA
NAVIBVS . LXX. INCENSIS
PRAEDA . CAPTA.

CDLXXII.

Victoria ad Caravagium.

FRANCISCO . SFORTIAE
MED. REIP. IMP.
HOSTIVM . EXERCITV
AD . CARAVAGIVM . DELETO
OPPIDO . EXPVGNATO.

CDLXXIII.

o(CDLXXIII.)o

Exercitus in hostium fines inductus.

FRANCISCO. SFORTIAE
MEDIOL. REIP. IMP.
TRANSPORTATO
IN. BRIXIENSES. BELLO
FINIBVS. HOSTIVM
MVLCTATIS.

o(CDLXXIV.)o

Insubriam spectans ob uxorem suam Blancam M. Philippo M. Mediol. Duce natam de fœdere agit cum Venetis.

FRANCISCO. SFORTIAE. VICECOMITI
INITA. CVM. VENETIS. PACE
VT
PRO. DOTALI. IMPERIO
SE. IVVARENT
SOCIALI. BELLO
CONTRA. MEDIOLANENSES.

CDLXXV.

o(CDLXXV.)o

Movet contra Mediolanenſes.

FR. SFORTIAE. VICECOMITI
REDVCTO
CONTRA. MEDIOLANENSES
EXERCITV
ALEXANDRIA. NOVARIA
PLACENTIA. DERTHONA. PARMA
LAVDE. POMPEIA
OMNIBVSQVE. INSVBRIAE. CASTELLIS
CAPTIS
MEDIOLANO. DISPOSITIS. PRAESIDIIS
CIRCVMCLVSO.

o(CDLXXVI.)o

Ejus conſtantia cum Mediolanenſes ad ſe pertraxiſſent Sfortiani exercitus Ducis, Subalpinos auxilio advocaſſent, Venetos ſibi adjunxiſſent oblata iis Inſubria.

FRANC. SFORTIAE. VICECOMITI
QVOD
A. MEDIOLANENSIBVS
IN. EIVS. POTESTATEM
NE. VENIRENT
OBLA-

OBLATA. VENETIS. INSVBRIA
ITEM. EXCITATIS. IN. AVXILIVM
SVBALPINIS
SOLLICITATISQ. AD. DEFENSIONEM
PLERISQ. EX. EIVS. EXERCITV
DVCTORIBVS
AB. OBSIDIONIS. CONSILIO
TAMEN. NON. DISCESSIT.

)o(CDLXXVII.)o(

Submissa Mediolanensibus auxilia, in seseque copias submovet.

FR. SFOR. VICECOMITI
QVOD
HOSTIVM. IMPETVM
AD. ABDVAM. ET. AD. TICINVM. FLVMEN
FORTITER. EXCEPIT
SVBMISSA
MEDIOLANENSIBVS. AVXILIA
REPVLIT.

(***)

CDLXXVIII.

)o(CDLXXVIII.)o

Mediolano potitur.

FR. SFORT. IMP.
QVOD
MEDIOLANENSES
SVBSIDIIS . EXVTOS
FAME . PERDOMITOS
IN . DEDITIONEM . ACCEPIT
DVXQVE . SALVTATVS . EST
MILLIBVS . HOMINVM . DVODECIM
TANTO . BELLO . CONFECTO
IMPERIO . PARTO .

)o(CDLXXIX.)o

Ejus elogium.

FRANCISCVS . SFORTIA . VICECOMES . DVX MEDIOLANI . MILES . DVCTOR . IMPERATOR BELLICA . VIRTVTE . IN . TANTVM . EVASIT VT . SIBI . ET . LIBERIS . REGNVM . PEPERERIT . PRVDENTIA . VERO . ET . MODESTIA TANTVM . PRAESTITIT . VT . EIVS . IMPERIVM . VELVTI . LEGITIMVM . SVI . EXTERIQVE . PENDERENT . MORTEM . LACRY-

MIS

MIS . PROSEQVERENTVR . OB. VIII. MART. MCCCCLXVI. AET. LXVI. REGNAVIT . ANNOS XVI. PRAELIO . CONFLIXIT . VICIES . ET. BIS VICTVS . VSPIAM . AB . NEMINE . NVNQVAM NON . VICTOR.

* * * * * * * * * * *

(Titulus) *Pinacotheca*

Genus . Et . Majores

Comitum . De . Verme

Referens.

)o(CDLXXX.)o

CAROLO . DE . VERME

SANGVINETI . ET . VRBIS . BOBII

ET . ROMANESII . &c. COMITI

DVCTAM . PER . AVORVM . SERIEM

PROPAGINEM . VERMENSIVM

FIRMICVS . ABIDENVS.

)o(CDLXXXI.)o

NICOLAVS . I. (1)

AVCTOR . VERMENSIVM . GENERIS

ALMERICI . SABELLI . FIL.

HO-

(1) Florebat A. 1227.

HONORII. III. P. M. FRAT.
LEGATVS. VERONENSIVM
AD. SANZENONIANVM
DE. LANGOBARDICO. FOEDERE
COEVNDO
PRIMVS. COGNOMEN. DE. VERME
RETVLIT
INQVE. PROPAGINEM
A. SE. INSTITVTAM
ANTE. QVINGENTOS. ANNOS
INTVLIT.

)o(CDLXXXII.)o

VENTVRA. NICOLAI. FIL. (1)
CERETAE. IN. VERONENSIBVS. PRAETOR
SVCCESSOREM. HABVIT
MASTINVM. SCALIGERVM
EX. QVO
VIRI. ET. MVNERIS
AESTIMANDA. DIGNITAS.

CDLXXXIII.

(1) Flor. A. 1257.

o(CDLXXXIII.)o

NICOLAVS . II. VENTVRAE . FIL. (1)
BERGOMI . BIS . PRAETOR
PACIS . RATIHABITIONI
INTER
VERONENSES . BRIXIENSES . MANTVATES
PRAEFVIT .

o(CDLXXXIV.)o

PETRVS . NICOLAI . II. FIL. (2)
TERVISII. ET. PARMAE. PRAETOR
(3) SCALIGERIANI . EXERCITVS . IMPERATOR
REI . MILITARIS . SCIENTIA
IN . PAVCIS . PRAESTITIT
NEC . PROLEM . HABVIT.

CDLXXXV.

(1) Flor. A. 1292.
(2) Flor. A. 1328
(3) Principes Scaligeri vulgo DELLA SCALA Veronæ dominabantur.

o(CDLXXXV.)o

LVCHINVS . I. ALTER . NICOLAI . F. (1) IOANNI. VICECOMITI. ARCHIEP. ET . DOM. MEDIOLANI . ITEM . MATTHEO . ET . GALEATIO . ET . BARNABOVI . VICECOMITIBVS FRATRIBVS . MERENS . GENVAM . ET . VTRAMQVE . ORAM . LIGVSTICAM . ET . ALBAM POMPEIAM . ET . TRANSPADANOS . SVMMO CVM . IMPERIO . REXIT . MEDIOLANENSIBVS EXERCITVBVS . IN . INSVBRIA . HETRVRIA ET . IN . MONTEFERRATENSIBVS . PRAEFVIT POSTREMO VENETAE . REIPVBLICAE . LITTERIS . INVITATVS . DESIGNATVSQVE . IMPERATOR . CONTRA . REBELLANTEM . CRETAM TRIDVO . INSVLAM . PERDOMVIT .

CDLXXXVI.

(1) Ob A. 1372. Quanti hunc faceret Fr. Petrarca, Vide in ejus Operibus edit. Basil. tom. 2. Epistolarum Senilium l. 4 Ep. 1. & l. 8. Ep. 8. & 9. ad Luchinum, ejusque filium Jacobum, in quibus Victoriam Creticam Luchini magnifice narrat, eum Metellum Creticum appellat, ejusdem profectionem in Syriam, & mortem querelis, & lacrymis amantissime prosequitur;

o(CDLXXXVI.)o

IACOBVS . LVCHINI . F. (1)
IO. GALEATII . VICEC. M. D. IMP. PATAVIO TARVISIO . ALIIS . VRBIBVS . EXPVGNATIS GALLORVM . EXERCITV . APVD . ALEXANDRIAM . DEVICTO . EORVMQVE . MILLIBVS DECEM . ET . IACOBO . COM. ARMINIACENSI REGIO . PRINCIPE . PARVVLA . MANV . CAPTIS . PATRIAE . BELLICAE . VIRTVTIS . ET GLORIAE . MEMORIAM . RENOVAVIT . (2)

o(CDLXXXVII.)o

ALOYSIVS . IACOBI . F. (3)
PRAESTANTISSIMAE . TESTIFICATIONE . VIRTVTIS . AB . SIGISMVNDO . AVG. COMITATV . SANGVINETI . NOBILIS . MVNICIPII IN . VERONENSIBVS . ET . IVRE . MERI . MIXTIQVE . IMPERII . ITEM . REGNI . HVNGARIAE . GENTILITIA . TESSERA . DONATVS OMNIVM . PHILIPPI . M. VICECOMITIS . MED.

(1) Fl. A. 1388.
(2) Hanc Victoriam tanti fecere Mediolani Duces, ut deinde semper in Privilegiis, quibus Vermensem Familiam exornarunt, eam commemorarent.
(3) Flor. A. 1436.

DVCIS. EXERCITVVM. IMPERATOR. CELERITATE. FORTITVDINE. FELICITATE. EIVS AETATIS. NEMINI. SECVNDVS. SPLENDORIS AMPLITVDINIS. AVCTORITATIS. INSIGNIBVS. ORNAMENTIS. IVRIBVS. PRINCIPIBVS PAR.

o(CDLXXXVIII.)o

PETRVS. ALOYSII. F. (1)
FRANCISCO. I. ET. GALEATIO. ET. IOANNI. GALEATIO. SFORTIIS. MEDIOLANI. DVCIBVS. OPERA. FIDEQVE. PRAESTITA. BIS EORVM. OMNIBVS. COPIIS. DATVS. IMPERATOR. IDEM. TRANSPADANIS. CVM. SVMMO. IMPERIO. PRAEPOSITVS. ANTONIA SORORE. IN. CONIVGIVM. DATA. SFORTIAE. FRANCISCI. I. DVCIS. FILIO. VICISSIM. DVCTA, CLARA. SFORTIA. GALEATII. DVCIS. FILIA, IN. COGNATIONEM PRINCIPVM. PERVENIT. SINE. LIBERIS OBIIT. SVBLATVS. VENENO. ASTV. LVDOVICI. SFORTIAE. MAVRI. COGNOMINE.

CDLXXXIX.

(1) Ob. A. 1485.

)o(CDXXXIX.)o(

THADDAEVS (1)

ALTER. ALOYSII . FILIVS

POST. EMERITA. STIPENDIA

ACERBITATE . LVDOVICI . MAVRI

PATRIA . EXTRVSVS

REI . DOMESTICAE . NAVFRAGIVM . PASSVS

MILITAREM. VITAM

SANCTISSIMA . CLAVSVLA

CONSIGNAVIT. (2)

M 2 CDXC.

(1) Florebat A 1486.

(2) Ludovicus Sfortia cognomento Maurus cum Joanni Galeatio Fratris Filio Regnum adimere cogitaret, uti etiam cum vita ademit, Familias primarias fidas legitimo Duci Mediolano expulit, boniſque exuit. In his fuere Vermenſes; & Thaddæus Viqueriæ (*Voghera*) in arce avita reliquam vitam pie, ſanctèque exegit. Poſt ſeſquiſæculum, anno ſcilicet 1646. inter repurgandum gentile ſepulchrum occurrit Arca villoſo ſerico intecta, in eaque Thaddæi cadaver intactis veſtibus plane incorruptum. Rei fama concitis bene multis, cum Cæſar Bonamicus Auguſtinianus privatæ pietatis ſtudio brachium cadaveri abſcinderet, tanta vis ſanguinis effluxit, ut binas mappas imbueret. Re delata ad Paulum Areſium Epiſcopum Derthonæ, in cujus Diœceſi eſt Viſqueria, eas ad ſe deferri juſſit, magnoque in honore habuit.

c(CDXC.)o

FRIDERICVS . ET . M. ANTONIVS . THADDAEI . FILII . (1) PRIVATIS . OPIBVS . SVOQ. DVCTV . RECEPTIS . PROPVGNATISQ. AVITIS ARCIBVS . ET . DITIONIBVS . CONTRA . IMMISSVM . GALLORVM . EXERCITVM . MAXIMILIANO . ET . FRANCISCO . II. SFORTIIS FRATRIBVS . MEDIOLANI . DVCIBVS . ITEM CAROLO . V. AVG. FORTVNARVM . SVARVM VINDICI . ET . SALVTIS . AVCTORI . EGREGIA . SEMPER . OPERA . CONSTANTIQ. VOLVNTATE . ET. FIDE . PRAESTITA . VERMENSEM. FAMILIAM . BIFARIAM . IN . INSVBRIA . PROPAGARVNT . (2)

CDXCI.

(1) Fridericus obiit Anno 1540. M. Antonius Anno 1538.

(2) Stirps M. Antonii Mediolani floret ampliſſime: ſtirps Primogenita Friderici deſiit paucos ante annos Mediolani in Carolo illo Bobii Comite, in cujus gratiam hæc Elogia confecta ſunt: ex Friderici tamen Filio minore natu ducta propago altera Placentiæ floret ſplendide, ad eamque Bobii Comitis ditiones, & jura pervenerunt.

o(CDXCI.)o

Tabula in qua Viri effigies.

IOANNES . DE . VICO . NEGOTIATOR . VESTIARIVS . SODALITATI . VINCENTIANAE SVA . OMNIA . TESTAMENTO . LEGAVIT. HAEREDITATIS . HAEC . SVMMA. AVLAEA . AVRO . ET . ARGENTO . TEXTA IV. ACV . PICTA . VIII. PERISTROMATIS PVRPVRATI . CONCLAVIA . II. CITRINI TOTIDEM. CVM . LECTVLIS . ET . OMNI INSTRVMENTO . ET . SEDIVM . CONCOLORVM . PARIBVS . XII. SEDECVLIS . (1) IV. SEDILIBVS . (2) GEMINIS . SPECVLA . PRAEGRANDIA . (3) CVM . ABACIS . AVRATIS . IV. LYCNI . CVM . LVCIBVS . (4) XVIII. RADIATI EX . (5) CRYSTALLO . IV. BRACTEATVS . ARGENTO . VNVS . MENSAE . BRASILICAE GEMINAE . EX . MARMORE . IV. SCRINIA EX . EBORE . III. PICTAE . TABVLAE . MELIORIS . NOTAE . XX. PRAETEREA . INSTRVMENTI . COQVINARII . ESCARII . ET . SVPELLECTILIS . ET . VOLVMINVM . MAGNVS

(1) Sellæ Matronales. (2) Vulgo *Canapè*.
(3) *Trumò*. (4) *Placche*.
(5) *Lampadarj di Criſtallo, e d' Argento*.

NVMERVS. CVM. HAEREDITATE. NOMINVM. ET. PECVNIAE. IDEM. VILLAM SVBVRBANAM. CVM. HORTO. INSTRVCTO ET. SALTV. AESTIVO. AD. DIVERSANDVM FERIATIS. DIEBVS. POST. SCHOLAS. MYSTERIORVM. ET. SACRAS. PRECES. SODALIBVS. DEDIT. A. MDCCLXI.

CDXCII.

Varalli.

IOS. VIRGINIVS. DE. CLAVESANA
PRAETOR. DATVS
ET. POST. SESQVIANNVM
GRAVIORI. DE. MVNERE
AVGVSTAM. TAVRINORVM
REVOCATVS. A. REGE
MAGNVM. SVI. DESIDERIVM
SESSITANIS. RELIQVIT
QVA. DE. RE. VISVM
GENTILITIAM. EIVS. TESSERAM
DEPINGI. PROSTAREQ. IN. BASILICA
CVM. EPIGRAMMATE
TANTAE. VIRTVTIS. MONVMENTO.

CDXCIII.

o(CDXCIII.)o

Decimo ab Urbe lapide in Mediolanenſibus
(Deſio .)

QVOD . A. MDCLXXXI. IOS. ANT. TVNICA DVM . TEMPLO . IMPONEBATVR . FORNIX. EX CVLMINE. PRAECEPS. IN . CAPVT. PROLAPSVS ADPELLATA . DEI . MATRE . VIRGINE . SVBITO . VTQVE . EVENERIT . NESCIVS . SVBSEDIT . IN . CORONA . INCOLVMIS . DECVMANI . DE . EIVSDEM . TVNICAE . VOLVNTATE . FACTI . MEMORIAM . PICTVRA . CONSIGNARI . ET . TRADI . POSTERIS . CENSVERVNT . A. MDCCL.

o(CDXCIV.)o

In Generoſa Villa Colleoniorum.

ANT. FRIDERICVS . MARTINENGVS. LEONARDI . F. BRIXIA . BARCI . CONDOM. MILITAVIT . SARDINIAE . REGI . EX . ASSIETAE RVPE . GALLIS . ET . HISPANIS . RESTITIT EIVS . ETIAM . FORTITVDINE . VICTORIA PARTA . VIRTVTE . OMNES . HONORES . CONSECVTVS . EST . ATQVE . ILLVM . SVFFRAGIO . EXERCITVS . CAROLVS . EMMANVEL REX . LEGATVM . ET . TRIBVNVM . LEGIONIS . NOVARIENSIS . ET . COMMEND. MILI-

TARIS. ORDINIS. SS. MAVRITII. ET. LAZARI. DIXIT. INGENII. MENTIS. ANIMI VIRTVTIBVS. SVMME. CLARVIT. OB. A. MDCCLXVI. AET. LXIII. HIC. IN. GENEROSA. VILLA. COLLEONIORVM. BERGOMI MEDIOLANI. BRIXIAE. PATRICIORVM. QVAS DELICIAS. VNICE. AMAVIT. COMES. FRANCISCVS. COLLEONIVS. ALEXANDRI. F. AMICVM. KARISSIMVM. PICTA. TABVLA DONAVIT. MEMORIAE. SVAVISSIMAE.

* * * * * * * * *

(Vota)

o(CDXCV.)o

Torques.

IVLIA . CAESONINA
TORQVEM . AVREVM
ET . GEMMAM
EX . VOTO . DONVM
DICAVIT.

o(CDXCVI.)o

Lampas.

LVCIVS . AVRELIVS
LAMPADEM . ARGENTEAM
ET . LYCNVM . IN . PERPETVVM
E. V. D.

o(CDXCVII.)o

Triremis argentea.

S. FRANCISCO . XAVERIO
MARIVM . POTENTI
ET . CONSERVATORI
IO. BAPT. CANEPA
TRIREMEM . ARGENTEAM
V. R. P.

o(CDXCVIII.)o

Altare, & Sacrum.

SS. IGNATIO. ET. THERESIAE
ALTARE. ET. SACRVM
IN. PERPETVVM. VOVET
CAROLVS. BOLAÑNOS
COMES. FORI. DIVGVNTORVM
SI. FILIOLVM. VNICVM
INCOLVMEM. HABEANT.

o(CDXCIX.)o

Tabula argentea.

TABVLAM. ARGENTEAM
REGINAE. VIRGINVM
QVOD. PERICVLVM. EVASERIM
EX. VOTO. DEDI
PVDICITIA. SERVATA
F. M. S.

o(D.)o

Pyxis argentea.

PIXIDEM. ARGENTEAM
DEPVLSO. MORBO

FVL.

FVLVIA . POPILIA
VOTO . SVSCEPTO.

o(DI.)o

Clypeus argenteus.

DEIPARAE
CLYPEVM . ARGENTEVM
PRAELIO
QVINQVIES . INCOLVMIS.

o(DII)o

Simulacrum argenteum.

S. ALOYSIO . GONZAGAE
PRO . SVSCEPTA . PROLE . MASCVLA
VOVERAM.

o(DIII.)o

Corculum aureum.

EX, STRENIS
AVREVM . CORCVLVM
MATRI . VIRGINI . AEMILIVS
PVER . DEDI.

o(DIV.)o

Corona argentea.

S. IOANNI . NEPOMVCENO
QVOD . PROFICISCENS . AD . BELLVM
VOVERAM .

o(DV.)o

Pictura.

DEIPARAE
CVSTODI . FRVGVM
ET . SEGETIS . E. V.

o(DVI.)o

Similis.

DEI . MATRI
OPIFERAE
ADEMPTA . LETHO
PVERPERA.

o(DVII.)o

Similis.

VINEARVM . ET . OLIVETI
CVSTODEM . DIXI
DEI . MATREM .

DVIII.

o(DVIII.)o

Similis.

ANGELO . TVTELARI
CONSERVATORI
QVOD . IN . BENACVM
PROLAPSVM . A . CAPITE
NVMINE . SVO . ERVIT
VITAEQVE . REDDIDIT
VOTVM . SOLVI . T. A.

o(DIX.)o

Similis.

EX . ADVLTERI . MANIBVS
ET . SCELERATAE . VXORIS . INSIDIIS
LIBERATVS
TIBI . DEI . MATRI . VINDICI
TVTELAE . FAMILIAE . MEAE
IN . POSTERVM.

o(DX.)o

Similis.

S. ALOYSIO . GONZAGAE
QVOD . SORORIS . MEAE
VT . OPTARAM
EVENERVNT . NVPTIAE .

DXI.

)o(DXI.)o(

Similis.

SI . FILIVS . MEVS
LISSANAM . CLADEM
EVASISSET . VOVERAM .

)o(DXII.)o(

Sacellum in lata planitie.

DEIPARAE
VTI . FRVGES . FRVMENTA
VINETA . VIRGVLTAQVE
GRANDIRE . BENEQ. EVENIRE . VELIT
ET. GRANDINEM. ET. VREDINEM
PROHIBEAT .

)o(DXIII.)o(

Lycnus.

PVBLICE . LYCNVM . PERPETVVM
ARAE . ROSARIANAE
VT . DOMINA
A . FRVGIBVS . LOCVSTAS
A . MORIS . CARBVNCVLOS . ARCEAT .

DXIV.

o(DXIV.)o

Idem aliter.

DEI. MATRI
CONSERVATRICI
LYCNVM. PERPETVVM. PVBLICE
VT. NEBVLAM. CARBVNCVLOS. LOCVSTAS
A. MORIS. ET. FRVGIBVS
AMOVEAT.

o(DXV.)o

Tabula.

SI. DEIPARA
VNICVM. FILIOLVM. MEVM
POSTHVMVM
A. MORTE. VENDICARET
VOVI. DARE
HVIC. SACELLO. REFICIVNDO
ET. EXORNANDO
DACTYLIOTHECAM. MEAM
ET. VNIONEM. CVM. SMARAGDO
ET. TABVLAM. CVM. EPIGRAMMATE
VOTI. REA. DEBITVM. SOLVI.

DXVI.

o(DXVI.)o

Virginis imago in Sacello agrario.

VTI. MALA. A. NOBIS
ET. A. NOSTRIS. FRVGIBVS
AMOVEAT. AVERRVNCETQ.

o(DXVII.)o

Tabella argentea.

DEIPARAE
ET. S. VINCENTIO. FERRERIO
VOTVM
OB. FILIVM. SALVTI. REDDITVM.

o(DXVIII.)o

Similis.

VVLNERE. SERVATVS
PLACENTINO. PROELIO
E. V.

o(DXIX.)o

Similis.

DONVM
PRO. INCOLVMITATE. IMPERII. AVSTR.
HOC. DVELLO
QVOD

QVOD
M. THERESIAE
REG. HVNG. ET. BOEM.
EST. CONTRA. HOSTES
VNDECVMQVE. IMMINENTES. AVSTRIAE.

o(DXX.)o

Votivum solemne sacrum.

POPVLVS .....
VOTIVVM. SOLEMNE. SACRVM
VITA. FVNCTIS
SI. ABESSET. GRANDO
ET. BENE. FLORESCERENT
SEGETES
DEBITVM. SOLVIT.

o(DXXI.)o

Pro incolumitate naviam.

CAELESTIBVS. TVTELARIBVS
SOCIETAS. NEGOTIATORVM
CVIVS. PERICVLO. ERVNT. NAVIGIA
AB. HOSTIVM
ET. TEMPESTATVM. VI
DVM. BELLVM. DETONET.

DXXII.

o(DXXII.)o

CAELESTIS. MILITIAE. PRINCEPS. MICHAEL TEQVE. B. RAINERI. AVCTOREM. PRECAMVR. VENIAM. PETIMVS. ROGAMVS. VTI ADSITIS. ET. NVMINE. VESTRO. TVEAMINI. PIAS. SODALITATES. QVAE. MEDIOLANI. PERVSINARVM. EXEMPLO. FVERVNT. INSTITVTAE. QVARVMQVE. OMNIVM. SVPPLICATIONEM. PER. TRIDVVM SEMEL. GRASSANTE. PESTE. LVDOVICVS SFORT. VICECOMES. DVX. MEDIOLANI EADEM. PRORVMPENTE. S. CAROLVS QVOTANNIS. ALTERNARVM. TERNAM. POSTREMO. SODALES. LIBERATAE. PATRIAE MEMORES. PRAETEREA. SOLEMNEM. QVINQVENNALEM. VNA. OMNIVM. DECREVNT VOTO. PVBLICO.

o(DXXIII.)o

Votum Poeticum pro deliciis Vicecomitum in Oppido Soma.

IOVI. IVNONI. FLORAE. DEORVM. DEARVMQVE. VENVSTISSIMIS. VTI. HAS. DELICIAS. MARCHIONIS. PHILIPPI. M. VICECECOMITIS. CEDRVM. PINVM. LAVRVM

TO-

TOPIARIAM. SYLVVLAM. PERENNE. VIRENTEM. AREOLASQVE. CESPITESQVE. ET GENVS. OMNE. POMIFERVM. FLORIFERVM FRONDIFERVM. HERBIFERVM. ALATIS FOVEATIS. EDVCETIS. NIMBOS. TEMPESTATESQVE. AVERRVNCETIS. NEV. VELITIS. VNQVAM. LATVM. PROSPECTVM. IN TRANSTICINATES. OBSCVRARI. FIRMICVS ABIDENVS. PER. AVTVMNALES. FERIAS HIS. PLVRIES. DELICIIS. VSVS. HVMANITATE. DOMINI D.

* * * * * * * * * * *

o(DXXIV.)o

Tabula argentea permagna.

GENVENSI. REPVBLICA
INCOLVMI
POST. TANTVM. BELLVM
IOSEPH. M. DVRATIVS
OBSESSAE. PATRIAE. ICNOGRAPHIAM
CAELATAM. ARGENTO
VIRGINI. LAVRETANAE. E. V. D.

DXXV.

o(DXXV.)o

Similis.

SI. M. THERESIA. AVGVSTA
EX. PVSTVLIS. CONVALESCERET
ANGELIS. TVTELARIBVS. VOVI
VOTI. REVS. SOLVO.

o(DXXVI.)o

Ara.

DEI. MATRI
ET. S. NICOLAO
SALVTARIBVS
PERICVLO. OCEANI. LIBERATVS
NICOLAVS. TACTERVS
VOTO. SVSCEPTO
LIBENS. MERITO. SOLVIT.

o(DXXVII.)o

Tabula argentea.

PRO
FELICI. ITV. AC. REDITV
AVGVSTORVM
PROQVE. INCOLVMITATE
TOTIVS. DOMVS. AVGVSTAE.

* * * * * * * *

LE.

(Titulus) ✠ DXXVIII. ✠

M. LIVIVS
CAMPVM. ET. VINEAM.
PAGANIS. SVIS. EX. TEST. REL.
EX. QVO. REDDITV. QVOTANNIS
IX. CAL. MART. DARENTVR
OCTONI. CEREI. BILIBRES
TEMPLO. MARIANO
EXTRA. PAGVM.

✠ DXXIX. ✠

Lycnus.
ANT. PLATVS. SACERD.
ARAE. ROSARIANAE. LEGAVIT
CANDELABRA. SEX. ET. LAMPADEM
EX. ARGENTO
ET. LYCNVM. PERPETVVM
SOCIETAS. ROSARIANA. B. M. P.

DXXX.

Sacerdotium cum Sacello.

SS. MARIAE. MAGDALENAE. ET. ANTONIO PATAV. IOANNES. M. DE. CELLIS. STATVIT IO. MARIVS. ARRIGONVS. EXAEDIFICAVIT ANDREAS. AMBROSONVS. VARENNAE. PAROCHVS. SACERDOTIVM. INSTITVIT. LEGAVITQVE. IVRE. PATRONATVS. ARRIGONIAE. FAMILIAE. SACERDOTII. AVTEM HAE. LEGES. SVNTO.

QVOTIDIE. SACRVM. HABETOR. VNO MINVS. PER. MENSES. SINGVLOS. QVOD IN. MARIANO. TEMPLO. AD. FLVMEN LACTEVM. FACITO. SED. ANTE. POSTQVE SACRVM. PATREM. (1) CAELESTEM. ADPELLATO. CLARA. VOCE. VERBIS. IVSTIS ET. LEGITIMIS.

DXXXI.

(1) Oratio, quæ incipit *Pater Cælestis*, ante, & post Sacrum ante Aram dicenda a Sacerdote.

o(DXXXI.)o

Distributio Ciceris.

IOANNES . DE . . .

SVBVRBANVM . ET . HORTOS

ET . IVGERA . AGRI . FRVCTIFERI . XXX.

MAXIMILIANO . DE . NIGRIS

AMICO . CARISSIMO . TEST . LEGAVIT

ABS . TE . HAERES . PETO

TV . TVIQVE . HAEREDES . QVOTANNIS

DETIS . EGENTIBVS . EX . OPPIDO

CICERIS . CRVDI . MODIVM . VNVM

PHASELI . ALTERVM . TANTVM

ET . ORYZAE

OBITVS . MEI . DIE

ATQ . HAEC . PRO . SVBVRBANI . FORIBVS

INSCRIBI . IVBEATIS.

o(DXXXII.)o

Sacrum quotidianum.

SYLVAM . PALAREM , ET . CAEDVAM

ET . OLIVETVM

ET . VIRIANVM . COLLEM

CVM . VINEA

L. COTTA . NAVFRAGIO . SVBDVCTVS

LE-

LEGAVIT. VT. EX. EO. REDDITV
SACERDOS. SACRVM. QVOTIDIE. FACIAT
NAVFRAGIO. MORTVIS.

)o(DXXXIII.)o(

Simile.

CALPVRNINA. ANCILLA. ORNATRIX
PVDICITIA. SERVATA
SACRVM. QVOTIDIANVM. AD. HANC. ARAM
VOTO. DEBITO. LEGAVIT
REDDITV. CONFLATO
HERAE. SVAE. BENEFICIO
AB. QVA
PRAETER. ORNAMENTVM. OMNE
MVLIEBRE
ATQ. ARGENTVM. SVI. VSVS
HABVIT. AVREOS. FLORENOS. ANNVOS
VIGINTI. ET. QVINQVE.

DXXXIV.

)o(DXXXIV.)o(

Legatum usus fructus.

M. MARCELLVS
FABRICAE. MARIANI. TEMPLI
EXTRA. PAGVM
VSVMFRVCTVM. FVNDI. SESATIS
DEDIT
VSQVE. DVM. FILIA. TRIENNIS
IMPLESSET. ANNOS. QVINDECIM
AD. QVAM. REDIRE. FVNDVM. VOLVIT
EO. REDDITV. TEMPLI. FORNIX
ET. FACIES. ET. TVRRIS. CAMPANICA
PERFECTA. SVNT.

)o(DXXXV.)o(

Legatum fundi.

THEODORVS. VASQVIVS
FVNDVM. CONVENTIANVM
CVM. INSTRVMENTO
ET. PECORE
NOSOCOMIO. VRBANO
LEGAVIT.

o(DXXXVI.)o

Legatum Tabernæ.

TABERNAM. CAVPONIAM
CVM
INSTRVMENTIS, ET. SVPELLECTILE
ET. VINARIA
ET. NOMINIBVS. EX. CALENDARIO
L. PLOTVS
HVIC. TEMPLO. LEGAVIT
QVOD. HIC. FVIT. ABLVTVS
BAPTISMATE.

o(DXXXVII.)o

M. PLAVTIVS

Sacellum extra Pagum.

AEDICVLAM. CVM. ARA
ET. CANCELLIS. EX. MARMORE
ET, DIEBVS. DOMINICIS. SACRVM
EX. PATRIS. TESTAM.

o(DXXXVIII.)o

AB. HIERONYMO. PATRE
EX. FILIABVS. SVIS
ISABELLA. ET. THERESIA

HAE-

HAEREDE. INSTITVTA. EX. DODRANTE
QVAE. PRIOR
PROLEM. MASCVLAM. DEDISSET
THERESIA. IOANNILLO. AVCTA
MON. POS.

)o(DXXXIX.)o(

C. LAELIO
QVOD
NONGENTOS. NVMMOS. ARGENTEOS
PHILIPPOS. PROBOS
NOSOCOMIO. HVIC. SINE. VSVRIS
CREDITOS. AD. QVINQVENNIVM
EIDEM. MORIENS. TESTAM. LEGAVIT
B. M.

)o(DXL.)o(

OCTAVIANVS. TORNIELLVS. A. BARENGO
ORNATVM. ET. QVOTIDIANVM. SACRVM
HVIC. SACELLO. LEGAVIT. SI. PATRES
ORDINIS. PRAEDICATORVM. SACELLVM
IVRE. PATRONATVS. PERMITTERENT. PO-
STERIS. EIVS. EX. STIRPE. MASCVLA
IDQVE. RATVM. AC. FIRMVM. FORET
EORVM. COMMVNI. SVFFRAGIO. PVBLICO.

QVE. RE. PROBATA. ROGATAQVE. PER CAROLVM. RAMELLAM. TABELLIONEM. XI. APRIL. MDCCLXI. IOANNES. ET. IOSEPH FRATRES. PATRIS. OPTIMI. ET. PIENTISSIMI. VOLVNTATEM. FIERI. CVRAVERVNT ATQVE. HAEC. ITA. INSCRIBI. VTI. ILLE TESTAMENTO. CAVERAT.

* * * * * * * * *

o(DXLI.)o

Flores Aris.

PAVLVS. VILNERIVS

FLORENOS. AVREOS. C. LEGAVIT

CVIVS. SVMMAE. REDDITV

QVOTANNIS

CORPORIS. DOMINI. DIE. SACRO

ROSA. ET. SERTIS

HVIVS. TEMPLI. ARAE. INSTRVANTVR

ET. EIVSCEMODI. FLORALIA

HABEANTVR. PER. OCTIDVVM.

o(DXLII.)o

Legatum ex Supellectile.

IOANNES. DE. VICO

SODALITATI. VINCENTIANAE. LEGAVIT

TABERNAM. VESTIARIAM. AVLAEA. PERISTRO-

STROMATA. STRAGVLA. LYCNOS. EX. CRYSTALLO. ET. ARGENTO. HOC. AMPLIVS VESTIMENTA. PVERILIA. VIRILIA. MVLIEBRIA. COMMVNIA. FAMILIARICA. PERSONATA. ET. HORTOS. VT. EX. EO. REDDITVS. FIERET. AD. SACRVM. ET. LYCNVM. PERPETVVM. ET. AD. SACELLVM EXORNANDVM. ET. PERPOLIENDVM. SODALES. B. M. POSVERVNT. A. MDCCLXII.

(DXLIII.)

Mediolani.

QVOD. TITVS. PLAVTIVS SACELLVM. AMPLIAVIT. EXORNAVITQVE QVODQVE. CRISPVS. TERENTIANVS. QVOTIDIANO. SACRO. INSTITVTO. HONOREM ILLI. HABERI. AMPLIVS. CVRAVIT. EA. DE RE. IMPERIALE. COLLEGIVM. AMBROSIANVM. CANONICORVM. EISDEM. CONLEGIS. OPTIME. MERITIS. MONVMENTVM IN. MEMORIAM. POSTERORVM. PONI CVRAVERVNT. A. MDCCLXII.

* * * * *

(DXLIV.)o

Vinicoduni superioris (Veneguno di sopra) *in Mediolanensibus.*

COMES. ONVPHRIVS. SALIER. IMP. CAES. CAROLI. VI. AVG. TVRMAE. EQVITVM. MOX PRAETORIANORVM. MEDIOLANI. CENTVRIO. TEMPLI. PAVIMENTVM. INSTERNI ET. ARAM. MAXIMAM. MAGNIFICENTIVS EXTRVI. TESTAMENTO. IVSSIT. EA. CONDITIONE. HISQ. LEGIBVS. VT. PER. HEBDOMADAM. SEMEL. SODALITAS. ROSARIANA. (1) OFFICIVM. PRO. VITA. FVNCTIS POPVLVS. QVINAS. EX. ROSARIO. DECADES. PERPETVO. RITE. PIEQ. RECITENT EIVS. MAIORVMQVE. EIVS. SVFFRAGIO QVIBVS. HIC. IDEM. EST. TVMVLVS. ATQ. VT. VINICODVNVM. SVPERIVS. HARVMCE RERVM. NVNQVAM. NON. MEMOR. SIT HAEC. MARMOREA. TABVLA. INSCRIBI ET. PROSTARE. VOLVIT. OBIIT. ANNO MDCCLXIII. NON. MART.

DXLV.

(1) Hanc Auctor posuit nescius cui addicta sit Sodalitas.

o(DXLV.)o

Testamentum.

ID . QVOD . FVLVIA . FILIA . MEA . IN VTERO . HABEBIT . HAEREDEM . SCRIBO ET . FERRE . NOMEN . MEVM . VOLO . SI GEMELLOS . MASCVLOS . DEDERIT . VTER PRIOR . LVCEM . VIDERIT . HAEREDEM FACIO . ALTERI . TRIENTEM . DO . SIN FOEMELLAM . SI . SOLA . HAERES . ESTO . SI SECVS . EARVM . PRIOR . HAERES . ALTERA DOTEM . HABEAT . PHILIPIOS . IROBOS . XX . M. SI . FOEMELLAM . ET . MASCVLVM . ILLI DOTEM . EAMDEM . HVNC . HAEREDEM VOLO . SI . NEQVE . FILIVS . NEQVE . FILIA EXTITERIT . NOSOCOMIVM . VRBANVM HAEREDEM . DICO .

HOC . P. AEMILIANI . TESTAMENTVM CVM . HAEREDES . NON . FVERINT . CVRATORES . NOSOCOMII . OPTIME . MERITO TABVLAM . CVM . INSCRIPTIONE . POSVERVNT . A . MDCCIXL.

* * *

o(DXLVI.)o

Legatum ex supellectile.

HERCVLES . TVCCIVS . HVIC . TEMPLO OMNE. ARGENTVM. ESCARIVM. POTORIVM VIATORIVM. ET. VASORVM. ARGENTEORVM. PONDO. V. ET. CANDELABRORVM ITEM. EX. ARGENTO. PARIA. VI. LEGAVIT ITEM. EX. LANA. LINO. SERICO. OMNEM SVPELLECTILEM. ET. VESTIMENTA. ET TABERNAM. PVRPVRARIAM. IN. FORO. QVA HAEREDITATE. ALTARIA. EX. MARMORE FIERENT. ET. QVOTIDIANVM. SACRVM GEMINVM.

PRAEFECTI. FABRICAE
OMNIA. EX. TEST. FIERI. IVSSERVNT.

* * * * * * * *

EPI-

(Epitaphia) o(DXLVII.)o

MARGARITAE . DE . VERME
CONIVGI . LECTISSIMAE
INTEGERRIMAE . OPTIMAE
CAROLVS . BOLANNOS
COMES . FORI . DIVGVNTORVM
QVAEST . EXTRAORD.
QVI . CVM . EA . VIXIT . ANNOS . XI.
VNO . ANIMO , AMORE . PERPETVO
MOESTIS . P . ET . SIBI . POSTERISQ.
SI . SVPERI
INCOLVMEM . HABVERINT
VNICAM . PROLEM . MASCVLAM
AB . ILLA . SVSCEPTAM
VIX . A . XXIX . OB . A . MDCCXLIII.

o(DXLVIII.)o

SACELLO . REFECTO
COLLECTOS . CINERES . MAIORVM
VNO . TVMVLO . COMPOSVIT
IOANNES . PEREGVS.

o(DXLIX.)o

CAROLO . FRATERCVLO

ANTONIO . FILIOLO

BORROMAEIS

RENATVS, COMES . P.

HAVETE . ANIMAE . DVLCISSIMAE (1)

o(DL.)o

CLAVDIAE . FELCINIAE

ANTONIA . P.

SORORI . PVDICISSIMAE.

o(DLI.)o

IOANNI . PLOTO . PHIL. FIL.

POSTHVMO

ANNOS . XI. AGENTI

ANIMVLAE . SVAVISSIMAE

CARISSIMAEQVE

INFELIX . MATER . POSVIT

LIVIA.

DLII.

(1) Compositus unus ut riq. tumulus fuit.

)o(DLII.)o(

IOSEPHVS . DE . BEIL
HISP. CENTVRIO
AVSTRIACIS . MERVIT . ANNOS . XX.
VVLNERA . RETVLIT
ARMIS . POSITIS . NOMEN . SEQ. ET. SVA
MARIANAE . SODALITATI
CARMELITARVM
VIVENS . AC . MORIENS . DEDIT
SODALITAS . O. M. P.

)o(DLIII.)o(

IVLIO . ET . AGNETI
TVLLIA . MATER . INFELICISSIMA
VNO . TEMPORE . AMISSIS
DVOBVS . FILIIS . SVIS
EX . PVSTVLIS . P.

)o(DLIV.)o(

WAINSCHERIVS . MILES
OB . VIRTVTEM
DONATVS . ARGENTEO . CAPVLO
ET . DVPLICARIVS . FACTVS
AD . ANNOS . DVOS

POST . HOS . CENTVRIO
IN . HOCSTETANIS . CAMPIS
QVO . PRAELIO . VVLNERA . SEX . RETVLIT
NEC . OCCVBVIT
HIC . IACET . ENECTVS . EPIPHORA
AMICO . CARISSIMO
SIGISMVND . RVINARTIVS
M. P.

o(DLV.)o

VERONICAE . CALCATERRAE
CINERIBVS . HVC . TRANSLATIS
EX . VETERI . TVMVLO
PARENTI . SANCTISSIMAE
SANCTIMONIALES
AD . S. PHIL. NERII
P.

o(DLVI.)o

INNVBAE . MIHI . ET . VIRGINI
VIVENS . FECI
VIXI . ANNOS . LIV.
NE . NOMEN . QVAERAS.

DLVII.

)o(DLVII.)o(

Mediolani ad S. Joannis Quadrifrontis.

THERESIAE

MONTANOR. RAMON. ZACOSTAE

BARONISSAE. DE. RAVIZZA

CRVCIGERAE . MATRONAE

AVGVSTALI

MATRI . CARISSIMAE

FILIVS. MOESTISSIMVS. P.

)o(DLVIII.)o(

BELTRAMVM . CHRISTIANVM COMITEM . RAVARANI . PATRICIVM . GENVENSEM . MAGNVM . SCRIBAM . MEDIOLANI . M. THERESIAE . AVG. I. A. CONSILIARIVM . ST. ET . IN . ITALIA . PLENIPOT. MAGNA . NEGOCIA . ET . CONSILIA . GERENTEM . REGVM . PRINCIPVM . RERVMPVBLICARVM . POPVLORVM . INVICTO . ANIMO ADVERSVS. GRATIAM. SPEM . METVM . LABOREM . OTIVM . MORS . INTERCEPIT . A. MDCCLVIII. AET. LVI. PATRI . CLARISSIMO ET . AMANTISSIMO . LAVRENTIVS . FRANCISCVS . ALOYSIVS . FILII . MOESTISSIMI M. P.

DLIX.

o(DLIX.)o

VIDVA . VIRGO . VXOR . SOROR
MEI . CONIVGIS
QVAE . LIBEROS
NEC . HABVI . ET . HABVI
EHEV . HIC . IACEO
ENIGMA . NVPTIS. (1)

o(DLX.)o

M. THERESIAE . GVASCHAE
CONIVGI . PVDENTISSIMAE
PARTV . PRIMO . PRAEREPTAE
MARCHIO . ALOYSIVS . PASSALAQVA
ET
SORORI . VTERINAE . AMANTISSIMAE
IO. BAPT. RIBROCCHVS
COMMENDAT. SS. LAZARI . ET . MAVRITII
MOESTISS. POSVERE.

DLXI.

(1) Privigna Privigno nupſerat habenti Filios duos ex priori uxore, quæ obierat: anteaquam convenirent, Privignus obiit illa relicta Curatrice Familiæ, & Liberorum poſt Patrem ſuum, qui Privignæ Matrem ſecundis nuptiis ante triennium duxerat.

(DLXI.)o

PHIL. FRANCISCO. S. R. I. PRINCIPI
MARCH. SANMARTINI &c.
COM. CVRIAE. OLONAE &c.
AGNATO . ATESTINORVM . DVCVM
AVCTORE. COMMVNIS. GENERIS
NICOLAO . III.
MARCH. ATESTIS. ET. FERRARIAE
ANNA . RICCIARDA . ATESTINA
NVPTA . ALBERICO . VII.
COM. CVNII . BARBIANI . BELGIOIOSII &c.
REI . HONORVM . SANGVINIS
HAERES . EX . ASSE
PATRVO . OPT. POS. A. MDCCLX.
OB. A. MDCCXXIII. CAELEBS
PROPAGATIONE . GENERIS
RELICTA
CAROLO . PHILIBERTO . FRATRI
QVI . NATV . MINOR
IN . HAEREDITATEM . VENIT.

§§§

DLXII.

)o(DLXII.)o

BINCHIVS. BRITANN. CLASSIS. PRAEF.
A. SVIS. MORTE. MVLCTATVS. EST
QVOD
AD. BALEARES. NON. SVPERAVIT
NEC. MEMINIT
NAVALI. PRAELIO
AVT. VINCENDVM. AVT. MORIENDVM
LEGE. PATRIA.

)o(DLXIII.)o

GALISSONERIO. COM.
GALL. CLASS. PRAEF.
QVI. BRITANNOS. COEGIT
APVD. BALEARES
MARIS. IMPERIO. CEDERE.

)o(DLXIV.)o

D. O. M.

CAROLVM. FR. MOLINARIVM. MEDIOL. ARCHIEP. DAMASC. NVNC. PONTIF. MAGNITVDO. MENTIS. AMPLITVDO. ANIMI. VIRTVTVM. ET. OPVM. SPLENDOR. PRAEPROPERO. FATO. NON. ERIPVERVNT. EVOCATVS

TVS. AD. MAIORA. DVM. ROMAM. PRO-
PEDIEM. COGITAT. LEGATIONI. BELGICAE
IMMORITVR. AETERNVM. LVCTVM. RE-
LINQVENS. MARCHIONIBVS. CAROLO. ET
ANTONIO. FRATRIBVS. AMANTISSIMIS
QVEM. VT. MINVERENT. CINERI. ME-
MORIAEQ. EIVS. MARMOREVM. TVMVLVM
POSVERVNT. OB. A. MDCCLXIII. AET. XLVIII.

o(DLXV.)o

IOANNI. PASSERAE
SODALITAS. SARTORVM
EIVS. CVRA. ATQVE. IMPENSA
COOPTATIONE. IN. SODALITATEM. ROMAN.
CERTO. HABITV
LEGIBVS. INDVLGENTIISQ.
DONATA. AVCTAQVE
GEMINO. QVOTIDIANO. SACRO
HAERES. EX. ASSE
PIENTISSIMO. ET. BENEMERENTISS.
P. A. MDCCLXI.

DLXVI.

o(DLXVI.)o

D. O. M.

ET . MEMORIAE . AETERNAE

CAR. CANTOVAE . PRAEPOS

ET . PROAECONOMI . REG.

VIRI . RELIGIONE

PRVDENTIA . ET . DOCTRINA

CLARISSIMI

QVEM . INTRENSES

MAGNIS . VOTIS . EXPETITVM

POST . QVINQVENNIVM . LACRYMIS

PROSECVTI . SVNT

FRATER . M. P.

o(DLXVII.)o

IO. GALEACII . SFORT. VICEC. MED. D. VI.

INNOCVIS . CINERIBVS

QVEM. FLORENTEM . AETATE

NE . IN . SVAM . TVTELAM

ET . IN . IMPERIVM . VENIRET

LVDOVICVS . PATRVVS

PROHIBVIT . ET . SVSTVLIT.

DLXVIII.

o(DLXVIII.)o

SEXTVM. IVLIVM
COGNATIONE. PATRVELEM
AMORE. GERMANVM
MARCVS. ELATVM. INSIGNI. POMPA
FRATRVM. SEPVLCRO. INTVLIT
MOESTISS.

o(DLXIX.)o

D. O. M.
ET. MEMORIAE. AETERNAE
CAROLI. DE. VERME. COMITIS. SANGVINETI. BOBII. ROMANESII. &c. &c. QVI MAIORVM. SEPVLCHRVM. AD. D. FRANCISCI. MAGNA. IMPENSA. CVM. SIBI. VENDICASSET. TAMEN. AD. D. FIDELIS. HVMARI VOLVIT. VT. SVVM. ERGA. PATRES. SOCIETATIS. IESV. AMOREM. TESTATVM POSTERIS. RELINQVERET. FIRMICVS. ABIDENVS. OPTIMI. CARISSIMIQVE. CAPITIS DESIDERIO. MOESTISSIMVS. QVANDO. NIHIL. ALIVD. POTVIT. EVM. DONAVIT INSCRIPTIONE. QVAM. IN. VOLVMEN CONFERRI. VOLVIT. VT. EIVS. ESSET

AMO-

AMORIS. PERENNE. MONVMENTVM. OB.
A.MDCCLIX. CAELEBS. VIX. ANNOS. LXXXVI.
PLENOS. INNOCENTIAE. PROBITATIS. ET
LITTERATISSIMI. OTII. AMICIS. COGNA-
TIONI. PATRIAE. ORNAMENTO.

o(DLXX.)o

PAVLILLO. MEO
QVINQVENNI
PVERO. MELLITO
ET. DVLCISSIMO.

o(DLXXI.)o

PAVLILLI. MEI. IMAGO
SED. NON. EIVS. INDOLIS
INDOLIS. MELLITAE. ET. DVLCISSIMAE
EHEV. CVR. MI. PERIIT!

o(DLXXII.)o

CIVIBVS (1)
QVI
PRO. PATRIA. OCCVBVERVNT
PACEM. ET. REQVIETEM
SVPERVM.

(1) Tres ſequentes confectæ ob ſolemne officium, & ſacrum.

)o(DLXXIII.)o

AB. DEO. OPTIMO. MAXIMO
PACEM. VENIAMQVE
MORTVIS
EX. COLL. LIGNARIORVM.

)o(DLXXIV.)o

NOVENDIALES. PRECES
PRO. VITA. FVNCTIS
ET. PVRGATORIO. CLVSIS.

)o(DLXXV.)o

QVOTIES. AD. HANC. ARAM
SACRVM. PRO. VITA. FVNCTIS. FIET
BENEDICTI. XIV. P. M.
INDVLGENTIA. PERLITABITVR.

* * * * * * * * *

)o(DLXXVI.)o

Decimo ab Vrbe lapide in Mediolanenſibus.

IO. M. LAMPVGNANVS. PVERIS. SCHOLAS PVELLABVS. DOTEM. ET. MEDICVM. CVM CHIRVRGO. ET. PHARMACOPEIAM. ET PANEM. ET. CERTAM. STIPEM. EGENTIBVS. EX. OPPIDO. S. CAROLI. HORTATV DEDIT. PERPETVO. IN. ID. DVM. VIVERET

RET. EROGATO. OMNI, PATRIMONIO CONSTITVTOQVE. VIVIRVM. COLLEGIO CVM. PATRICIO. NOBILI. PRAEFECTO. AD ADMINISTRANDVM. POST. EA. SEPTENNIVM. SVPERFVIT. MENDICATO. VIVENS SANCTISSIME. OBIIT. A. MDLXIII. NOVO TEMPLO. A. DECVMANIS. EXTRVCTO. HIC EIVS. CINERIBVS. LOCVS. DATVS. ANNO MDCCLXVI. CAROLO. STRATA. PRAEFECTO.

o(DLXXVII.)o

Mediolani in Eccleſia Parochiali S. Mariæ a Porta.

D. O. M.

ET. MEMORIAE. AETERNAE

IGNATII. MICHAELIS. CRIBELLI

S. R. E. CARDINALIS

TIT. S. BERNARDI. AD. THERMAS

QVI. COLONIAE. BRVXELLIS. VIENNAE

NVNCIVM. PONTIFICIS. GERENS

NIHIL. FECIT. NISI

PLENISSIMVM

AMPLISSIMAE. DIGNITATIS

POSTREMO

RAVENNAE, LEGATIONE, FVNCTVM

MORS

MORS. MEDIOLANI. CORRIPVIT
NON. MART. A. MDCCLXIIX. AET. LXIX.
COMES
STEPHANVS. CAIETANVS. CRIBELLVS
CONSIL. I. A. S. AVGVSTORVM
PRAESES. REGII. MAGISTRATVS
FRATRI. INCOMPARABILI
MOERENS P.

o(DLXXVIII.)o

QVOD. MISERRIMVM. EST
ET. DECVERAT. FILIVS. VNICVS
FACERET. MIHI
FIRMILLO. DVODENNI
LVCRETIA. PLOTIA
PLORANS. MOESTISSIMA. FECI.

o(DLXXIX.)o

Mediolani in Eccleſia Franciſc. Reformatorum.

D. O. M.
MARCHIONI. ANTONIO. GEORGIO. DE
CLERICIS. DECVRIONI. MEDIOL. MAGNATI
HISPANIARVM. I. CL. CONSILIARIO. I. A. S.
AVGG. AVREI. VELLERIS. TORQVATO
RE-

REGNI. HVNGARIAE. INDIGENAE. REI TORMENTARIAE. PRAEFECTO. TRIBVNO LEGIONIS. AVSTRIACAE. QVAM. AERE SVO. CONSCRIPSIT. EXTRAORDINARIA LEGATIONE. PRO. FRANCISCO. I. ET. M. THERESIA. REG. HVNGAR. ET. BOEMIAE AVGVSTIS. AD. CLEMENTEM. XIII. P. M. FVNCTO. QVA. LEGATIONE. REGNO. HVNGARIAE. APOSTOLICI. AGNOMEN. ASSERVIT. FVNCTO. OMNIBVS. PARTIBVS FORTISSIMI. DVCIS. BELLO. SVBALPINO AD. CVNEVM. ITEM. INSVBRICO. AD PLACENTIAM. ITEM. LIGVSTICO. ITEM BORVSSICO. SECVNDO. IN. BOEMIA. ET LVSATIA. ET. SILESIA. SEMPER. ET. VBIQ. VIRTVTE. PRAESTITA. VVLNERIBVS. RELATIS. COM. CLAVDIA. IOANNA. BILLIA FILIA. PATRI. OPTIMO. ET. CLARISSIMO P. VIX. A. LII. OB. MDCCLXIIX.

(DLXXX.)

In Oppido Alferio in Mediolanenſibus.

COMES. CAR. IMBONATO

HIC. IN. FEVDI. SVI. TEMPLO

TVMVLVM

EX.

EX. EIVS. VOLVNTATE. P.
ANTONIA. ALCIATA
VXOR. MOESTISSIMA
QVICVM. VIXIT
SINE. QVERELA. VNA. VOLVNTATE
ANNOS. DECEM. ET. SEPTEM
AVCTA. DVOBVS. FILIIS. CARISSIMIS
OB. A. MDCCLXIX. AET. LXIII.

(DLXXXI.)

Ad S. Bernardini Mediolani.

PETRO. DE. PORTVGAL. COMITI. DE. LA PVEBLA. EQ. ORD. S. IACOBI. TRIBVNO MILITARI. CAROLI. VI. AVG. QVAE. AD HANC. ARAM. EIVS. AERE. EXTRVCTAM VIVENS. NOLVIT. IOANNES. MANTVAE EPISCOPVS. S. R. I. PRINCEPS. ET. ANTONIVS. CONSILIARIVS. I. A. S. AVGVSTOR. REI. TORMENTARIAE. PRAEFECTVS. AVSTRIACAE. LEGIONIS. TRIBVNVS. MARCHIO. CASTANI. ET. BYSCATI. COMITES DE. LA. PVEBLA. GERMANO. FRATRI MONVMENTVM. ET. GENTILITIA. INSIGNIA. DE. SODALITATIS. CONSENSV. PO-

SVERVNT. EODEMQVE. INFERRI. TVMVLO. DIDACI. ALTERIVS. FRATRIS. OSSA IVSSERVNT. A. MDCCLXVIII.

)o(DLXXXII.)o(

Papiæ.

HEIC. REQVIESCIT. IN. PACE
PROSPERVS. BECCARIA
ROBECI. IN. TRANSPADANIS. DOMINVS
DECVRIO. TICINENSIS
MEDIOLANI. PRO. PATRIA. ORATOR
ANNOS. VNDEVIGINTI
RELIGIONIS. PROBITATIS. HONORIS
EXEMPLVM
VIXIT. CAELEBS. ANNOS. LXXXV.
OB. SVBITO. III. CAL. FEBR.
MDCCLXIX.

)o(DLXXXIII.)o(

In Pago Sanmartino.

D. O. M.
COMES. ALEXANDER. M. CASTILLIONAEVS
EQ. PROF. ORDINIS. HIEROSOLYMITANI
CVBICVLARIVS. AVGVSTORVM. TRIBVNVS
MILITARIS. DEIPARAE. AD. CRVCEM
STAN-

STANTI. ADDICTISSIMVS. CVI. ARA. IN HOC. TEMPLO. EXTRVCTA. EIVS. AERE SODALITATEM. ET. CELEBRITATEM. ANNVAM. CVM. SVPPLICATIONE. INSTITVIT HIS. SOLEMNIBVS. TERTIO. IDVS. MAIAS CVM. INTERFVISSET. POST. QVATRIDVVM DIE. EIVSDEM. DOLORIBVS. SACRO. OPPRESSVS. SVBITO. MORBO. VITAM. VIRTVTIBVS. ET. BELLO. AC. PACE. ILLVSTREM. DESERVIT. DECIMOQVINTO. KALENDAS. IVNIAS. ANNO. MDCCLXX. AETATIS. LXIV. FRATRI. OPTIMO. COMES IOANNES. CASTILLIONAEVS. DECVRIO MEDIOLANENSIS. MOESTISSIMVS. MONVMENTVM. POSVIT.

o(DLXXXIV.)o

Alexandriæ ad Carmelitas.

P. CAR. ANT. FERRARIO

MODESTIAE. LENITVDINIS. PRVDENTIAE

OMNIVM. VIRTVTVM

COMMENDATIONE

DOMI. ET. FORIS. CLARISSIMO

RELIQVIS. ORDINIS. MAGISTRATVBVS

FVNCTVS

DVM. PROVINCIAM. ADMINISTRARET
IMMORTVO
IN. COMMVNI. LVCTV
CAES. ELIAS. COLVMBVS
SORORIS. EIVS. F. ET. CONV. PRIOR
MOESTISSIMVS. P.
OB. A. MDCCLXXII. AET. LXXIII.

* * * * * * * *

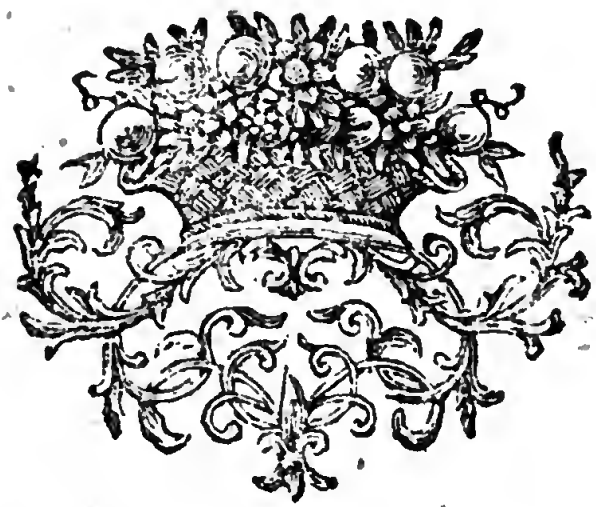

MO-

(Titulus) o(DLXXXV.)o

Aquae salientes.

FONTEM
CLAVDIVS. PATER. DEDVXIT
FEDERICVS. FIL. SALIENTES. FECIT
ET. OPERE. MVSIVO
EXORNAVIT.

o(DLXXXVI.)o

Crypta aestiva.

CN. GENVCIVS
CRYPTAM. AESTIVAM
SALIENTES. ET. FISTVLAS
ET. SIGILLA. AHENEA
ET. SEDES. MARMOREAS
C. F.

o(DLXXXVII.)o

Terminus.

AD. HOS. CIPPOS
PERTINET
IVS. PRODVCENDAE. DOMVS.

o(DLXXXVIII.)o

Vſus aquæ.

A. CALENDIS. MAII. AD. SEPTEMBRES
ALTERNIS. DIEBVS
HINC. MIHI. VSVS. EST
AQVAE. DIVRNAE.

o(DLXXXIX.)o

Venditio domus.

DOMVM. PROXIMAM. VENDIDI
EA. SERVITVTE
NE. ALTIVS. TOLLATVR
NE. STILLICIDIVM. AVERTAT
IN. MEAM. AREAM
VTQVE. ITA. SINT. LVMINA
QVAE. NVNC. SVNT.

o(DXC)o

Jus Fundi.

HVIC. CAMPO
ACCEDIT. ITER. AD. PAGVM
EX. DVABVS. PARTIBVS
ET. IVS. HAVSTVS. AQVAE
AD. PVTEVM
IN. VILLA. PELLETARIA.

DXCI.

o(DXCI.)o

Commutatio camporum.

CAMPOS . COMMVTAVI
FOSSAM . AD . DVRANDAM . GLACIEM
RETINVI . ET . IVS
VT . TERRAM . LIMVM . ARENAM
IACERE . POSSIM
IVS . PECORIS . APPELLENDI
ET . HAVSTVS . AQVAE
CONCESSI .

o(DXCII.)o

Suburbanum vernum.

AMICIS . ET . MIHI
APPETENTE . VERE .

o(DXCIII.)o

Villula æstiva.

VILLVLAM
IN . PVLCHERRIMO . PROSPECTV
LARII . LACVS
AD . MINVENDAM . AESTATEM
POSVI
MINIME . OMNIVM . MIHI .

c(DXCIV.)o

Interdictum de non alienando fundo.

HVNC. FVNDVM. VETO. VENVMDARI
DONARI. PIGNERARI
EX. FAMILIA. EXIRE
DONICVM
AD. STIRPEM. MASCVLAM
PROPRIETAS. PERVENIAT
SI. QVIS. NEPOTVM
ADVERSVS
HANC. VOLVNTATEM. MEAM
FAXIT
VOLO. FVNDVM. TRANSIRE
AD. NOSOCOMIVM. PVBLICVM
ATQVE. HAEC. MARMORE. INSCRIBI
VIA. QVAE. AD. FVNDVM. DVCIT.

c(DXCV.)o

Interdictum de ovibus, & capreis.

GREGI. OVILLO. ET. CAPRINO
IN. HAC. REGIONE
PABVLARI. AVT. ESSE
VLTRA. BIDVVM. NE. LICETO
SVILLO. SVNTO. PASCVA

IN

IN. EA. PLAGA
SYLVAE. PVBLICAE
QVAE. PRATIS. ADIACET.

)o(DXCVI.)o(

Simulacrum,
MARCH. IO. CONRADO. DE. OLIVERA
CONSIL. I. A. S. AVGG.
PRAESIDI. SENATVS. MEDIOLANENSIS
QVO. PATRONO
PERFECTA. EXAEDIFICATIO
SODALITAS. S. LIBERATAE.

)o(DXCVII.)o(

Turris tacta fulmine.
PRID. ID. SEXT. MDCCLVIII.
FVLGVRAVIT. TONVIT
CVPRESSVS. IN. HORTIS. TACTA
ET. HORARIA. TVRRIS
PAVLVM. A. MERIDIE
I. S. REFEC.

o(DXCVIII.)o

Strena annuli aurei cum gemma cum hoc epistolio.

NOVVM . ANNVM
FAVSTVM . FELICEM
ALOYSIO . FILIOLO . MEO.

o(DXCIX.)o

Similis.

IVLIO . DVLCISSIMO
POCVLVM . ARGENTEVM
OBDVCTVM . NVCE . BRASILICA
NE . COCOLATVM . ADVRAT . MANICVLAM
STRENAM . NOVO . ANNO.

o(DC.)o

Villa refecta, & exornata.

MARCVS . ET . BARTHOLOMAEVS
DE . CARCANO
IN . VETERIS . CASTELLI . RVINIS
AEDES . EXCITARVNT
CHRISTOPHORVS . STAT . MA.
ABSOLVIT . PERFECITQ.

BO-

BONAVENTVRA . COM. PRONEPOS
SIBI . ET . FRATRIBVS
EXORNAVIT
GENTILITIIS . INSIGNIBVS
PICTVRA . HORTIS
HYPETRAQ. AMBVLATIONE
PRODVCTA
AD. MILITAREM . VIAM.

o(DCI.)o

Tabella argentea.

ANGELVS. M. QVIRINVS
CARD. EPISC BRIX.
SACELLVM . S. CAROLI
VIRTVTVM . SIMVLACHRIS
EX . ARGENTO
OCTO . PRAEGRANDIBVS
DONAVIT. EXORNAVITQVE

c(DCII.)o

Imago Equi.

RHOEBI. MEI. FIDELIS. TABVLA
CVI. INSIDENS
PRAELIIS. INTERFVI
ET. CONFLIXI. SEPTIES
MISER
MI. PERIIT. EX. VVLNERE
ADVERSO. PECTORE

c(DCIII.)o

Malluvium depictum.

OPVS. VRBINATIS.

c(DCIV.)o

Reſtitutio fundi.

TERENTIA
ACCEPTIS. EX. HAEREDITATE. MARITI
AVREIS. ANNVIS. CC.
ET. FRAEDIO. LAVRENTIANO
LVCIAE. FILIAE
HAEREDITATEM. REDDIDIT
AVCTAM

VI-

VINEAE. IVGERIBVS. X.
PRATI. V.
ATQVE. HAC. VILLVLA.

o(DCV.)o

Tabula picta.

FLORENTIO. DE. ALBERTIS
A. SECRETIS. SENAT. MEDIOL.
MARIANI. MAIORIS
SODALITII. BRAYDENSIS. S. I.
ALVMNO
ANNOS. QVINQVAGINTA
RELIGIONIS. MODESTIAE
INTEGRITATIS. EXEMPLO
PVBLICO. NOSOCOMIO
HAEREDE. DICTO. EX. ASSE
MARIANIS. SODALITIIS
BRAYDENSIBVS
FESTIVO. SACRO
DONATIS. DOTATISQVE
IN. PERPETVVM
SODALES. O. M. PP.

DCVI.

o(DCVI.)o

In Antecurſoris pilei bulla argentea.

NVMIDAM. CAPTVM
EMI. AVREIS. QVINQVAGINTA
PROBVM. MANVMISI
CVRRACEM
FECI. ANTECVRSOREM. MEVM.

o(DCVII.)o

Collare catellæ.

MILLVM. ARGENTEVM
LISAE. CATELLAE
CLVSI. MEIS. MANIBVS
LVCILLA.
* * * * * * * * *

o(DCVIII.)o

In Launellina Villa magnifici operis apud Oppidum Sannazarium.

HOSPES. RESISTE
DOMINI. DIGNITATEM
ANIMIQ. AMPLITVDINEM
HINC. METIRE
MARCHIO. FRANCISCVS. MALASPINA
BVBVLO. PECORI
EXTRVXIT. ANNO. MDCCLXVIII.

)o(DCIX.)o

Eadem aliter.

HIC. IN. PORRECTA. PLANITIE
AEDEM. ET. STABVLA
ET. PORTICVM. FORNICATAM
SVBNIXAM. COLVMNIS. SILICEIS. CENTVM
VILLICO. ET. ARMENTARIO
ET. BVBVLO. PECORI
MARCH. FRANCISCVS. MALASPINA
TRIENNIO. A. FVNDAMENTIS. EXTRVXIT
ET. VLTIMAM. MANVM
IMPOSVIT
A. MDCCLXVIII.

)o(DCX.)o

Villa in Veronenſibus.

PATRIMONIO. CVLTVQ. DOMESTICO
NIL. DIMINVTO
HIER. IVLIARIVS. BEATR. A. TVRRE
CONIVGES
PECVNIA. QVAE. SVPERABAT
EXCITARVNT. ABSOLVERVNT
EXORNARVNT
NEPOTES. MEMINERITIS. DISCITE.

DCXI.

o(DCXI.)o

Genuæ.

REDDITV . ADSIGNATO
QVO
PARTHENIO . S. STANISLAI . SODALITIO
HIC. SACRIS. EXERCITATIONIBVS
EX . S. IGNATII . FORMVLA
VACARE . LICEAT. DEO
SODALES . CVI . DEBEANT . NESCII
NEC . BENEFICII . IMMEMORES
QVO . LOCO
BENEMERENTI . DECRESSENT
IMAGINEM
SACRAE . FAMILIAE
PONI . CVRAVERVNT
OBSEQVENTES . MODESTIAE
PIETATIQVE . EIVS . MDCCLXVIII.

o(DCXII.)o

ARCA
IN . PECVNIAM
TEMPLO . REFICIVNDO .

DCXIII.

o(DCXIII.)o

Mediolani in Nosocomio.

IMP. CAES. IOSEPHO. II. AVG.
QVOD
NON. INFRA. MAGNITVDINEM. SVAM
ET. MAIESTATEM. PVTAVIT
IN. HOC. NOSOCOMIO
AD. SESQVIHORAM. ESSE
OMNIAQ. DILIGENTISSIME. LVSTRARE
CVRATORES
PIETATI. CLEMENTIAEQ. PRINCIPIS
BONO. REI. PVBLICAE. NATI
DEDITI. DEDICATIQ.
PP. A. MDCCLXIX.

o(DCXIV.)o

Eadem aliter.

IMP. CAES. IOSEPHVS. II. AVG. POST. PER-
AGRATAM. ITALIAM. AD. BONVM. INSV-
BRIAE. SVAE. CONVERSVS. CVM. MVLTA
ET. MAXIMA. PRAESTITIT. IN. HANC
PATRIAM. TVM. INFRA. MAGNITVDINEM
SVAM. ET. MAIESTATEM. NON. PVTAVIT
IN. HOC. NOSOCOMIO. ESSE. VI. CAL.
QVIN.

QVINTIL. A. MDCCLXIX. AD. SESQVIHORAM SINGVLA. PERLVSTRANS. ANDRONES (1) ET. OECOS. (2) DECVMBENTIVM. BREPHOTROPHIVM. (3) CVROTROPHIVM. (4) SCHOLAS. MEDICORVM. ET. OBSTETRICVM. ET. PVELLARE. GYMNASIVM. ET GYNAECEVM. ITEM. PHARMACOPEIAM APOTHECAS. PENV. OFFICINAS. VTENSILIAQVE. ITEM. TABLINVM. TABVLARIVM SECRETARIVM. RATIONESQVE. EXQVIRENS. AD. VICTVM. AD. VESTITVM. AD CVRANDVM. ET. ADMINISTRANDVM. EA OMNIA. RATA. PROBATA. SIC. HABVIT VT. NOSOCOMIO. DE. ADEVNDIS. HAEREDITATIBVS. IVS. ETIAM. EIVS. FAVORE. ET. GRATIA. ESSET. REDDITVM QVAM. OB. REM. NOSOCOMII. CVRATORES. CLEMENTIAE. PIETATIQVE. OPTIMI PRINCIPIS. DICATI. DEDICATIQVE. MONVMENTVM. AD. MEMORIAM. POSTERORVM FIERI

(1) Statio hominuum.
(2) Statio fœminarum.
(3) Statio infantium expoſitorum.
(4) Statio puerorum, qui necdum apti ad laborem, & lucrum aliquod ſunt.

FIERI. IVSSERVNT. LOCARIQVE. CONTRA MONVMENTVM. A. MAIORIBVS. POSITVM AVIAE. EIVS. AVGVSTAE. (1) MATRI AVGVSTAE.

(DCXV.)

Cotonei (Codogno) *in Insubria*.

IMPER. CAES. IOSEPHVS. II. AVG. ITALIA PERAGRATA. CVM. PRAETERVEHERETVR COTONEVM. RHEDAM. IMPROVISO. HIC IVSSIT. SVBSISTERE. SOLVS. EXSCENDIT TERGEMINVM. HOC. CASEALE. HOC OSTIO. SVBIIT. OPVS. ADMIRATVS. AVLICIS. QVI. RESTITERANT. IN. RHEDA CLARA. VOCE. EVOCATIS. AD. INVISENDVM. SINGVLA. ET. OMNIA. CVRIOSIVS AD. SEMIHORAM. LVSTRAVIT. INDE. PER POSTICAM. EGREDIENS. ITER. PERSECVTVS. EST.

CLEMENTIAM. INDVLGENTISSIMI. PRINCIPIS. DOMINICVS. STABILINIVS. AEDIFICII. DOMINVS. POSTERITATI. COMMENDANDAM. STATVIT.

DCXVI.

(1) Eliſabethæ Chriſtinæ Auguſtæ eadem de re ſimile ibidem monumentum poſitum.

o(DCXVI.)o

Arca.

PECVNIA . PRAESCRIPTA
IN . VIDVAS . ET . PVPILLOS . OPPIDI
ALENDOS.

o(DCXVII.)o

Bormanici (Borgomainero) *in Novarienſibus in Ædibus.*

MAVRITIVS . DVX . CABALLICENSIS
CAROLI . EM. REGIS . F.
NOVARIENSIVM . FINES
PERLVSTRANS
PR. KAL. SEPT. MDCCLXXI.
BORMANICI
HIC . IN . FEVDO . SVO
SVBSTITIT
DIGNITATEMQ. HIS . AEDIBVS
CONCILIAVIT.

* * *

DCXVIII.

o(DCXVIII.)o

Eadem de re Agamii (Ghemme) in Ædibus Alleviis.

KALENDIS. SEPT. MDCCLXXI.
MAVRITIVS. DVX. CABALLICENSIS
CAROLI. EM. REGIS. F.
NOVARIENSIVM
MONTANIS. FINIBVS
PERAGRATIS
HIC. AD. PRANDIVM
MAGNO. HONORE. FVIT
MARCHIO. FERDINANDVS
PATRICIAE. ALLEVIORVM. FAMILIAE
POSTREMVS
EAM. REM
COMMENDATAM: HAEREDIBVS
VOLVIT.

o(DCXIX.)o

Andromeda græca ſtatua pulcherrima Mediol. in Ædibus Firmianis.

ANDROMEDAM
CAPTIS. ATHENIS
IN. ITALIAM
A. VENETIS. DELATAM
INLATAMQVE
IN. ATESTINAM. PINACOTHECAM
FRANCISCVS. III. D. MVT.
DONO. DEDIT
COMITI. CAROLO. DE. FIRMIANO
IN. NEPTIS. NVPTIIS.

o(DCXX.)o

Ibidem in Ædibus Firmianis ſtatua Herculis rapſantis Cacum.

HERCVLI
SECVRITATIS. PVBLICAE. VINDICI
CACO. ELISO
EX. INFAMI. SPECV
PROTRACTO.

DCXXI.

)o(DCXXI.)o(

Mediolani in Hortis Vrbanis Comitis Pauli Montii ſtatua Felicitatis.

FELICITATI

VTINAM

MANENTI.

)o(DCXXII.)o(

Ibidem pro Ædibus, quà magnifico Romanoque cultu hortos ſpectant.

COMES. PAVLVS. MONTIVS
AEDIVM. DOMINVS. DESIGNAVIT
PER. EQ. ALIFERIVM
ARCHITECTVM. REGIS. SARD.
DESCRIBI. EXORNARIQ.
PER. ANTONIVM. GHEZZIVM
AB. EIVS. AEDIFICIIS
PERFICI. IVSSIT
OPVS. BIENNIO. CONFECTVM
A. MDCCLXVI.

DCXXIII.

o(DCXXIII.)o

Mediolani.

III. KAL. ITEM. III. NONAS. NOVEMBRIS A. MDCCLXXI. FERDINANDVS. AVSTRIACVS ET. BEATRIX. ATESTINA. ARCHIDVCES SPONSI. ITEM. FRANCISCVS III. DVX. ET HERCVLES. ET. M. THERESIA. CIBO. HAEREDITARII. PRINCIPES. MVTINAE. CVM AVLICORVM. ET. PROCERVM. COMITATV DECVRSIONEM. EQVORVM. SPECTATVM HAS. MEAS. AEDES. HONORAVERVNT EIVS. REI. LIBEROS. ET. NEPOTES. ET OMNEM. MEAM. POSTERITATEM. MEMOREM. VOLVI. ANDREAS. ADAMOLIVS.

IN-

(Titulus.) ✠ DCXXIV. ✠

Annus novus.

SINGVLIS. VNIVERSIS
ME. MAGISTRO. VSIS
NATALICIOS. HOS. DIES
ET. EXEVNTEM
ET. SVCCEDENTEM. ANNVM
FAVSTE. FELICITER.

✠ DCXXV. ✠

Edictum de Bacchanalibus.

Q. F. F. Q. S. EDICITVR. VNIVERSIS. VTI GENIO. RISVI. EPVLIS. DENT. HOS DIES. SED. PERSONATO. ESSE. NOCTVRNIS. SPECTACVLIS. CHORAEIS: AVT VBI. NON. DECET. INGENVVM. INTERESSE. NEFAS: ESTO.

)o(DCXXVI.)o

Mulcta Scholastica.

TV. T. CAELI. SECVNDILLE. QVOD SVPREMO. COPIARVM. IN. INSVBRIA DVCE. ET. PROCERVM. CORONA HERI. SCHOLAM. INVISENTE. NON ASSVRREXERIS. PILEATVSQVE. CONSEDERIS. EA. DE. RE. TIBI. IN. SCHOLA PILEATO. ESSE. DIES. QVINDECIM VETO.

)o(DCXXVII.)o

Similis.

VOS. C. CORNELI. CRISPE. M. QVINTILI. FLACCE. QVOD. STATA. HORA PER. BIDVVM. NEQVE. STETISTIS ET. MATREM. VIRGINEM. NON. ADPELLASTIS. OB. EAM. REM. TOTIDEM. DIES. IN. GENVBVS. SALVTATIONEM. DE. MORE. OBIBITIS.

DCXXVIII.

(DCXXVIII.)

Similis.

Q. P. C. V. TV . QVINTE . SESTILI . TVQVE . PVBLI . PLOTILLE . QVOD . MANE HERI . IN . SCHOLA . SCRVPIS . DVODECIM . LVSISTIS . EAQVE . RE . NOSTRO . VESTRO . RHETORVM . BRAYDENSIVM . NOMINI . INIVRIAM . INTVLISTIS . FVISTISQVE . DEDECORI . QVODQVE . NVLLAM . NOSTRAE . LENITATIS RATIONEM . COMPERTVM . EST . VOS HABERE . EA . DE . RE . VTRVMQVE LOCO . MOVEO . ET . NE . SOCIETAS CVM . RELIQVIS . DEINCEPS . VOBIS SIET . INTRA . CANCELLOS . STATVO (1) IBIQVE . ESSE . IVBEO . BIMESTRE SPATIVM . SI . INSANABILIS . VESTRA LEVITAS . IVAT . DOCVMENTO . ESTE QVO . CETERI . SE . DISSIMILITER GERANT.

(1) Locus parumper a ceteris ſegregatus in extrema parte ſcholæ ampliſſimæ.

)o(DCXXXII.)o(

Dedicatio Academica.

Q. B. F. F. Q. S. PRINCIPIBVS . EMERITIS ET. RENVNCIATIS. DESIGNATISQVE. MAGISTRATIBVS. MAIORIBVS. MINORIBVSQVE. QVI. SE. APOLLINIS. ET. MINERVAE. STVDIIS. QVOTIDIE. HEIC. COLENDIS. OBLIGAVERVNT. ACADEMIA ANIMOSORVM. MONVMENTVM. STATVIT DEDICATQVE. HIS. LEGIBVS. HISQVE CONDITIONIBVS. VTI. QVOTANNIS. DE MENSE. QVINTILI. APOLLINARIA. ET MINERVALIA. SOLEMNI. CARMINE. RENOVENTVR. SI. QVIS. ALIAS. FAXIT PROBE. FACTVM. ESTO.

)o(DCXXXIII.)o(

Academia indicta.

QVOD. RHETORES. EMERITI. QVI. INTRA. OCTO. ANNORVM. SPATIVM. BRAYDENSEM. RHETORICAM. FREQVENTARVNT. EVOCATI. ITERVM. AD. SCHOLAM. ACADEMIAE. HABENDAE. CAVSA

AD-

ADFVERVNT . ILLORVMQVE . ET . VETERIS . MAGISTRI . MVTVO . EXPLETA EST . CARITAS . NOVISSIMI . RHETORES VOTA . FACIVNT . VT . INSEQVENTI ANNO . DIE . LOCO . HORA . EADEM IDEM . FELICITER . EVENIAT . X. CAL. SEPT. MDCCLV.

o(DCXXXIV.)o

Precatio Scholastica pro felicitate Belli.

DEIPARA . TVTELARIS . DIVI . DIVAEQVE QVIBVS . NVMEN . VISQVE . EST . IN . NOSTRVM . HOSTIVMQVE . EXERCITVM . VOS PRECOR . VENERORQVE . VTI . M. THERESIAE . REG. AVG. CONSILIA . BELLVMQ. PROSPERETIS . SICVT . MANE . HODIE . VOTIS . SOLEMNIBVS . NVNCVPAVIT . HAEC PATRIA.

QVINTIL. A. MDCCLXIX. AD. SESQVIHORAM SINGVLA. PERLVSTRANS. ANDRONES. (1) ET. OECOS. (2) DECVMBENTIVM. BREPHOTROPHIVM. (3) CVROTROPHIVM. (4) SCHOLAS. MEDICORVM. ET. OBSTETRICVM. ET. PVELLARE. GYMNASIVM. ET GYNAECEVM. ITEM. PHARMACOPEIAM APOTHECAS. PENV. OFFICINAS. VTENSILIAQVE. ITEM. TABLINVM. TABVLARIVM SECRETARIVM. RATIONESQVE. EXQVIRENS. AD. VICTVM. AD. VESTITVM. AD CVRANDVM. ET. ADMINISTRANDVM. EA OMNIA. RATA. PROBATA. SIC. HABVIT VT. NOSOCOMIO. DE. ADEVNDIS. HAEREDITATIBVS. IVS. ETIAM. EIVS. FAVORE. ET. GRATIA. ESSET. REDDITVM QVAM. OB. REM. NOSOCOMII. CVRATORES. CLEMENTIAE. PIETATIQVE. OPTIMI PRINCIPIS. DICATI. DEDICATIQVE. MONVMENTVM. AD. MEMORIAM. POSTERORVM FIERI.

(1) Statio hominuum.
(2) Statio fœminarum.
(3) Statio infantium expoſitorum.
(4) Statio puerorum, qui necdum apti ad laborem, & lucrum aliquod ſunt.

FIERI. IVSSERVNT. LOCARIQVE. CONTRA MONVMENTVM. A. MAIORIBVS. POSITVM AVIAE. EIVS. AVGVSTAE. (1) MATRI AVGVSTAE.

DCXV.

Cotonei (Codogno) *in Insubria*.

IMPER. CAES. IOSEPHVS. II. AVG. ITALIA PERAGRATA. CVM. PRAETERVEHERETVR COTONEVM. RHEDAM. IMPROVISO. HIC IVSSIT. SVBSISTERE. SOLVS. EXSCENDIT TERGEMINVM. HOC. CASEALE. HOC OSTIO. SVBIIT. OPVS. ADMIRATVS. AVLICIS. QVI. RESTITERANT. IN. RHEDA CLARA. VOCE. EVOCATIS. AD. INVISENDVM. SINGVLA. ET. OMNIA. CVRIOSIVS AD. SEMIHORAM. LVSTRAVIT. INDE. PER POSTICAM. EGREDIENS. ITER. PERSECVTVS. EST.

CLEMENTIAM. INDVLGENTISSIMI. PRINCIPIS. DOMINICVS. STABILINIVS. AEDIFICII. DOMINVS. POSTERITATI. COMMENDANDAM. STATVIT.

DCXVI.

(1) Eliſabethæ Chriſtinæ Auguſtæ eadem de re ſimile ibidem monumentum poſitum.

(DCXVI.)

Arca.

PECVNIA . PRAESCRIPTA
IN . VIDVAS . ET . PVPILLOS . OPPIDI
ALENDOS.

(DCXVII.)

Bormanici (Borgomainero) *in Novarienſibus in Ædibus.*

MAVRITIVS . DVX . CABALLICENSIS
CAROLI . EM. REGIS . F.
NOVARIENSIVM . FINES
PERLVSTRANS
PR. KAL. SEPT. MDCCLXXI.
BORMANICI
HIC . IN . FEVDO . SVO
SVBSTITIT
DIGNITATEMQ. HIS . AEDIBVS
CONCILIAVIT.

* * *

DCXVIII.

o(DCXVIII.)o

Eadem de re Agamii (Ghemme)
in Ædibus Alleviis.

KALENDIS. SEPT. MDCCLXXI.
MAVRITIVS. DVX. CABALLICENSIS
CAROLI. EM. REGIS. F.
NOVARIENSIVM
MONTANIS. FINIBVS
PERAGRATIS
HIC. AD. PRANDIVM
MAGNO. HONORE. FVIT
MARCHIO. FERDINANDVS
PATRICIAE. ALLEVIORVM. FAMILIAE
POSTREMVS
EAM. REM
COMMENDATAM. HAEREDIBVS
VOLVIT.

o(DCXIX.)o

Andromeda græca ſtatua pulcherrima Mediol. in Ædibus Firmianis.

ANDROMEDAM
CAPTIS. ATHENIS
IN. ITALIAM
A. VENETIS. DELATAM
INLATAMQVE
IN. ATESTINAM. PINACOTHECAM
FRANCISCVS. III. D. MVT.
DONO. DEDIT
COMITI. CAROLO. DE. FIRMIANO
IN. NEPTIS. NVPTIIS.

o(DCXX.)o

Ibidem in Ædibus Firmianis ſtatua Herculis rapientis Cacum.

HERCVLI
SECVRITATIS. PVBLICAE. VINDICI
CACO. ELISO
EX. INFAMI. SPECV
PROTRACTO.

DCXXI.

DCXXI.

Mediolani in Hortis Vrbanis Comitis Pauli Montii ſtatua Felicitatis.

FELICITATI
VTINAM
MANENTI.

DCXXII.

Ibidem. pro Ædibus, quà magnifico Romanoque cultu hortos ſpectant.

COMES. PAVLVS. MONTIVS
AEDIVM. DOMINVS. DESIGNAVIT
PER. EQ. ALIFERIVM
ARCHITECTVM. REGIS. SARD.
DESCRIBI. EXORNARIQ.
PER. ANTONIVM. GHEZZIVM
AB. EIVS. AEDIFICIIS
PERFICI. IVSSIT
OPVS. BIENNIO. CONFECTVM
A. MDCCLXVI.

DCXXIII.

o(DCXXIII.)o

Mediolani.

III. KAL. ITEM. III. NONAS. NOVEMBRIS A. MDCCLXXI. FERDINANDVS. AVSTRIACVS ET. BEATRIX. ATESTINA. ARCHIDVCES SPONSI. ITEM. FRANCISCVS III. DVX. ET HERCVLES. ET. M. THERESIA. CIBO. HAEREDITARII. PRINCIPES. MVTINAE. CVM AVLICORVM. ET. PROCERVM. COMITATV DECVRSIONEM. EQVORVM. SPECTATVM HAS. MEAS. AEDES. HONORAVERVNT EIVS. REI. LIBEROS. ET. NEPOTES. ET OMNEM. MEAM. POSTERITATEM. MEMOREM. VOLVI. ANDREAS. ADAMOLIVS.

(Titulus.) ○(DCXXIV.)○

Annus novus.

SINGVLIS. VNIVERSIS
ME. MAGISTRO. VSIS
NATALICIOS. HOS. DIES
ET. EXEVNTEM
ET. SVCCEDENTEM. ANNVM
FAVSTE. FELICITER.

○(DCXXV.)○

Edictum de Bacchanalibus.

Q. F. F. Q. S. EDICITVR. VNIVERSIS. VTI GENIO. RISVI. EPVLIS. DENT. HOS DIES. SED. PERSONATO. ESSE. NOCTVRNIS. SPECTACVLIS. CHORAEIS: AVT VBI. NON. DECET. INGENVVM. INTERESSE. NEFAS: ESTO.

o(DCXXVI.)o

Mulcta Scholastica.

TV. T. CAELI. SECVNDILLE. QVOD SVPREMO. COPIARVM. IN. INSVBRIA DVCE. ET. PROCERVM. CORONA HERI. SCHOLAM. INVISENTE. NON ASSVRREXERIS. PILEATVSQVE. CONSEDERIS. EA. DE. RE. TIBI. IN. SCHOLA PILEATO. ESSE. DIES. QVINDECIM VETO.

o(DCXXVII.)o

Similis.

VOS. C. CORNELI. CRISPE. M. QVINTILI. FLACCE. QVOD. STATA. HORA PER. BIDVVM. NEQVE. STETISTIS ET. MATREM. VIRGINEM. NON. ADPELLASTIS. OB. EAM. REM. TOTIDEM. DIES. IN. GENVBVS. SALVTATIONEM. DE. MORE. OBIBITIS.

DCXXVIII.

DCXXVIII.

Similis.

Q. P. C. V. TV. QVINTE. SESTILI. TVQVE. PVBLI. PLOTILLE. QVOD. MANE HERI. IN. SCHOLA. SCRVPIS. DVODECIM. LVSISTIS. EAQVE. RE. NOSTRO. VESTRO. RHETORVM. BRAYDENSIVM. NOMINI. INIVRIAM. INTVLISTIS. FVISTISQVE. DEDECORI. QVODQVE. NVLLAM. NOSTRAE. LENITATIS RATIONEM. COMPERTVM. EST. VOS HABERE. EA. DE. RE. VTRVMQVE LOCO. MOVEO. ET. NE. SOCIETAS CVM. RELIQVIS. DEINCEPS. VOBIS SIET. INTRA. CANCELLOS. STATVO (1) IBIQVE. ESSE. IVBEO. BIMESTRE SPATIVM. SI. INSANABILIS. VESTRA LEVITAS. FVAT. DOCVMENTO. ESTE QVO. CETERI. SE. DISSIMILITER GERANT.

(1) Locus parumper a ceteris ſegregatus in extrema parte ſcholæ ampliſſimæ.

o(DCXXIX.)o

Interdictum.

QVORVM. NOMINA. HEIC. SVNT. QVOD OFFICII. ET. VRBANITATIS. IMMEMORES INTRA. EXTRAQVE. ACADEMIAM. CVIQVE. INGENVO. INIVRIAS. CONTVMELIASQVE. QVOTIDIE. IMIONVNT. EA DE. RE. QVEMQVAM. EX. HIS. NEMO PER. OCTIDVVM. IN. SCHOLA. ALLOQVITOR. NEVE. APPELLATO. NEV. LIBRIS. NEV. THEMATE. IVVATO. SI QVIS. SECVS. FACIT. FAXIT. FECERITVE HVIC. EADEM. INTERDICTI. POENA ESTO.

o(DCXXX.)o

Dedicatio.

DEIPARAE. PVRIFICATAE
CLIENTELAE. DEDITI (1)
RHETORES. BRAYDENSES.

DCXXXI.

(1) Marianum Rhetorum Sodalitium eſt dictum Purificatæ Virgini.

)o(DCXXXI.)o(

Votum Academicum.

APOLLINI. ET. MINERVAE

QVOD

COMITIIS. INDICTIS. PERACTIS

DE. RHETORICAE. MAGISTRATVBVS

DICVNDIS

L. MARCELLVM. ET. Q. POMPEIANVM

PRINCIPES. IVSSERVNT

ACADEMIA. ANIMOSORVM. (1)

V. L. S.

(1) Id nomen Academiæ Rhetorum Braydensium.

)o(DCXXXII.)o

Dedicatio Academica.

Q. B. F. F. Q. S. PRINCIPIBVS . EMERITIS ET . RENVNCIATIS . DESIGNATISQVE . MAGISTRATIBVS . MAIORIBVS . MINORIBVSQVE . QVI . SE . APOLLINIS . ET . MINERVAE . STVDIIS . QVOTIDIE . HEIC . COLENDIS . OBLIGAVERVNT . ACADEMIA ANIMOSORVM . MONVMENTVM . STATVIT DEDICATQVE . HIS . LEGIBVS . HISQVE CONDITIONIBVS . VTI . QVOTANNIS . DE MENSE . QVINTILI . APOLLINARIA . ET MINERVALIA . SOLEMNI . CARMINE . RENOVENTVR . SI . QVIS . ALIAS . FAXIT PROBE . FACTVM . ESTO.

)o(DCXXXIII.)o

Academia indicta.

QVOD . RHETORES . EMERITI . QVI . INTRA . OCTO . ANNORVM . SPATIVM . BRAYDENSEM . RHETORICAM . FREQVENTARVNT . EVOCATI . ITERVM . AD . SCHOLAM . ACADEMIAE . HABENDAE . CAVSA

AD-

ADFVERVNT . ILLORVMQVE . ET . VETERIS . MAGISTRI . MVTVO . EXPLETA EST . CARITAS . NOVISSIMI . RHETORES VOTA . FACIVNT . VT . INSEQVENTI ANNO . DIE . LOCO . HORA . EADEM IDEM . FELICITER . EVENIAT . X. CAL. SEPT. MDCCLV.

o(DCXXXIV.)o

Precatio Scholastica pro felicitate Belli .

DEIPARA . TVTELARIS . DIVI . DIVAEQVE QVIBVS . NVMEN . VISQVE . EST . IN . NOSTRVM . HOSTIVMQVE . EXERCITVM . VOS PRECOR . VENERORQVE . VTI . M. THERESIAE . REG. AVG. CONSILIA . BELLVMQ. PROSPERETIS . SICVT . MANE . HODIE . VOTIS . SOLEMNIBVS . NVNCVPAVIT . HAEC PATRIA.

)o(DCXXXV.)o(

De Bello prospere gesto gratia.

DIVVM . ATQ. HOMINVM . QVI . SPECTATOR . ATQ. IDEM . ES . ARBITER . FORTVNAE . QVANDO . TVI . NVMINIS . NVTV COTEMITZIANVM . PROELIVM . PROSPERE FELICITER . EVENIT , ET . IMPERATORI EXERCITVI . LEGIONIBVS . M. THERESIAE REG. AVG. VIM . VICTORIAMQVE . PROSPERASTI . TIBI . VICTORI . LAVDES . LAETI LVBENTES . AGIMVS . GRATIASQVE . HABEMVS . RHETORES . BRAYDENSES . VOTI SVSCEPTI . NON . IMMEMORES .

FINIS.

MAG 2015569